

Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar

23

Förslag till statsbudget för 2009

Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	9
2	Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	13
2.1	Omfattning.....	13
2.2	Utgiftsutveckling	16
2.3	Skatteutgifter.....	17
2.4	Mål	18
2.5	Politikens inriktning	19
2.5.1	Ett dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv i hela landet som präglas av öppenhet och mångfald	19
2.5.2	De gröna näringarna är miljö- och resurseffektiva och har en nyckelroll i Sveriges energiproduktion	24
2.5.3	De gröna näringarna utmärks av omtanke, ansvarstagande och hög etik	27
2.5.4	Internationellt samarbete	28
2.6	Resultatredovisning	29
2.6.1	Skogen	29
2.6.2	Djurhälsa, djurskydd och viltvård.....	32
2.6.3	Livsmedel.....	33
2.6.4	Jordbruk	33
2.6.5	Fiske.....	34
2.6.6	Säker och bra mat.....	36
2.6.7	Landsbygd	37
2.6.8	Sameområdet	39
2.6.9	Utbildning och Forskning.....	40
2.7	Revisionens iakttagelser.....	41
2.8	Budgetförslag	42
2.8.1	1:1 Skogsstyrelsen	42
2.8.2	1:2 Insatser för skogsbruket.....	43
2.8.3	1:3 Internationellt skogssamarbete	44
2.8.4	1:4 Statens veterinärmedicinska anstalt	45
2.8.5	1:5 Bidrag till distriktsveterinärorganisationen.....	46
2.8.6	1:6 Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder.....	47
2.8.7	1:7 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	48
2.8.8	1:8 Ersättningar för viltskador m.m.....	49
2.8.9	1:9 Statens jordbruksverk.....	50

2.8.10	1:10 Bekämpande av växtsjukdomar.....	52
2.8.11	1:11 Gårdsstöd och djurbidrag m.m.....	52
2.8.12	1:12 Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter	54
2.8.13	1:13 Räntekostnader för förskottrade gårdsstöd m.m.	55
2.8.14	1:14 Fiskeriverket	56
2.8.15	1:15 Strukturstöd till fisket m.m.	57
2.8.16	1:16 Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.....	58
2.8.17	1:17 Fiskevård.....	59
2.8.18	1:18 Livsmedelsverket	59
2.8.19	1:19 Livsmedelsstatistik	60
2.8.20	1:20 Jordbruks- och livsmedelsstatistik finansierad från EG- budgeten.....	61
2.8.21	1:21 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	61
2.8.22	1:22 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	62
2.8.23	1:23 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	63
2.8.24	1:24 Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur.....	64
2.8.25	1:25 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket.....	65
2.8.26	1:26 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.....	66
2.8.27	1:27 Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.	66
2.8.28	Sametinget.....	67
2.8.29	1:28 Främjande av rennäringen m.m.	67
2.8.30	1:29 Sveriges lantbruksuniversitet	68
2.8.31	1:30 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning.....	69
2.8.32	1:31 Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien.....	70
2.8.33	1:32 Avvecklingsmyndigheten för Livsmedelsekonomiska institutet.....	70
2.9	Övriga förslag	71

Tabellförteckning

Anslagsbelopp.....	11
2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområdet	16
2.2 Härledning av ramnivån 2009–2011. Utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	17
2.3 Ramnivå 2009 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	17
2.4 Skatteutgifter	18
2.5 Anslagsutveckling.....	42
2.6 Offentligrättslig verksamhet.....	42
2.7 Uppdragsverksamhet.....	43
2.8 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:1 Skogsstyrelsen	43
2.9 Anslagsutveckling.....	43
2.10 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden	44
2.11 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:2 Insatser för skogsbruket	44
2.12 Anslagsutveckling.....	44
2.13 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:3 Internationellt skogssamarbete	45
2.14 Anslagsutveckling.....	45
2.15 Uppdragsverksamhet.....	45
2.16 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:4 Statens veterinärmedicinska anstalt	46
2.17 Anslagsutveckling.....	46
2.18 Offentligrättslig verksamhet.....	46
2.19 Uppdragsverksamhet.....	46
2.20 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:5 Bidrag till distriktsveterinärorganisationen.....	47
2.21 Anslagsutveckling.....	47
2.22 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden	47
2.23 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:6 Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	48
2.24 Anslagsutveckling.....	48
2.25 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden	48
2.26 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:7 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar.....	49
2.27 Anslagsutveckling.....	49
2.28 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:8 Ersättningar för viltskador m.m.....	49
2.29 Anslagsutveckling.....	50
2.30 Offentligrättslig verksamhet.....	50
2.31 Uppdragsverksamhet.....	51
2.32 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:9 Statens jordbruksverk	52
2.33 Anslagsutveckling.....	52

2.34 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:10 Bekämpande av växtsjukdomar	52
2.35 Anslagsutveckling.....	52
2.36 Utbetalda direktstöd för stödår 2007, utfall.....	53
2.37 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	53
2.38 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:11 Gårdsstöd och djurbidrag m.m.	54
2.39 Anslagsutveckling.....	54
2.40 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	54
2.41 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:12 Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter	55
2.42 Anslagsutveckling.....	55
2.43 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:13 Räntekostnader för förskottade gårdsstöd m.m.	55
2.44 Anslagsutveckling.....	56
2.45 Uppdragsverksamhet	56
2.46 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:14 Fiskeriverket.....	56
2.47 Anslagsutveckling.....	57
2.48 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	57
2.49 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:15 Strukturstöd till fisket m.m.	58
2.50 Anslagsutveckling.....	58
2.51 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	58
2.52 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:16 Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	59
2.53 Anslagsutveckling.....	59
2.54 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:17 Fiskevård	59
2.55 Anslagsutveckling.....	59
2.56 Offentligrättslig verksamhet	60
2.57 Uppdragsverksamhet	60
2.58 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:18 Livsmedelsverket	60
2.59 Anslagsutveckling.....	60
2.60 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:19 Livsmedelsstatistik.....	61
2.61 Anslagsutveckling.....	61
2.62 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:20 Jordbruks- och livsmedelsstatistik finansierad från EG-budgeten	61
2.63 Anslagsutveckling.....	61
2.64 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	62
2.65 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:21 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	62
2.66 Anslagsutveckling.....	62
2.67 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:22 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	63
2.68 Anslagsutveckling.....	63
2.69 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	63
2.70 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:23 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	64
2.71 Anslagsutveckling.....	64
2.72 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	64
2.73 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:24 Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur.....	65

2.74	Anslagsutveckling.....	65
2.75	Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:25 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	65
2.76	Anslagsutveckling.....	66
2.77	Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:26 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.....	66
2.78	Anslagsutveckling.....	66
2.79	Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:27 Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.	67
2.80	Anslagsutveckling.....	67
2.81	Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden	67
2.82	Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:28 Främjande av rennäringen m.m.....	68
2.83	Anslagsutveckling.....	68
2.84	Uppdragsverksamhet.....	68
2.85	Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:29 Sveriges lantbruksuniversitet.....	69
2.86	Anslagsutveckling.....	69
2.87	Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden	69
2.88	Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:30 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	70
2.89	Anslagsutveckling.....	70
2.91	Härledning av anslagsnivån 2009–2011, 1:31 Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien.....	70
2.92	Anslagsutveckling.....	70
2.93	Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:32 Avvecklingsmyndigheten för Livsmedelsekonomiska institutet	71

Diagramförteckning

2.1 Utgiftsområde 23 2009	15
2.2 Utgiftsutveckling 2003–2009.....	17

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner att målen för politikområdena Djurpolitik, Livsmedelspolitik, Landsbygdspolitik och Samepolitik upphör att gälla (avsnitt 2.4),
2. bemyndigar regeringen att under 2009 för ramanslaget 1:2 *Insatser för skogsbruket* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 20 000 000 kronor under 2010 och högst 10 000 000 kronor under 2011 (avsnitt 2.8.2),
3. bemyndigar regeringen att under 2009 för ramanslaget 1:6 *Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 775 000 kronor under 2010 (avsnitt 2.8.6),
4. bemyndigar regeringen att under 2009 för ramanslaget 1:7 *Bekämpande av smittsamma husdjurssjukdomar* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 500 000 kronor under 2010 (avsnitt 2.8.7),
5. bemyndigar regeringen att för 2009 låta Kammarkollegiet ha tillgång till en kredit på myndighetens särskilda räntekonto för Viltvårdsfonden i Riksgäldskontoret på högst 5 000 000 kronor (avsnitt 2.8.8),
6. bemyndigar regeringen att under 2009 för ramanslaget 1:11 *Gårdstöd och djurbidrag m.m.* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 170 000 000 kronor under 2010 (avsnitt 2.8.11),
7. bemyndigar regeringen att under 2009 för ramanslaget 1:12 *Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 185 000 000 kronor under 2010 och högst 47 000 000 kronor under 2011 (avsnitt 2.8.12),
8. bemyndigar regeringen att under 2009 för ramanslaget 1:15 *Strukturstöd till fisket m.m.* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 21 000 000 kronor under 2010 och högst 7 000 000 kronor under 2011 (avsnitt 2.8.15),
9. bemyndigar regeringen att under 2009 för ramanslaget 1:16 *Från EG-budgeten finansierat strukturstöd till fisket m.m.* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 53 000 000 kronor under 2010 och högst 17 000 000 kronor under 2011 (avsnitt 2.8.16),
10. bemyndigar regeringen att under 2009 för ramanslaget 1:21 *Konkurrenskraftig livsmedelssektor* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 6 000 000 kronor under 2010 (avsnitt 2.8.21),

11. bemyndigar regeringen att under 2009 för ramanslaget 1:23 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 020 308 000 kronor under 2010, högst 1 465 229 000 kronor under 2011, högst 338 639 000 kronor under 2012, högst 154 914 000 kronor under 2013 och högst 20 910 000 kronor därefter (avsnitt 2.8.23),
12. bemyndigar regeringen att under 2009 för ramanslaget 1:24 *Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 056 340 000 kronor under 2010, högst 1 463 049 000 kronor under 2011, högst 315 833 000 kronor under 2012, högst 145 119 000 kronor under 2013 och högst 19 659 000 kronor därefter (avsnitt 2.8.24),
13. bemyndigar regeringen att under 2009 för ramanslaget 1:28 *Främjande av rennäringen m.m.* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 000 000 kronor under 2010 (avsnitt 2.8.29),
14. bemyndigar regeringen att under 2009 för ramanslaget 1:30 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 400 000 000 kronor under 2010, högst 400 000 000 kronor under 2011 och högst 350 000 000 kronor under perioden 2012–2014 (avsnitt 2.8.31),
15. godkänner förslaget om användandet av de under Samefonden redovisade inkomsterna från Statens fastighetsverk (avsnitt 2.9),
16. för budgetåret 2009 anvisar anslagen under utgiftsområde 23 *Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar* enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp			
<i>Tusental kronor</i>			
Anslag		Anslagstyp	
1:1	Skogsstyrelsen	Ramanslag	336 316
1:2	Insatser för skogsbruket	Ramanslag	249 873
1:3	Internationellt skogssamarbete	Ramanslag	1 397
1:4	Statens veterinärmedicinska anstalt	Ramanslag	114 592
1:5	Bidrag till distriktsveterinärorganisationen	Ramanslag	99 694
1:6	Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	Ramanslag	14 708
1:7	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	Ramanslag	150 349
1:8	Ersättningar för viltskador m.m	Ramanslag	110 975
1:9	Statens jordbruksverk	Ramanslag	554 796
1:10	Bekämpande av växtsjukdomar	Ramanslag	5 000
1:11	Gårdsstöd och djurbidrag m.m.	Ramanslag	6 923 633
1:12	Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter	Ramanslag	1 007 504
1:13	Räntekostnader för förskotterade gårdsstöd m.m.	Ramanslag	75 472
1:14	Fiskeriverket	Ramanslag	157 546
1:15	Strukturstöd till fisket m.m.	Ramanslag	28 000
1:16	Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	Ramanslag	70 000
1:17	Fiskevård	Ramanslag	26 832
1:18	Livsmedelsverket	Ramanslag	191 977
1:19	Livsmedelsstatistik	Ramanslag	24 554
1:20	Jordbruks- och livsmedelsstatistik finansierad från EG-budgeten	Ramanslag	7 356
1:21	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	Ramanslag	43 980
1:22	Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	Ramanslag	36 866
1:23	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	Ramanslag	3 013 431
1:24	Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	Ramanslag	2 347 262
1:25	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	Ramanslag	27 830
1:26	Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.	Ramanslag	4 116
1:27	Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.	Ramanslag	1 529
1:28	Främjande av rennäringen m.m.	Ramanslag	55 718
1:29	Sveriges lantbruksuniversitet	Ramanslag	1 509 882
1:30	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	Ramanslag	379 927
1:31	Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien	Ramanslag	1 427
1:32	Avvecklingsmyndigheten för Livsmedelsekonomiska institutet	Ramanslag	900
Summa			17 573 442

2 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar

2.1 Omfattning

Utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar omfattar verksamhet inom områdena jordbruks- och trädgårdsnäring, fiskerinäring och fritidsfiske, livsmedel, skogsbruk, jakt, djur, landsbygd, rennäring och samefrågor. Vidare omfattar utgiftsområdet verksamhet inom utbildning och forskning. Utgiftsområdet omfattar 32 anslag.

Inom jordbruksnäring och fiske bestäms utgifterna i stor utsträckning av beslut inom EU. Djurfrågor som omfattas berör djur som människan håller eller på annat sätt har tagit ansvar för samt den del av faunavården som avser viltvård. Djur- och folkhälsa, djurskydd och viltvård behandlas under utgiftsområdet. Verksamhet inom landsbygdsområdet syftar till att bidra till en hållbar utveckling av landsbygden. Verksamheten består huvudsakligen av åtgärder inom ramen för Sveriges landsbygdsprogram.

Inom utgiftsområdet ryms följande myndigheter: Statens jordbruksverk, Fiskeriverket, Statens veterinärmedicinska anstalt, Veterinära ansvarsnämnden, Livsmedelsverket, Skogsstyrelsen, Sveriges lantbruksuniversitet samt vissa verksamheter vid länsstyrelserna och Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Sametinget redovisas under utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Jordbruksverket är förvaltningsmyndighet på det jordbruks- och livsmedelspolitiska området. Verket är också chefsmyndighet för landets distriktsveterinärer. Verksamheten är i hög grad inriktad på tillämpning av EU:s regleringar och stödsystem. Jordbruksverket är förvaltnings-

myndighet för landsbygdsprogrammet och beslutande myndighet för åtgärder inom områdena intervention, exportbidrag, mjölkkvoter och stödrätter samt mindre delar av landsbygdsprogrammet. Länsstyrelserna är beslutande myndigheter för de flesta stöden till jordbrukare samt flertalet åtgärder i landsbygdsprogrammet. Jordbruksverket är av regeringen utsedd till Sveriges enda ackrediterade utbetalningsställe för stöd finansierade av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Andra uppgifter är att verka för ett gott hälsotillstånd bland husdjuren genom högt ställda djurhälsokrav och en rikstäckande djursjukvård genom distriktsveterinärorganisationen. Vidare har verket ansvar för djurskyddsfrågor.

Länsstyrelserna utövar bl.a. tillsyn över veterinär verksamhet och har fr.o.m. 2009 ansvar för kontroll av djurskydd samt livsmedel och foder i primärproduktionen. Länsstyrelserna har även visst ansvar för smittskydd och livsmedelssäkerhet inom länet.

Fiskeriverket är förvaltningsmyndighet för såväl förvaltning av fiskeresurserna som för främjandet av en livskraftig fiskerinäring. I detta ingår huvudansvaret för den svenska fiskerikontrollen. Verket är även förvaltnings- och utbetalningsmyndighet för Europeiska fiskerifonden. På regional nivå har länsstyrelserna ansvaret för vissa fiskefrågor, främst för fiskevård och stöd via Europeiska fiskerifonden (EFF).

Statens veterinärmedicinska anstalt är veterinärmedicinskt expert- och serviceorgan för myndigheter och enskilda. Arbetet bedrivs

genom förebyggande, diagnostiserande och bekämpande av infektionssjukdomar hos husdjur.

Livsmedelsverket är central förvaltningsmyndighet för livsmedelsfrågor. Verkets främsta uppgifter är att utarbeta regler inom livsmedelsområdet, utöva kontroll enligt livsmedelslagen (2006:804) samt att leda och samordna livsmedelskontrollen.

Skogsstyrelsen är förvaltningsmyndighet med ansvar för frågor som rör skogsbruket. De anslag som finns inom området avser i huvudsak olika insatser för skogsbruket samt Skogsstyrelsens förvaltningsanslag. Därtill kommer ett mindre anslag för vissa svenska åtgärder på det internationella skogsområdet.

Vissa åtgärder på skogsområdet medfinansieras av EU. I Landsbygdsprogrammet för 2007–2013 gäller det framför allt informations- och rådgivningsinsatser men också vissa insatser för att utveckla natur-, kulturmiljö- och sociala värden.

Försöksverksamheten med vidgad samordnad länsförvaltning i Gotlands län har förlängts t.o.m. 2010. Försöksverksamheten har pågått sedan 1998 och innebär att Skogsstyrelsens arbetsuppgifter ingår i den verksamhet som länsstyrelsen ansvarar för. Den 24 april 2008 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare som ska utvärdera hur denna försöksverksamhet påverkar genomförandet av skogspolitiken (dir. 2008:46). Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 31 oktober 2008.

Sveriges lantbruksuniversitet ska utveckla kunskapen om de biologiska naturresurserna och människans hållbara nyttjande av dessa. Detta sker genom utbildning, forskning och fortbildande miljöanalys i nära samarbete med sektorns intressenter.

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) har till uppgift att främja och stödja grundforskning och behovsstyrd forskning inom områdena miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Forskningen som bedrivs inom de areella näringarna har ett särskilt ansvar för att kunskaperna om naturresurserna utvecklas för kommande generationers behov.

Sametinget är en förvaltningsmyndighet samtidigt som det är ett samiskt folkvalt organ med val vart fjärde år. De övergripande målen är enligt sametingslagen att Sametinget ska verka för en levande samisk kultur och därvid ta initia-

tiv till verksamhet och föreslå åtgärder som främjar denna kultur. Sametinget ska bl.a. medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas. Sametinget har även ansvar för vissa uppgifter som rör interna samiska förhållanden, huvudsakligen rennäringsadministration.

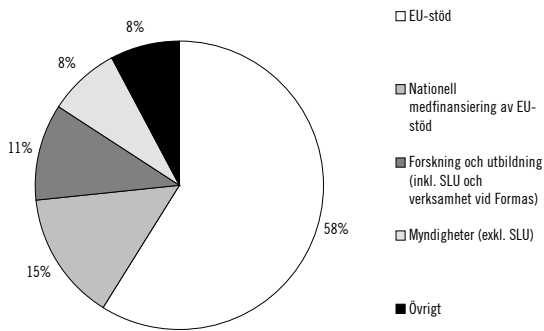
Jordbruksdepartementet ansvarar för utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar. Jordbruksdepartementet har vidare ett samordningsansvar för frågor som rör samerna. Sameområdet omfattar också anslag under andra utgiftsområden. Anslagen för utbildning och forskning ingår i områden för vilka Utbildningsdepartementet ansvarar och anslagen till kultur och samiska organisationer ingår i områden som Kulturdepartementet ansvarar för.

Internationellt samarbete inom utgiftsområdet bedrivs särskilt inom ramen för EU, det nordiska samarbetet, Europarådet, FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations), OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development), WTO (World Trade Organisation) och OIE (Världsoorganisationen för djurhälsa). Myndigheterna inom utgiftsområdet bidrar aktivt i detta arbete.

Knappt 60 procent av utgifterna finansieras från EU-budgeten. Merparten av EU-stödet avser obligatoriska åtgärder såsom gårdsstöd, djurbidrag, intervention och exportbidrag. Därtill kommer delfinansierade stöd och ersättningar som förutsätter nationell medfinansiering. Till dessa hör landsbygdsprogrammet och det operativa programmet för fiskerinäringen i Sverige. Det senare finansieras via Europeiska fiskerifonden (EFF).

I diagrammet nedan visas fördelningen av medel inom utgiftsområdet.

Diagram 2.1 Utgiftsområde 23 2009

- EU-stöd (10,4 miljarder kronor): Finansiering från EU-budgeten, t.ex. gårdsstöd, intervention, miljöersättningar. En del av EU-stödet förutsätter nationell medfinansiering.
- Nationell medfinansiering av EU-stöd (2,6 miljarder kronor): Exempelvis strukturstöd och miljöersättningar.
- Forskning och utbildning (1,9 miljarder kronor): SLU och stöd till forskning.
- Myndigheter (1,4 miljarder kronor): Jordbruksverket, Skogsstyrelsen, m.fl. (ej SLU).
- Övrigt (1,4 miljarder kronor): Nationellt stöd, bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar, m.m.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområdet
Miljoner kronor

	Utfall 2007	Budget 2008 ¹	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011
1:1 Skogsstyrelsen	341	334	332	336	344	351
1:2 Insatser för skogsbruket	380	380	559	250	220	220
1:3 Internationellt skogssamarbete	0	1	1	1	1	1
1:4 Statens veterinärmedicinska anstalt	106	105	103	115	120	122
1:5 Bidrag till distriktsveterinärorganisationen	98	99	97	100	102	104
1:6 Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	14	20	20	15	15	15
1:7 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	244	186	171	150	150	150
1:8 Ersättningar för viltskador m.m.	90	91	90	111	91	91
1:9 Statens jordbruksverk	316	486	495	555	411	389
1:10 Bekämpande av växtsjukdomar	3	3	3	5	6	6
1:11 Gärdsstöd och djurbidrag m.m.	7 194	6 875	7 056	6 924	6 950	6 950
1:12 Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter	476	1 008	490	1 008	1 008	1 008
1:13 Räntekostnader för förskottade gärdsstöd m.m.	40	75	79	75	75	75
1:14 Fiskeriverket	127	137	142	158	163	166
1:15 Strukturstöd till fisket m.m.	32	28	49	28	28	28
1:16 Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	96	70	128	70	70	70
1:17 Fiskevård	26	27	27	27	27	27
1:18 Livsmedelsverket	174	182	179	192	199	193
1:19 Livsmedelsstatistik	25	23	23	25	25	26
1:20 Jordbruks- och livsmedelsstatistik finansierad från EG-budgeten	7	7	6	7	7	7
1:21 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	14	31	13	44	44	27
1:22 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	36	39	39	37	37	37
1:23 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 134	3 006	2 677	3 013	2 813	2 813
1:24 Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 651	2 491	2 098	2 347	2 347	2 347
1:25 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	12	25	25	28	25	25
1:26 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.	3	4	4	4	4	4
1:27 Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.	2	2	1	2	2	2
1:28 Främjande av rennäringen m.m.	57	57	58	56	57	57
1:29 Sveriges lantbruksuniversitet	1 391	1 427	1 399	1 510	1 550	1 584
1:30 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	282	322	319	380	401	416
1:31 Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien	1	2	2	1	1	1
1:32 Avvecklingsmyndigheten för Livsmedelsekonomiska institutet		0		1	0	0
Äldreanslag						
2008 41:04 Från EG-budgeten finansierade medel för skogsskadeövervakning	5	6	7	0	0	0
2008 43:11 Livsmedelsekonomiska institutet	10	10	10	0	0	0
2007 42:06 Djurskyddsmyndigheten	60	0	6	0	0	0
2007 44:06 Åtgärder för att främja ekologisk produktion	29	0		0	0	0
Totalt för utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	15 478	17 559	16 706	17 573	17 292	17 314

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

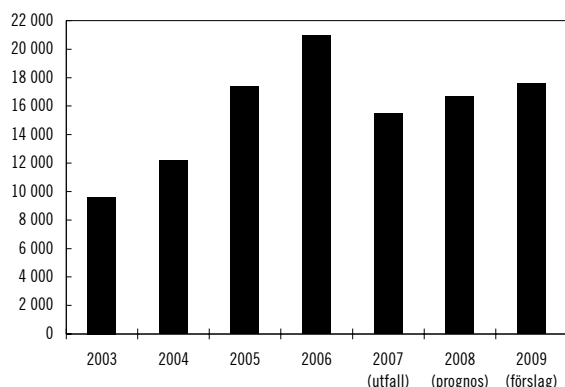

Verksamhetsutfall och ekonomiskt utfall

Utgifterna inom utgiftsområdet har ökat det senaste decenniet.

En i vissa delar reformerad gemensam jordbrukspolitik har genomförts fr.o.m. den 1 januari 2005. De större variationerna i utgiftsutvecklingen som framgår av diagram 2.2 har förorsakats av olika val av tidpunkt för utbetalning av gårdsstödet och motsvaras således inte av några faktiska förändringar i verksamheten.

Diagram 2.2 Utgiftsutveckling 2003–2009

Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2009–2011. Utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar

Miljoner kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	17 432	17 432	17 432
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	54	139	216
Beslut	84	-281	-335
Överföring till/från andra utgiftsområden	3	2	0
Övrigt			
Ny ramnivå	17 573	17 292	17 314

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Tabell 2.3 Ramnivå 2009 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar

Miljoner kronor

	2009
Transfereringar ¹	14 149
Verksamhetskostnader ²	3 403
Investeringar ³	21
Summa ramnivå	17 573

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten, till t.ex. hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetskostnader avses resurser som de statliga myndigheterna använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfallet 2007 samt kända förändringar av anslagens användning.

2.3 Skatteutgifter

Statens stöd till företag och hushåll inom utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar redovisas i huvudsak på statsbudgetens utgiftssida. Vid sidan av dessa stöd finns det även stöd på budgetens inkomstsida i form av avvikelser från en likformig beskattning, s.k. skatteutgifter. Avvikelser från en likformig beskattning utgör en skatteförmån om t.ex. en viss grupp av skattskyldiga omfattas av en skattelättnad i förhållande till en likformig beskattning och som en skattesanktion om det rör sig om ett "överuttag" av skatt. Många av skatteutgifterna har införts, mer eller mindre uttalat, som medel inom specifika politikområden som t.ex. konjunktur-, bostads-, miljö- eller arbetsmarknadspolitik. Dessa skatteutgifter påverkar statsbudgetens saldo och kan därför jämföras med stöd på budgetens utgiftssida. En utförlig beskrivning av redovisningen av skatteutgifterna finns i regeringens skrivelse 2007/08:123 Redovisning av skatteutgifter 2008. I det följande redovisas de nettoberäknade skatteutgifterna som är att hänföra till utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar.

Tabell 2.4 Skatteutgifter*Miljoner kronor*

	2008	2009
Uttag av bränsle	90	80
Avverkningsrätt till skog	-	-
Anläggning av ny skog m.m.	280	310
Skogsavdrag	-	-
Bränsleförbrukning inom växthus- och jordbruksnäringen	100	110
Elförbrukning inom växthus- och jordbruksnäringen	470	490
Generell nedsättning av koldioxidskatt för växthus- och jordbruksnäringen	340	350
Nedsättning av koldioxidskatt för dieselbränsle till arbetsmaskiner inom jord- och skogsbruksnäringen	1 060	1 090
Totalt för utgiftsområde 23	2 340	2 430

Uttag av bränsle

Enligt huvudregeln är uttag ur näringsverksamhet skattepliktigt. Uttag av bränsle för uppvärmning är dock undantaget från skatteplikt om fastigheten är taxerad som lantbruksenhet. Skatteavvikelsen avser inkomstskatt och särskild löneskatt.

Avverkningsrätt till skog

Enligt god redovisningssed uppkommer intäkten när bindande avtal träffas. Enligt gällande lagstiftning tillämpas dock i detta fall kontantprincipen. Det innebär att beskattningen skjuts upp, varför en räntefri skattecredit uppstår i näringsverksamhet.

Anläggning av ny skog m.m.

Utgifter för anläggning av ny skog och dikning som främjar skogsbruk ska kostnadsföras direkt. Utgifter för inköp och plantering av träd och buskar för frukt- och bärödling får dras av direkt. Skatteutgiften utgörs av ränteeffekten på den omedelbara avskrivningen och avser skatt på inkomst av näringsverksamhet och särskild löneskatt.

Skogsavdrag

Vid avyttring av skog får fysisk person under innehavstiden avdrag med högst 50 procent av anskaffningsvärdet medan avdraget för juridiska personer är begränsat till 25 procent. Vid taxeringen för ett visst beskattningsår får avdrag göras med högst halva den avdragsgrundande skogsintäkten. Syftet med avdragsrätten är att undanta rena kapitaluttag från beskattningen.

Däremot saknas anledning att ge avdrag när värdeökningen på skogstillväxten överstiger gjorda uttag. Skatteutgiften uppkommer genom den schablon som är vald för beräkning av avdragets storlek och avser inkomstskatt och särskild löneskatt.

Bränsleförbrukning inom växthus- och jordbruksnäringen

Växthus- och jordbruksnäringen är skattebefriad från energiskatt för användning av fossila bränslen till uppvärmning. Normen utgörs av full skattesats på dessa bränslen.

Elförbrukning inom växthus- och jordbruksnäringen

Elanvändningen i växthus- och jordbruksnäringen beskattas med 0,5 öre/kWh.

Generell nedsättning av koldioxidskatt för växthus- och jordbruksnäringen

För bränslen som används inom växthus- och jordbruksnäringen medges en nedsättning på 79 procent av koldioxidskatten för all användning till uppvärmningsändamål.

Nedsättning av koldioxidskatt för dieselbränsle till arbetsmaskiner inom jord- och skogsbruksnäringen

Nedsättning medges med 79 procent av koldioxidskatten på dieselolja som används i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet.

2.4 Mål

Regeringens förslag: Målen för politikområdena Djurpolitik, Livsmedelspolitik, Landsbygds- politik och Samepolitik ska upphöra att gälla.

Skälen till regeringens förslag

Utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar har under tidigare år strukturerats under följande politikområden: Skogspolitik, Djurpolitik, Livsmedelspolitik, Landsbygds- politik och Samepolitik samt även delvis Utbildningspolitik och Forskningspolitik.

Som regeringen aviserade i 2008 års ekonomiska vårproposition (prop. 2007/08:100, avsnitt

4.4.4) och som närmare utvecklas i denna proposition (avsnitt 10.4.1, volym 1) utgår den enhetliga verksamhetsstrukturen. Det innebär att utgiftsområden inte kommer att indelas i politikområden och i förekommande fall inte heller i verksamhetsområden.

Regeringens mål för utgiftsområdet uttrycks i en gemensam vision för utgiftsområdet: bruka utan att förbruka. Visionen har delats in i tre strategiska inriktningsmål som kommer att utgöra strukturen för regeringens redovisning och uppföljning:

- Ett dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv i hela landet som präglas av öppenhet och mångfald.
- De gröna näringarna är miljö- och resurs-effektiva och har en nyckelroll i Sveriges energiproduktion.
- De gröna näringarna utmärks av omtanke, ansvarstagande och hög etik.

Regeringen har för avsikt att återkomma med information om det fortsatta arbetet med de tre inriktningsmålen.

2.5 Politikens inriktning

Regeringens övergripande mål är att skapa förutsättningar för fler arbetstillfällen och fler växande företag i Sverige, för att därigenom bryta utanförskapet.

De gröna näringarna är viktiga för tillväxt och utveckling på landsbygden. Regeringen vill därför inom ramen för ett hållbart nyttjande undanröja hinder och skapa goda förutsättningar för livskraftiga företag inom de gröna näringarna och andra näringar på landsbygden. Med de gröna näringarna avses jordbruk, skogsbruk, trädgårdsnäring, fiske och vattenbruk samt rennäring med binäringar och livsmedelskedjan.

Regeringen vill göra det möjligt att i större utsträckning bruka de resurser som finns inom de gröna näringarna och på landsbygden. Resurserna ska nyttjas för att skapa tillväxt och arbetstillfällen i hela landet. Samtidigt måste resurserna brukas på ett långsiktigt hållbart sätt så att de inte förbrukas och så att uppsatta miljömål nås. Nyttjandet måste också ske med högt ställda etiska krav.

2.5.1 Ett dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv i hela landet som präglas av öppenhet och mångfald

Regeringens ambition är att Sverige ska vara Europas bästa land för att driva företag. Det ska vara enkelt, självklart och mer lönsamt att starta och driva företag.

De gröna näringarna utgör byggstenar för att skapa och upprätthålla en levande landsbygd. Regeringens politik ska skapa förutsättningar för att företag på landsbygden ska kunna bli lönsamma och konkurrenskraftiga.

För att de gröna näringarna ska kunna utvecklas positivt är det viktigt att konkurrensförutsättningarna är gynnsamma, inte minst i jämförelse med våra konkurrerande grannländer. I dag är emellertid kostnadsläget för den svenska lantbrukaren högre än i jämförbara EU-länder som Danmark och Finland, samtidigt som avräkningspriserna ligger under EU-genomsnittet.

Strukturomvandlingen inom jord- och skogsbruket mot färre, men större, produktionsenheter bidrar till att sänka kostnadsnivån och skapar effektivare och mer specialiserade företag.

Att förbättra den svenska lantbrukarens konkurrensvillkor är en viktig fråga för regeringen. Regeringen vill underlätta för en positiv utveckling av jordbruksproduktionen och efterföljande förädlingsled i Sverige, vilket kan bidra till jobb och tillväxt i hela landet.

Det moderna lantbruksföretaget är mer kapitalintensivt och kräver större investeringar än tidigare. Med ökad belåning kommer räntenivån att ha en avgörande betydelse för utvecklingen av jord- och skogsbruksföretagen. Därför är den förda ekonomiska politiken avgörande för viljan att investera. Regeringen föreslår en rad generella företagaråtgärder som syftar till att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för jobb i fler företag. Dessa åtgärder är av betydelse också för de areella näringarnas utveckling. En annan viktig fråga för regeringen är att underlätta generationsskiften för unga företagare inom de gröna näringarna som vill ta över företag. Nya regler vad gäller övertagande av skogskonto och skogsskadekonto vid generationsskifte föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

De nuvarande livsmedels- och energipriserna skapar både utmaningar och möjligheter för

Sveriges lantbrukare. Framtidstron inom det svenska jord- och skogsbruket är stor. Efterfrågan på hållbara och närproducerade råvaror för livsmedel och bioenergi leder till nya möjligheter för den svenska landsbygden och dess näringar. Lönsamheten inom särskilt vegetabilieproduktionen har utvecklats positivt det senaste året. Prisutvecklingen, som även medfört stigande kostnader för mark och insatsvaror som mineralgödsel och foder, riskerar samtidigt lönsamheten för företag med djurhållning, där läget för köttproducenterna är särskilt pressat, men även för vegetabilieproducenterna i nuvarande situation där marknadspriserna faller tillbaka. För fiskerinäringen har de stigande bränslepriserna också haft en betydande negativ effekt på lönsamheten.

Satsning för företag

Regeringens förslag till stimulansåtgärder för företag är av stor betydelse för de areella företagen. De mest betydelsefulla förslagen är sänkningen av det sammanlagda uttaget av socialavgifter och den allmänna löneavgiften. Andra förslag som de areella företagen kommer att gynnas av är t.ex. den föreslagna sänkningen av bolagsskatten och expansionsfondsskatten samt en utökad möjlighet till avdrag för inventarier av mindre värde.

Regeringen föreslår en satsning på att uppdatera den blockdatabas som är den databas för identifiering av jordbruksskiften som varje medlemsstat är skyldig att ha som grund för stödsystemet, för att på så sätt underlätta för lantbrukare som söker stöd samt för att minska den administrativa bördan och risken för framtida sanktioner.

Regelförenkling

Regeringens arbete med förenklingar ska leda till en märkbar förändring i vardagen för företagen. En minskad administrativ börda gör att företagen kan fokusera på produktionen och utveckling av det egna företaget. Målsättningen är att minska företagets administrativa kostnader till följd av statliga regler med minst 25 procent till hösten 2010. Regeringen och myndigheterna inom de gröna näringarna kommer aktivt att arbeta vidare med ett stort antal regel-

förenklingar, där ökad samordning mellan myndigheter, minskning av antalet informationskrav samt olika e-lösningar och e-tjänster är viktiga åtgärder.

Regeringen har även tillsatt en utredning för att se över administration, organisation och kontroll av jordbruksstöden (dir. 2007:138). Utredningen lämnas till regeringen den 15 oktober 2008. Regeringens målsättning är att genomföra ytterligare administrativa förenklingar och effektiviseringsvinster för såväl myndigheter som för företagare.

Regeringen driver aktivt frågan om förenklingar av den gemensamma jordbruks- och fiskeripolitiken (GJP och GFP) i EU. Sedan Sveriges EU-inträde har den gemensamma jordbrukspolitiken reformerats stegvis i en riktning som ligger i linje med Sveriges uppfattning. Den stora reformen 2003 ledde till en frikoppling av stöden från produktionen i de flesta sektorer. Reformen har därefter följt för socker, frukt och grönt, vin samt bomull. Omfattningen på marknadsstöd är i dagsläget begränsad. Den nu pågående s.k. "hälsokontrollen" av 2003 års reform av GJP förväntas leda till ett enklare och mer lättöverskådligt regelverk.

Regeringen har även stora förhoppningar om att hälsokontrollen kommer att leda till ytterligare marknadsanpassning samt ett ökat relativt fokus på landsbygdsåtgärder inom ramen för en minskning av de totala utgifterna för jordbrukspolitiken. Inom fiskeripolitiken har en översyn av regelverket för fiskerikontrollen påbörjats. Regeringens bedömning är att det finns stora möjligheter att förenkla regelverket som står för en majoritet av fiskeriföretagens administrativa kostnader och samtidigt utveckla en effektiv kontroll.

Livsmedelsstrategin

Livsmedelsindustrin är viktig för Sverige och står tillsammans med primärproduktionen för 10 procent av det privata näringslivet i landet. Branschen är spridd över hela landet och bidrar därför till jobb och tillväxt i hela Sverige. Regeringen fortsätter sitt arbete för att stärka livsmedelsindustrins konkurrenskraft genom satsningen "En livsmedelsstrategi för hela Sverige" som inkluderar den treåriga satsningen "En konkurrenskraftig livsmedelssektor".

Livsmedelsstrategins syfte är att stärka konkurrenskraften och tillväxten inom livsmedelsbranschen så att fler jobb skapas i hela landet. En kontinuerlig dialog med branschen är hörnstenen i livsmedelsstrategin. Därtill kommer särskilda satsningar för att förbättra tillväxt och konkurrenskraft i sektorn.

Regeringens långsiktiga vision är att Sverige ska bli det nya matlandet i Europa. För att uppnå den visionen är livsmedelsstrategin en viktig del. Satsningen utökas nu med 15 miljoner kronor för åren 2009–2011.

Rennäringen

Rennäringen med jakt, fiske och duodji (same-slöjd) är en bärande del av det samiska kulturarvet. Regeringen anser att det är viktigt att rennäringen kan bedrivas så att den ger försörjning på ett ekologiskt, ekonomiskt och kulturellt långsiktigt bärkraftigt sätt. Den moderna rennäringsspolitiken ska bidra till att stabila förutsättningar för rennäringens företag skapas med klara och långsiktiga spelregler för markanvändning i renskötselområdet, vilket ska leda till lönsamhet och framtidstro inom området.

Förutsättningarna för att bedriva rennäring i Sverige kommer att allvarligt påverkas av ett förändrat klimat. Regeringen avser att återkomma med åtgärder inom detta område i den kommande propositionen om klimat och energi.

Frågan om en ny renbeteskonvention mellan Sverige och Norge är föremål för fortsatta diskussioner mellan länderna och regeringens ambition är att nå en överenskommelse så snart som möjligt.

En skogsolitik i takt med tiden

Inom ramarna för den nuvarande skogsolitikens jämställda miljö- och produktionsmål anser regeringen att skogens tillväxt bör öka och att det finns en god potential för detta. Därför gör regeringen en extra satsning på produktionsinriktad rådgivning. I propositionen ”En skogsolitik i takt med tiden” (2007/08:108) betonas också vikten av förbättrat växtodlingsmaterial, minskade skador av vilt, ökad röjningsaktivitet, effektivare skogsmarksgödsling samt tydliggjorda regler för dikesrensning och en översyn

av lagstiftningen för skogsodling med utländska trädarter inom ramen för ett hållbart nyttjande.

Regeringen har beslutat om att tillsätta en utredning för att göra en översyn av gränserna för skyddsskog, svårförnygrad skog och fjällnära skog (dir. 2008:98). Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2009.

Regeringen aviserar flera uppdrag kopplade till ökad tillväxt i skogen. Skogsstyrelsen får under de närmaste två åren förstärkta medel för bl.a. ökad produktionsrådgivning och översyn av regelverk för dikesrensning och utländska trädarter. Skogforsk får, via Formas, förstärkta medel för riktade satsningar för ökad användning av förädlat plantmaterial och ökat utnyttjande av avverkningsrester för bioenergi. Sveriges lantbruksuniversitet har fått i uppdrag att utreda möjligheter till intensivskogsbruk på en begränsad areal på marker utan höga naturvärden samt kommer att få i uppdrag att göra prognoser för den svenska skogens och skogsmarkens framtida upptag och utsläpp av växthusgaser.

När en markägare tecknar ett naturvårdsavtal med staten betalas ersättning för detta i ett engångsbelopp. Under senare år har intresset för naturvårdsavtal varit vikande bland markägare. En orsak till det minskade intresset är att det sedan 2005 inte är möjligt att periodisera ersättningen.

Frågan när i tiden inkomster och utgifter ska tas upp vid beskattningen är föremål för en heltäckande översyn genom utredningen om sambandet mellan redovisning och beskattning (dir. 2004:146 och dir. 2007:43). Utredningen beräknas lämna ett slutbetänkande i september 2008. Regeringen avser att återkomma i frågan inom ramen för den fortsatta behandlingen av utredningens förslag.

Regeringen anser att EU:s insatser på skogsområdet även fortsättningsvis bör vara begränsade och att marknadsstörande stöd till skogsproduktion ska motverkas. För åtgärder inom områden innanför gemenskapspolitiken som berör skog och skogsbruk är det viktigt att konsekvenser för skogsnäringen inkluderas i beslutsunderlag samt att subsidiaritetsprincipen respekteras och tillämpas.

Landsbygden – framtidlandet

Den svenska landsbygden förknippas med höga värden. Här finns ett varierat landskap med ett rikt växt- och djurliv där natur- och kulturmiljöer bevaras och sköts för kommande generationer. Här finns också mer än 90 000 sjöar, tusentals kilometer rinnande vatten och den längsta kuststräckan bland EU-länderna. Mark-, natur-, kultur- och vattenresurserna attraherar boende och besökare på landsbygden vilket skapar jobb och tillväxt bl.a. genom ett breddat näringsliv på landsbygden.

Ett utvecklat, diversifierat och hållbart landsbygdsföretagande samt utveckling av nya företag, entreprenörskap och sysselsättningsmöjligheter stärker landsbygdens ekonomiska bas och ger förutsättningar för ett dynamiskt näringsliv.

Strategi för att stärka landsbygdens utvecklingskraft

Fler jobb och högre tillväxt på landsbygden i kombination med en stark framtidstro bidrar till ett mer dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv i hela landet.

Regeringen utarbetar för närvarande en strategi för att stärka utvecklingskraften på landsbygden. En utgångspunkt i arbetet är att en stark landsbygd är en resurs för hela landets utveckling och tillväxt.

Arbetet har ett fokus på konkreta strategiska åtgärder inom en mängd olika politikområden som stärker landsbygdens möjligheter att bidra till ökad sysselsättning, tillväxt och utveckling i hela landet.

För att stödja en positiv utveckling krävs en helhetssyn på landsbygden, dess natur- och kulturreсурser och dess förutsättningar. Inte minst måste landsbygden vara en väl integrerad del av samhället i övrigt, både regionalt och lokalt. Tillgång till bra offentlig och kommersiell service samt kommunikationer i alla delar av landet är en grundläggande förutsättning för boende och näringsverksamhet på landsbygden samt för sammanhållningen mellan stad och landsbygd. Det är också viktigt att landsbygden erbjuder goda levnadsförhållanden och utvecklingsmöjligheter för ungdomar.

För landsbygdens fortsatta utveckling är det av stor vikt att det finns en infrastruktur på plats som ger företag och boende på landsbygden en

med andra grupper i samhället likvärdig möjlighet att utnyttja den snabbt ökande tillgången på e-tjänster.

Nya utmaningar i form av en snabb internationalisering av världsekonomin, behoven av klimat- och energiomställning, ökade anspråk på mark- och vattenresurser och hoten mot den biologiska mångfalden berör i hög grad förutsättningarna för ett dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv på landsbygden och inte minst i de gröna näringarna. Omställningar och anpassning måste ske men samtidigt öppnas nya möjligheter. De flesta landsbygdsområden är rika på naturresurser, bl.a. biobaserade resurser som är viktiga för exempelvis energiutvinning, livsmedelsproduktion och skogsindustri. Jord- och skogsbruket har därmed en viktig roll i omställningen till en hållbar samhällsutveckling. Dessa resurser skapar även möjligheter för företagande och sysselsättning, bl.a. genom att nya marknader uppstår då förutsättningar för betalning för ekosystemtjänster utvecklas.

De särskilda natur- och kulturmiljöer som finns i många landsbygdsområden utgör också en stor utvecklingspotential och en resurs för hela landet. Dessa miljöer ger en möjlighet till rekreation och attraktivt permanent- eller deltidsboende. De möjliggör också utveckling av nya företag, t.ex. inom upplevelseindustrin.

En hållbar utveckling på landsbygden med ett dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv kräver ny kunskap om vad som påverkar landsbygdens utveckling och företagande. Forskning behövs för att stärka landsbygdens ekonomi och sociala villkor och samtidigt främja ett hållbart nyttjande av naturresurserna. Utformning av åtgärder för att främja landsbygdens utveckling kräver ny forskning, likaså kopplingen mellan globala utmaningar, som t.ex. klimatfrågan, och förutsättningarna inom de areella näringarna.

I inledningen av 2008 redovisades ett utredningsbetänkande om integration i de gröna näringarna, Mångfald som möjlighet (SOU 2008:56). Av betänkandet framgår att utrikes födda människor är underrepresenterade på landsbygden jämfört med infödda svenskar. Den kompetens som utrikes födda besitter bedöms därför vara en outnyttjad resurs på landsbygden. Utredningen bedömer att det är en nyckelfråga att identifiera, åtgärda eller reducera hinder för att ta till vara på utrikes födda människors kompetens. Betänkandet bereds nu i Regeringskansliet.

Landsbygds- och fiskeprogrammen

För att uppnå regeringens mål genomförs riktade åtgärder för utveckling av landsbygdens tillgångar på ett hållbart sätt, bl.a. inom landsbygds- och fiskeprogrammen för Sverige 2007–2013.

Målgruppen för åtgärder inom landsbygdsprogrammet, med syfte att främja konkurrenskraft, innovation, entreprenörskap, tillväxt och fler jobb, omfattar företag inom de gröna näringarna, turistnäringen och mikroföretag i alla andra branscher på landsbygden. En helhetsyn på landsbygdens näringsliv är särskilt motiverad till följd av glesa strukturer och knapphet i infrastruktur och service.

Landsbygdsprogrammets mål är utveckling av företagande, tillväxt, sysselsättning och livskvalitet på landsbygden genom riktade åtgärder som ger goda förutsättningar för utveckling i företagen. Landskapets natur- och kulturresurser ska värnas och den negativa miljöpåverkan minimeras. Dessa åtgärder anpassas i stor utsträckning efter regionala förutsättningar och prioriteringar och samverkar med andra insatser från samhällets sida för att stärka landsbygdens attraktionskraft och dess hållbara utveckling. Den lokala nivåns möjligheter att påverka genomförandet av programmet och samhällsutvecklingen på landsbygden stärks genom den s.k. Leader-metoden.

Landsbygdsprogrammet har även en hög miljöm ambition med insatser till syfte att bidra till att nationella miljömål och Sveriges internationella åtaganden som har anknytning till jord- och skogsbruket och landskapets natur- och kulturvärden uppfylls.

Målgruppen för åtgärder med syfte att främja konkurrenskraft, innovation, tillväxt och fler jobb omfattar företag inom de gröna näringarna, livsmedelsförädling, turistnäringen och mikroföretag i andra branscher på landsbygden.

Det svenska programmet för Europeiska fiskerifonden har som mål att förbättra fiskebeståndens status, anpassa fiskeflottans kapacitet till befintliga resurser och bidra till sysselsättning inom fiskesektorn. De projekt och åtgärder som kan finansieras genom programmet ska främja och komplettera övriga beslut och förändringar i en hållbar fiskeriförvaltning. Även inom fiskeprogrammet finns möjligheter att stärka den lokala nivån genom den s.k. Leader-metoden.

Landsbygds- och fiskeprogrammen löper under perioden 2007–2013. Det finns möjligheter att under perioden anpassa och justera programmen för att ta hänsyn till nya utmaningar och förändringar i omvärlden. Programmen bör i det perspektivet ses som viktiga instrument för att tillvarata nya möjligheter och möta nya utmaningar som t.ex. påverkar landsbygdens utveckling och fisket. Det är också viktigt att i största möjliga utsträckning samordna insatserna med andra program som har betydelse för regional utveckling som t.ex. de regionala strukturfondsprogrammen.

Lokal och regional mat

Ett av syftena med regeringens landsbygdsprogram är att få ett mer diversifierat och breddat näringsliv på landsbygden. Produktion och förädling av livsmedel är viktiga delar liksom upplevelseturism baserat på landsbygdens resurser.

Den småskaliga produktionen av livsmedel är vanligtvis baserad på närproducerade råvaror, bidrar till arbetstillfällen i glesbygden, och till nyföretagande, särskilt bland kvinnor. Verksamheten har också ofta en besöksnäring kopplad till produktionen. De småskaliga livsmedelsproducerande företagen i Sverige med färre än tio anställda hade 2007 en omsättning av 700 miljoner kronor och omsättningen ökar med ca 10 procent per år. Det är därför fortsatt viktigt för regeringen att underlätta för denna näringsgren att utvecklas ytterligare på landsbygden, där den spelar en allt viktigare roll för sysselsättning och företagande.

Regeringens satsning ”En livsmedelstrategi för hela Sverige” är ett sätt att markera landsbygdens betydelse och ett betydande steg för dialogen mellan regeringen och intressenter kring framtida behov.

Regelverket inom livsmedelsäkerhetsområdet är riskbaserat och flexibelt. Tillämpningen kan anpassas till de förhållanden som råder för produktionen, oavsett om det sker i stor eller liten skala, men upplevs trots det i vissa fall som hämmande.

Målsättningen är alltid att de livsmedel som produceras ska vara säkra. Arbetet att på bästa sätt uppnå detta bland små företag utan alltför stora investeringar och utan att riskera livs-

medelssäkerheten ska fortsätta som en del av regeringens arbete med minskat regelkrångel för att främja en utveckling av företaget på landsbygden.

Samtliga ovanstående insatser är viktiga delar i att förverkliga regeringens långsiktiga vision att Sverige ska bli det nya matlandet i Europa.

En god jakt- och viltförvaltning möjliggör utökad turism och jaktupplevelser

Regeringen anser att det är av största vikt att landsbygdens värden tas till vara och nyttjas långsiktigt hållbart.

Det är viktigt att de som lever på landsbygden och som driver verksamhet där kan göra det med goda förutsättningar även när rovdjursstammarna ökar på land och i vatten.

En god förvaltning av jakt- och fiskbara vilda arter kännetecknas av en accepterad balans mellan skador och produktion av vilt och fisk inom ramen för ett hållbart nyttjande. Regeringen vill genom att främja en utvecklad förvaltning av våra biologiska resurser öka förutsättningarna för framgångsrika och högklassiga fiske- och jaktupplevelser för turistnäring och rekreation. Regeringen gör bedömningen att det är lämpligt att undersöka möjligheten att med stöd av ett integrerat viltövervakningssystem utveckla dagens viltförvaltning.

Antalet vildsvin ökar i landet medan avskjutningen minskar. Dessutom har antalet kollisioner mellan motorfordon och vildsvin ökat med 50 procent under 2007. Sammantaget indikerar detta att problemen med vildsvin ökar. Regeringen avser att vidta åtgärder för att skapa bättre förutsättningar för en samordnad vildsvinsförvaltning.

Regeringen har tillkallat en utredare för att se över älgförvaltningen (dir. 2008:63) i syfte att öka precisionen i samt ge förslag till förändringar av dagens älgförvaltning. För att minimera skador av klövvilt på skog och anpassa skogs-skötseln efter förekomst av klövvilt har regeringen uppdragit åt Skogsstyrelsen att utveckla rådgivningen om viltanpassad skogsskötsel.

2.5.2 De gröna näringarna är miljö- och resurseffektiva och har en nyckelroll i Sveriges energiproduktion

Regeringen kommer att presentera åtgärder i de kommande klimat- och energi-, samt havspropositionerna där de gröna näringarna berörs och utgör en viktig del i regeringens arbete med dessa frågor. Utbildning och forskning har en stor betydelse för de areella näringarnas hållbara utveckling och bidrar till att utveckla kunskapen om de globala utmaningarna vad gäller klimat och miljö. Regeringen kommer under hösten 2008 att lägga en forsknings- och innovationspolitisk proposition med förslag till forsknings-satsningar. Ökade resurser går till bl.a. forskningsområdet klimat och ökade anslag till universitet och högskolor.

Regeringen strävar efter att svenskt jord- och skogsbruk samt fiske ska ge en uthålligt god avkastning och att de som naturresurs kan brukas utan att förbrukas. De gröna näringarna måste göras mer miljö- och resurseffektiva samtidigt som beredskapen för att möta klimatförändringar förbättras. Det är också viktigt att dessa näringar ges förutsättningar att vara fortsatt konkurrenskraftiga. En del i detta är att de har möjlighet att exportera sitt teknologiska kunnande både när det gäller metoder och produkter. Svenskt företagande ska hålla en hög miljöprofil i ett internationellt perspektiv.

Utsläpp av försurande och övergödande ämnen till luft och vatten påverkar den biologiska mångfalden i marken, på land och i vatten. God vattenkvalitet är av betydelse både för människors och djurs hälsa och utgör många gånger en förutsättning för turist- och fiskerinäring.

Utsläpp av växthusgaser medför klimatförändringar som leder till förändrade temperatur- och nederbördsförhållanden med effekter för samhället, landskapet, den biologiska mångfalden och för människors möjligheter till utkomst och livskvalitet.

Ett modernt och hållbart jord- och skogsbruk samt fiskerinäring förutsätter att den biologiska mångfalden värnas samt att den negativa miljöpåverkan minimeras i syfte att bidra till att uppsatta mål nås. Lantbrukarna bör ha en fortsatt roll som natur- och kulturmiljövårdsentreprenörer och producenter av kollektiva nyttigheter. Det är också viktigt att bruksmetoderna alltmer inriktas på ett hållbart nyttjande som

bidrar till att Sveriges miljömål uppnås och ekosystemtjänster vidmakthålles och stärks inte minst i perspektivet av ett förändrat klimat.

Det finns ofta ett tydligt samband mellan miljöarbete och lönsamhet. Det är framför allt de företag som ligger före och ser möjligheterna som vinner mest på sitt arbete med miljöfrågor. Bibehållna och fortsatta satsningar för arbetet inom miljöområdet och arbetet för att uppnå miljömålen är därför nödvändiga.

Utbildning, forskning och utveckling är nödvändigt för att möta framtida utmaningar och för att få en tillväxt i sektorn. De näringar som ligger inom Jordbruksdepartementets ansvarsområden står i dag inför helt nya utmaningar. Ett förändrat klimat innebär både en möjlighet och ett hot för de gröna näringarna.

De gröna näringarnas klimatarbete och skogens roll i klimatet

Ett prioriterat område är att minska utsläppen av växthusgaser och att förbereda de gröna näringarna på framtida klimatförändringar. En del i detta är att bruks- och skötselåtgärder anpassas för att minska utsläppen av växthusgaser från den gröna sektorn.

I klimat- och sårbarhetsutredningen och klimatberedningens betänkanden identifieras flera åtgärder och uppdrag där det finns behov av att gå vidare. Regeringen avser att återkomma till dessa i bl.a. kommande energi- och klimatproposition.

Regeringen anser att en hög och stabil skoglig tillväxt är en grundläggande utgångspunkt för att tillvarata skogens roll i klimatarbetet. En hög skoglig tillväxt motverkar klimatförändringarna genom ökad upplagring av kol i växande skog och mark och i olika skogsprodukter. Vår målsättning vad det gäller skogens roll i klimatarbetet är att Sverige ska vara en ledande förebild för ett modernt samhälle som har ett skogsbruk som är miljöanpassat, bygger på tillvaratagande av förnybara resurser och där en tillväxtvänlig politik kan bedrivas i samklang med jordens klimatvillkor.

Sverige har genom sin långa skogliga tradition och höga kunskapsnivå en hög trovärdighet i internationella processer som berör skogsbruk samt skogens produktions- och miljövärden. Det är viktigt att Sverige förmedlar denna kunskap i olika internationella sammanhang men

också att svenska skogsföretag kan exportera sitt teknologiska kunnande.

De gröna näringarna är nettoproducenter av energi

Jord- och skogsbruket är i dag stora producenter av råvaror till energi och har en potential att öka såväl produktion som egen användning av dessa råvaror. Regeringen verkar därför för en mer effektiv energianvändning samt ökad produktion av hållbar bioenergi.

I takt med stigande energipriser och ett ökat fokus på klimatförändringar kommer energi-effektiviseringen bli en allt viktigare faktor för de gröna näringarnas konkurrenskraft och klimatarbete. För att möta den stigande efterfrågan på förnybar energi har de gröna näringarna en viktig roll som producent av råvara för energiändamål.

Det är också viktigt att en ökad produktion kan nås samtidigt som miljömålen för biologisk mångfald och minskad övergödning nås.

Biogasproduktion från gödsel och annat biologiskt avfall är ett område där det finns potential till utveckling. Utredningen om jordbruket som bioenergiproducent föreslog i sitt slutbetänkande våren 2007 ”Bioenergi från jordbruket – en växande resurs” (SOU 2007:36) bl.a. ett tidsbegränsat investeringsbidrag till att utveckla biogasproduktion från jordbruket. Regeringen avser att återkomma till denna åtgärd inom ramen för landsbygdsprogrammet.

Förnybar energi från jord och skog

Det finns potential för ökat uttag av trädbränsle ur de svenska skogarna. I prop. 2007/08:108 En skogspolitik i takt med tiden, har regeringen angivit flera områden där kunskap behöver byggas upp för att denna potential ska kunna utnyttjas på ett hållbart sätt.

För att säkerställa att förnybara drivmedel uppfyller grundläggande krav på miljömässig hållbarhet och för att undvika biodrivmedel som ger upphov till stora utsläpp av växthusgaser, pågår inom EU ett arbete med att ta fram hållbarhetskriterier för biodrivmedel. Regeringen deltar aktivt i detta arbete och verkar för att dessa hållbarhetskriterier ska bli ändamålsenliga, icke-protektionistiska och inte leda till sned-

vridna konkurrensförhållanden mellan biomassans olika användningsområden.

Mot bakgrund av de globala utmaningar som klimatförändringen utgör krävs dels en effektivare användning av energi, dels en ökad produktion och användning av biomassa för energändamål samt bioråvaror till industrin.

Ett resurseffektivt och miljömässigt hållbart fiske

Regeringens målsättning är att yrkesfisket, fritidsfisket och fiskeribranschen ska bidra till att skapa arbete, välfärd och levande kust- och insjösamhällen. Förutsättningen för att det ska lyckas är att allt fiske bedrivs resurseffektivt och miljömässigt hållbart, med effektiva fiskeregler och selektiva fångstredskap. Detta innebär bl.a. att s.k. utkast av fisk inte ska förekomma och att bifångster av hotade arter och bestånd ska minska så att bestånden kan återhämta sig och att förlust av viktig genetisk variation kan undvikas.

Endast för en mindre andel av EU:s gemensamma fiskbestånd kan nyttjandet anses vara hållbart och stora delar av yrkesfisket kämpar med dålig lönsamhet. Detta har i sin tur negativa effekter på regioner och lokala samhällen som är beroende av fiskerinäringen. Sammantaget innebär detta stora samhällsekonomiska förluster. Förutom fortsatt arbete för beståndens återhämtning krävs en anpassning av fiskeflottans storlek och bättre förutsättningar för företagets möjligheter att planera sin verksamhet över året. Regeringen arbetar därför med utformningen av en ökad fördelning av fiskerättigheter inom olika fisken.

En ny översyn av den gemensamma fiskeripolitiken (GFP) är planerad till 2012.

Regeringen anser att en ökad kunskap inom fiskeriförvaltningen är nödvändig, i synnerhet för att ytterligare genomföra ekosystemansatsen i förvaltningsbesluten. Sverige arbetar därför kontinuerligt för en förstärkning och utveckling av Internationella Havsforskningsrådet (ICES). Regeringen verkar också för att ICES biologiska råd ska bli mer vägledande för EU:s kommande gemensamma beslut runt fiskekvoter, liksom att kunskapen om nationella reglerade bestånd ska öka och att forskarnas råd ska ligga till grund för nationella förvaltningsbeslut.

Regeringen har tillsatt en utredning med uppdrag att lämna förslag till en förändrad fiske-

lagstiftning. Förslagen ska syfta till att ge bättre förutsättningar för ett hållbart nyttjande av fiskeresurserna, som gynnar näringsverksamhet, fritidsfiske och den biologiska mångfalden. Utredningen kommer att avrapportera sitt arbete den 31 mars 2009.

Vattenbruk och fisketurism

En fiskerinäring och en fiskeverksamhet som är anpassade till ett hållbart nyttjande ska ha en långsiktig lönsamhet och kunna utgöra en stabil ekonomisk verksamhet med betydelse för den lokala och regionala utvecklingen. Vattenbruk och fisketurism kan ge nya företag och verksamheter på landsbygden samtidigt som de är en viktig faktor i att nå en mer hållbar förvaltning av havens resurser.

Att vårda och stärka fiskebestånden är en förutsättning för att utveckla vattenbruk, fisketurism och fritidsfiske på landsbygden. Skydd och återställande av vandringsleder och reproduktionsområden är viktiga för bl.a. ål och laxfiskar. Detta kan åstadkommas genom en ändamålsenlig fiskevård samt omprövning och tillsyn av vattendomar.

Regeringen tillsatte hösten 2007 en utredning med syfte att analysera förutsättningarna för hur ett ekonomiskt och ekologiskt svenskt vattenbruk ska kunna utvecklas. Utredningen ska avrapporteras till regeringen den 28 februari 2009.

Fiskerikontroll

För att säkerställa fiskebeståndens hållbara förvaltning är det nödvändigt att förhindra illegalt fiske. Fiskerikontroll utgör i detta sammanhang en viktig del av den ansvarsfulla hushållningen med fiskeresurserna.

Fiskerikontrollen bör utvecklas mot att en större andel av kontrollen bedrivs i handels- och transportledet. Regeringen kommer särskilt att driva frågan om en ökad effektivitet samt förklarade regler i samband med att den i EU gemensamma kontrollförordningen ses över.

Regeringen har också för avsikt att förtydliga regelverket när det gäller vilka myndigheter som har rätt att beslagta fisk och annan egendom enligt fiskelagen.

En bättre havsmiljö

Regeringen prioriterar en bättre havsmiljö i Östersjön och Västerhavet. Detta kräver ett brett engagemang nationellt, regionalt och internationellt. Våra hav påverkas och nyttjas av de areella näringarna på skilda sätt och är av stor betydelse för sektorn. Samhällets utnyttjande av och negativa påverkan på haven har successivt tilltagit med bl.a. ökad sjöfart, övergödning, hårt fisketryck och utsläpp av miljögifter. Inom de areella näringarna kommer det fortsatta arbetet därför att inriktas mot att bruka utan att förbruka havets resurser.

Regeringens övergripande havspolitik syftar bl.a. till att havsanknutna näringar ska kunna utvecklas samtidigt som ekosystemen bevaras. Detta omfattar ett tvärsektorielt helhetsgrepp om havens angelägenheter så att de framtida ekosystemen säkerställs. Detta innebär bl.a. ett förbättrat arbete med att hållbart nyttja havets tillgångar så att den framtida havsmiljön säkerställs och restaureras. För att lyckas med detta lägger regeringen stor vikt vid det internationella samarbetet såväl inom EU som inom de regionala organen.

Arbetet med en sammanhållen svensk havspolitik har inletts med sikte på en havspolitik proposition under början av 2009. Regeringen har beslutat om en särskild havsmiljösjönsatsning om ca 500 miljoner kronor t.o.m. 2010 och ytterligare åtgärder om ca 600 miljoner kronor kommer att presenteras i den kommande havspropagationen.

2.5.3 De gröna näringarna utmärks av omtanke, ansvarstagande och hög etik

Sverige är pådrivande för sund djurhållning och friska djur i EU

Det är regeringens målsättning att de gröna näringarna utmärks av omtanke, ansvarstagande och hög etik. Som en del av detta fortsätter regeringen att arbeta aktivt nationellt, inom EU och internationellt för god djur- och folkhälsa samt ett gott djurskydd. EU-arbetet är viktigt inom djurskyddsområdet eftersom en stor del av lagstiftningen beslutas inom unionen.

Vidare kommer regeringen att arbeta för att EU:s regelverk avseende djurtransporter för-

bättras, bl.a. så att slaktdjur transporteras så korta sträckor som möjligt. Det är också angeläget att redan antagna bestämmelser efterlevs och att kontrollen av detta förbättras i hela EU.

Ett annat prioriterat område är att EU:s djurskyddsbestämmelser moderniseras och vilar på vetenskaplig grund. Ett system bör utvecklas på EU-nivå för provning av ny teknik relaterad till djur, med syfte att förebygga djurskyddsproblem.

Utbrott av allvarliga smittsamma djursjukdomar kan orsaka mycket stora förluster för lantbrukare i drabbade områden och i vissa fall också innebära risker för folkhälsan. Smittspridning är gränsöverskridande och att upprätthålla goda förhållanden inom Sverige är beroende av att andra regioner i EU och världen gör detsamma. På dessa grunder finns därför ett europeiskt mervärde i att samarbeta i EU. Sverige ska bidra aktivt till den pågående översynen med syftet att förenkla och effektivisera lagstiftningen samt att se till att de ekonomiska resurserna används på bästa sätt.

Inom landet avser regeringen att verka för att det generellt goda djurhälso- och djurskydds-läget bevaras. För att förbättra kvalitet, effektivitet och likvärdighet i bl.a. djurskyddskontrollen kommer ansvaret för kontrollen av djurskydd samt livsmedel och foder i primärproduktionen fr.o.m. 2009 att flyttas från kommunerna till länsstyrelserna. Ett förändrat klimat ställer oss inför nya utmaningar genom att nya smittämnen kan spridas i Sverige. Regeringen avser att återkomma med åtgärder inom detta område i den kommande propositionen om klimat och energi.

Regeringen har tillsatt en utredning för att göra en bred översyn av lagstiftningen om djursjukdomar och zoonoser, däribland salmonella (dir. 2007:175). Utredarens förslag ska syfta till att undanröja oacceptabla risker. I uppdraget ingår också att utreda om incitamenten för djurägare och andra berörda näringsidkare kan förstärkas så att smittspridning minimeras. Efter bl.a. svenska påpekanden har EU:s livsmedels-säkerhetsmyndighet (EFSA) fått i uppdrag att analysera vilken inverkan som skärpta bestämmelser om salmonella skulle ha på djur- och folkhälsan. Sverige kommer noggrant att följa frågan och vid behov agera för att EG-lagstiftningen ses över.

Nya yrkeskategorier ska inom djurens hälso- och sjukvård ges behörighet att arbeta själv-

ständigt med djurens hälso- och sjukvård, vilket förväntas ge effektivare användning av de veterinära resurserna. För att säkerställa djurskyddet vid kollisioner mellan vilda djur och motortrafik krävs vissa ändringar i de bestämmelser som reglerar eftersök av trafikskadat vilt. Regeringen avser att skyndsamt vidta de förändringar som krävs för att vidmakthålla och utveckla nuvarande eftersöksorganisation.

Organisationen av den veterinära fältverksamheten har utretts och förslag redovisats i mars 2007 i betänkandet Veterinär fältverksamhet i nya former (SOU 2007:24) som har remissbehandlats. Regeringen har därefter uppdragit till Jordbruksverket att ytterligare belysa utredningens förslag. Jordbruksverket har redovisat sitt uppdrag i en rapport den 1 september 2008 som nu bereds i Regeringskansliet. Regeringens avsikt är att lägga en proposition våren 2009 med inriktning mot en ökad konkurrens inom sektorn samtidigt som ett gott smitt- och djurskydd i hela landet ska kunna bibehållas.

Konsumenter har verktyg och förutsättningar att välja

Livsmedelskedjans klimatpåverkan är en viktig fråga för många. Hur Sverige och EU ska möta dessa utmaningar på bästa sätt måste vidare analyseras och diskuteras. Regeringen avser att återkomma med åtgärder inom detta område i den kommande propositionen om klimat och energi.

De livsmedel som säljs ska vara sunda och säkra. Konsumenterna ska kunna lita på att de livsmedel som de äter verkligen är vad de utges för att vara. Det är viktigt att redligheten i livsmedelshanteringen är god och att det inte fuskas med t.ex. märkning och hantering.

Märkning är ett viktigt redskap för att konsumenten ska kunna välja bra hälsosam och miljömässigt hållbar mat efter sina önskemål och behov.

Översynen av de EG-gemensamma direktiven om märkning och näringsvärdesdeklaration har inletts. I förhandlingarna ska Sverige arbeta för enkla, klara och tydliga märkningsregler.

Under de närmaste åren kommer även en översyn av det gemensamma EG-regelverket om livsmedelshygien och -kontroll att ske. I översynen och i arbetet med att utforma gemensamma tolkningar av reglerna är en genomgående svensk ambition att uppnå enklare och

mindre kostsamma regler samtidigt som livsmedlens säkerhet inte äventyras.

Problematiken med ökad förekomst av övervikt och fetma och därtill relaterade följsjukdomar i befolkningen leder både till stora kostnader för samhället och till lidande för enskilda individer. För att underlätta för befolkningen att i vardagen välja hälsosamma alternativ och vid behov ändra matvanorna bedrivs ett informationsarbete riktat till både konsumenter och till de som serverar mat i bl.a. restauranger och skolmatsalar. Arbetet med att ytterligare utveckla bl.a. nyckelhålmärkningen kommer att fortsätta under året.

Regeringen avser att fortsätta sin samverkan med företrädare för branschen, experter, frivilligorganisationer och myndigheter inom ramen för ett s.k. dialogforum. Syftet är att diskutera hur samhället kan främja goda matvanor och fysisk aktivitet. Regeringen har vidare gett Statens folkhälsoinstitut i samverkan med Livsmedelsverket i uppdrag att bilda en samverkansgrupp på expertnivå för att samordna, genomföra, följa upp och utvärdera insatser för goda matvanor och ökad fysisk aktivitet.

De senaste åren har efterfrågan på ekologiska livsmedel ökat kraftigt såväl nationellt som internationellt. Riktade åtgärder inom bl.a. landsbygdsprogrammet ger goda förutsättningar för en ökad produktion av ekologiska livsmedel som kan tillgodose konsumenternas efterfrågan i handeln. Sverige kommer även att verka för att den nya EU-logotypen för ekologiska livsmedel blir ändamålsenlig och tydlig för Europas konsumenter.

2.5.4 Internationellt samarbete

Regeringens politik i ett internationellt perspektiv är stödjande till de strategiska målen. Inom ramen för arbetet i WTO, OECD, FAO och Codex Alimentarius samt i andra internationella sammanhang driver regeringen sina mål om öppnare och marknadsanpassad handel på jordbruks-, fiske- och livsmedelsområdet, klimathänsyn, en hållbar produktion i jordbruks-, fiske- och skogsnäringen samt säkra livsmedel. Ett fortsatt starkt engagemang i såväl internationella skogs- samt fiskefrågor är också viktigt samt värnandet om växt- och husdjursgenetiska resurser.

Under 2006–2008 steg livsmedelspriserna kraftigt och förväntas enligt bl.a. Världsbanken, OECD och FAO ligga kvar på en historiskt sett hög nivå om än lägre än den senaste tidens rekordnivåer. Prishöjningarna var främst ett resultat av minskat utbud av livsmedel i samband med en ökad efterfrågan. De högre priserna är i grunden en positiv drivkraft för att främja utvecklingen i de gröna näringarna globalt. För att minska de negativa effekterna av höjda livsmedelspriser i utvecklingsländer krävs humanitärt stöd på kort sikt. Långsiktiga satsningar på jordbruk, skogsbruk, fiske och landsbygdsutveckling är nödvändiga för att skapa en hållbar livsmedelsproduktion, ökad tillväxt och minskad fattigdom i utvecklingsländer. Dessutom behöver jordbrukspolitiken, främst i EU och USA, reformeras ytterligare och jordbruksmarknaderna avregleras. För den långsiktiga konkurrenskraften hos EU:s och svenska jordbrukare är globala jordbrukspolitiska reformer av stor vikt. Ett avslut av WTO-förhandlingarna kvarstår som regeringens prioritet.

I november 2008 kommer FAO:s Extra-Konferens besluta om reformeringen av FAO för att organisationen ska bli effektivare och vara en huvudaktör inom FN-systemet inom sitt mandat. Regeringen stödjer och är starkt delaktig i processen. Under 2009 ska reformeringen genomföras och beslut om FAO:s nya strategiska ramverk samt arbetsprogram och budget fattas.

För det nordiska samarbetet inom Nordiska ministerrådet för fiske och vattenbruk, jordbruk, livsmedel och skogsbruk har ett nytt ramprogram antagits för 2009–2012. Programmet grundar sig på de nordiska statsministrarnas initiativ att profilera Norden som global aktör för att möta de stora utmaningarna globalisering och klimatförändringar och ger övergripande riktlinjer för samarbetet. Satsningen på projektet Ny Nordisk Mat kommer också att fortsätta med dess syfte att synliggöra den nordiska matkulturen. Projektet bidrar till regeringens långsiktiga vision att Sverige ska bli det nya matlandet i Europa.

2.6 Resultatredovisning

Åtterrapportering sker nedan uppdelat på de verksamheter som de tidigare politikområdena indelades i. Regeringen har för avsikt att vidareutveckla resultatredovisningen inom utgiftsområdet dels mot bakgrund av de synpunkter som riksdagen har redovisat till regeringen, dels med beaktande av de förändringar som i övrigt bereds i Regeringskansliet om resultatredovisning i budgetpropositionen.

2.6.1 Skogen

Resultat

Skogen är en nationell tillgång och en förnybar resurs som ska skötas så att den uthålligt ger en god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden behålls. Vid skötseln ska hänsyn tas även till andra allmänna intressen. Skogspolitiken kännetecknas av att den har två jämställda mål, ett produktionsmål och ett miljömål. För skogspolitiken är det svårt att göra resultatbedömning för ett enskilt år. På grund av de långa ledtiderna från insatta åtgärder till dess att resultaten kan bedömas behöver skogssektorn därför studeras över längre tidsperioder.

Skogsbrukets och skogsindustrins ekonomi

Skogsnäringens totala produktionsvärde under 2005 var 201 miljarder kronor, vilket är en ökning med 4 procent sedan föregående år. Skogsindustrins förädlingsvärde var 11,8 procent av tillverkningsindustrins totala förädlingsvärde. År 2004 var värdet 12,8 procent. Skogsindustrins och skogsbrukets förädlingsvärde utgjorde 3,1 procent av bruttonationalprodukten. År 2004 var motsvarande siffra 3,2 procent.

Virkesförråd, återväxt och avverkning

Tillväxten i virkesförrådet ökar. För perioden 2002–2006 var den genomsnittliga årliga tillväxten på skogsmark 110 miljoner skogskubikmeter.

Återväxten har förbättrats mellan perioderna 1999–2001 och 2004–2006, från 74 procent godkända förnygringar till 83 procent. Det visar

Skogsstyrelsens analys av föryngringsresultaten. Sedan den föregående mätningen (2003–2005) har dock andelen godkända föryngringar minskat något, då resultatet var 84 procent.

För perioden 2004–2006 var den genomsnittliga bruttoavverkningen 96,4 miljoner skogskubikmeter, vilket är 1 procent lägre än föregående period (2003–2005). Jämfört med perioden 2001–2003 är det en ökning med 19 procent. I de två förstnämnda perioderna ligger dock avverkningarna efter stormarna Gudrun och Per. Enligt preliminära beräkningar låg bruttoavverkningen under 2007 på 95,5 miljoner skogskubikmeter. Jämfört med 2006 är det en ökning med 19 procent.

Skogsindustrins rundvirkesförbrukning

Enligt preliminära beräkningar var skogsindustrins rundvirkesförbrukning, inklusive import, under 2007 totalt 82 miljoner kubikmeter barkat virke. Detta är en ökning med 1 procent sedan föregående år och med 6 procent sedan 2003.

Importen av rundvirke, flis m.m. har varit relativt konstant sedan början av 90-talet. En viss nedgång noterades under 2006 och 2007, vilket sannolikt beror på efterdyningarna av stormarna Gudrun och Per.

Sysselsättning

Under 2007 var omkring 101 000 personer sysselsatta inom skogsbruket och skogsindustrin (17 procent kvinnor och 83 procent män). Det är en ökning med 1,4 procent sedan 2006. Den största ökningen har skett inom skogsbruket medan sysselsättningen inom massa-, pappers- och pappindustrin har minskat. Sysselsättningen inom trävaruindustrin har ökat något konstant sedan föregående år.

Bioenergi

Av den totala energimängd som tillfördes det svenska samhället under 2006 utgjorde biobränslen, torv m.m. 116 TWh, vilket utgör 19 procent av den totala energitillförseln. Det är en ökning med 3,5 procent sedan 2005 och med 23 procent sedan 2001.

Generell hänsyn

Generell hänsyn är de krav på hänsyn till naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen som samhället ställer vid skötsel av skog. Detta regleras i skogsvårdslagen (1979:429). Skyddet av fasta fornlämningar regleras i lag (1988:950) om kulturminnen.

Skogsstyrelsens uppföljning av generell hänsyn visar på fortsatt brist i utförandet. Uppföljningen visar att för perioden 2003–2005 uppnådde 75 procent av den föryngringsavverkade arealen skogsvårdslagens bestämmelser och för perioden 2004–2006 var arealen 76 procent. På stora delar av de underkända föryngringsavverkningarna är tillräcklig mängd träd sparade men fel hänsyn har prioriterats.

Skydd av skogsmark

Skydd av skogsmark omfattar dels formellt skyddad skog, dels skogsbrukets frivilliga avsättningar. Inom ramen för det formella skyddet ingår nationalparker, naturreservat, naturvårdsavtal och biotopskyddsområden.

Vid utgången av 2007 var omkring 22 200 hektar produktiv skogsmark skyddad genom naturvårdsavtal och 17 500 hektar som biotopskyddsområden. Det årliga nytillskottet av dessa skydd har minskat under de senaste åren. Inom nationalparker och naturreservat nedan gränsen för fjällnära skog var arealen skyddad produktiv skogsmark omkring 267 800 hektar vid utgången av 2007. Ovan gränsen för fjällnära skog var arealen skyddad skog (all skogsmark) 1,67 miljoner hektar vid utgången av 2006.

Arealen frivilliga avsättningar som uppfyller Skogsstyrelsens krav på dokumentation uppgår till omkring 1,13 miljoner hektar varav mer än 80 procent återfinns nedan gränsen för fjällnära skog. Den totala arealen frivilliga avsättningar, inklusive ej dokumenterad areal, skattas till 1,17 miljoner hektar.

Skadeinsekter i stormdrabbade områden

Populationen av granbarkborrar i de områden som drabbats av stormarna Gudrun och Per bedöms vara på samma höga nivå 2008 som den var våren 2007. Det finns risk för stora angrepp

då tillskottet av nya vindfallen från flera stormar i januari och februari 2008 har förvärrat situationen. Skogsstyrelsens uppdrag att övervaka och informera markägare om skadeinsektspopulationen har därför förlängts under 2008.

Analys och slutsatser

Regeringen bedömer att gällande skogspolitik fungerar väl. Regeringen anser dock samtidigt att skogspolitiken i högre grad bör beakta framtida klimatförändringar. Det delade ansvaret mellan samhället och skogsägarna att sköta skogen enligt gällande lagstiftning förutsätter en tydligt definierad och långsiktig äganderätt.

Efterfrågan på och betalningsviljan för råvara för bioenergiproduktion har ökat, bl.a. på grund av ekonomiska styrmedel inom ramen för svensk energi- och klimatpolitik. Skogsindustrin har ett fortsatt stort behov av en jämn tillgång till högkvalitativ skogsråvara till ett internationellt konkurrenskraftigt pris. Den ökade efterfrågan på bioenergiråvara och de ryska virkestullarna kan försvåra råvaruförsörjningsläget till skogsindustrin.

Det är angeläget att utveckla nya skötselmetoder som kan öka råvaruproduktion och uttag utan att negativt påverka den biologiska mångfalden eller kulturmiljövärden. Information och utbildning om detta är viktigt.

Skogsstyrelsens årliga utvärdering av förnyingsresultat och generell hänsyn vid förnyingsavverkning visar att det finns ytterligare behov av insatser i form av tillsyn samt rådgivning i produktions-, miljö- och kulturmiljöfrågor. För att förbättra skogsbrukets generella hänsyn till natur- och kulturmiljön är Skogsstyrelsens arbete med att ta fram en strategi för myndighetens arbete med generell hänsyn viktigt.

Det årliga nytillskottet av areal som skyddas genom biotopskyddsområden och naturvårdsavtal minskar. En orsak är ökade mark- och virkespriser. Skogsstyrelsen bedömer även att det vikande intresset för naturvårdsavtal beror på att skogsägarens tidigare möjlighet att periodisera intäkten har upphört. Alltsedan Skogsstyrelsen fick möjlighet att sluta naturvårdsavtal med skogsägare steg den årliga arealen fram till 2004, då avtal slöts på ca 3 000 hektar skogsmark. Sedan dess har trenden vänt och 2007 var arealen 38 procent lägre jämfört med 2004. Möj-

ligheten att periodisera naturvårdsavtal försvann 2005.

Naturvårdsavtalen innebär inte ett permanent skydd för marken på samma sätt som biotopskydd eller naturreservat, utan innebär ett avtal som normalt tecknas på 50 år där markägarens nyttjanderätt begränsas under avtalstiden. Regeringen bedömer att skyddsformen naturvårdsavtal i många fall kan vara ett tillfredsställande alternativ eftersom det lyfter fram äganderätten samt tar till vara markägarens intresse och egna förutsättningar på ett positivt sätt. Naturvårdsavtal bör därför kunna nyttjas i högre grad än vad de gör i dag. En ökad flexibilitet i avtalsformerna bör kunna ge högre samhällsekonomisk kostnadseffektivitet.

Regeringen bedömer att skogsvårdslagen, tillsyn och rådgivning samt biotopskydd och naturvårdsavtal är de viktigaste statliga verktygen för att nå de skogspolitiska målen. Insektövervakning och beredskap för eventuella åtgärder i de stormfällda områdena i södra Sverige är viktigt. Det är dock skogsägarnas ansvar att se till att skadade träd avverkas och forslas ut ur skogen för att förhindra spridning av skadeinsekter.

Det svenska skogsbruket påverkas av vad som händer på den internationella arenan. Det handlar dels om att marknaden för skogsindustriella produkter i betydande utsträckning är global, dels om att Sverige på olika sätt deltar i europeiskt och internationellt samarbete som får konsekvenser för den svenska skogspolitiken. Många globala konventioner och överenskommelser omfattar skogsfrågor. Skogsfrågor berörs även i regionala konventioner och samarbeten. I EU:s fördrag saknas specifik rättslig grund för en gemensam skogspolitik. Genomförandet av EU:s handlingsplan för skog kan emellertid få konsekvenser för den svenska skogsnäringen.

Även många frågeställningar inom andra EU-gemensamma politikområden har påverkan på skogsbruket. Det gäller t.ex. de s.k. FLEGT-förhandlingarna (Forest Law Enforcement Governance Trade) om skogsvårdslagstiftningens efterlevnad i länder utanför EU och handel med dessa länder, ramdirektivet för vatten samt det energipolitiska samarbetet. Sverige bör stärka sin roll på den europeiska arenan samt i övrigt internationellt arbete.

2.6.2 Djurhälsa, djurskydd och viltvård

Resultat

Målet för politikområdet Djurpolitik har varit ett gott djurskydd och ett gott hälsotillstånd bland djur i människans tjänst och att viltstammarna förvaltas på ett sådant sätt att oacceptabla skador på människor och egendom inte uppstår.

Djurhälsa och folkhälsa

Förekomsten av allvarliga djursjukdomar brukar vara låg i Sverige och var så även under 2007 med totalt 13 utbrott. Däribland noterades för första gången grissjukdomen PRRS i Sverige (8 fall).

År 2007 kännetecknas av fler salmonella-utbrott än tidigare år. Betydande resurser har lagts på bekämpningen i syfte att hindra en mer omfattande spridning som medför kostnader och lidande.

Under 2007 presenterades kommissionens djurhälsost strategi för 2007–2013. I denna anges att incitament bör skapas för att förbättra djurhållningen så att smittspridning och kostnader minskar. Glädjande nog fortsätter trenden med ett minskat antal nya BSE-fall inom EU. Arbetet har därför fortsatt med att se över lagstiftningen på området, t.ex. angående möjligheterna för medlemsstaterna att ansöka om minskad provtagning, vilket i sin tur skulle reducera kostnaderna betydligt.

Antibiotikaresistensläget är generellt sett gott och väsentligt bättre i Sverige än i andra europeiska länder. Positivt att notera är dessutom att trenden med ökande vancomycinresistens hos slaktkyckling verkar ha brutits.

Djurskydd

Det centrala ansvaret för djurskydd har inordnats i Jordbruksverket per den 1 juli 2007. Regeringen bedömer att djurskyddsfrågornas införlivande i Jordbruksverket har skett med bibehållen kvalitet och följer noggrant den vidare utvecklingen.

Mot bakgrund av vissa återkommande brister i den offentliga djurskyddskontrollen kommer ansvaret för djurskyddskontroll m.m. att överföras från kommunerna till länsstyrelserna

fr.o.m. den 1 januari 2009 (prop. 2007/08:63, bet. 2007/08:MJU17, rskr. 2007/08:234).

Utökade möjligheter att ingripa mot olämpliga hundägare har skapats genom den nya lagen 2007:1150 om tillsyn över hundar och katter som trädde i kraft den 1 januari 2008. Under 2007 antogs en EG-förordning om förbud mot import och handel med päls från hundar och katter (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1523/2007).

Rådet enades den 7 maj 2007 om att anta det s.k. slaktkycklingsdirektivet (rådets direktiv 2007/43/EG). Direktivet anger minimidirektiv för slaktkycklingars välfärd.

Viltvård

Av de mål som riksdagen beslutade om för rovdjursstammarna 2001, nedan angivet inom parentes, har björnen och sannolikt även kungsörnen uppnått sina respektive miniminivåer 100 föryngringar per år och 600 häckande par. Etappmålet för järv är uppnått 104 (90) föryngringar och etappmålet för varg är i det närmaste uppnått 19 (20) föryngringar. Antalet föryngringar i lodjursstammen uppskattas till 250 (300). Lodjursstammen har under de närmast föregående åren spridit sig söder ut, vilket gett upphov till en fast stam även i Götaland.

Analys och slutsatser

Årets resultat bekräftar en delvis paradoxal bild av å ena sidan ett i grunden mycket gott djurhälso- och djurskyddsläge i Sverige som resultat av ett långvarigt och gediget förebyggande arbete, å andra sidan en hotbild som under 2007 manifesterats i betydande och kostsam salmonellaförekomst i Sverige, riskabla nivåer av antibiotikaresistens i vår omvärld samt skärpt insikt om klimatförändringarnas risker för djurhälsa och djurskydd.

De avgränsade indikatorer som har analyserats understödjer bilden av god djurhälsa i Sverige. Andelen juverinflammationer ligger kvar efter en rad av år med förbättringar på samma nivå som 2006. Juverinflammationer är den enskilt mest förlustbringande sjukdomen i mjölkbesättning. Preliminära data för andelen sjukdomsanmärkingar hos svin vid slakt pekar på en fortsatt nedgång till 20,2 procent under 2007. Negativt är

att andelen svinbesättningar med indragna hälsodeklarationer under 2007 i likhet med 2006 uppgår till 10 procent, att jämföra med 1,6 procent 2005 och ännu lägre nivåer tidigare. Ökningen beror på svinsjukdomen PMWS (Postweaning Multisystemic Wasting Syndrome). Produktionsförlusterna på grund av denna sjukdom är dock avsevärt lägre i Sverige än jämfört med andra länder, beroende på ett i övrigt gott hälsoläge bland svenska grisar.

Det är positivt för djurskyddet att försöksdjursanvändningen ligger på en stabil nivå i Sverige. I relation till utförd volym forskning hade en större ökning av antalet försöksdjur kunnat förväntats. Att så inte skett tyder på att de satsningar som har gjorts för att utveckla metoder som förfinar, minskar eller ersätter djurförsök har givit önskvärd effekt.

Det är oroande att antalet utbrott av salmonella hos djur ökar i vårt land. Bland annat detta utgör bakgrund till den utredning som regeringen tillsatte i december 2007 (Översyn av lagstiftningen om smittsamma djursjukdomar m.m., dir. 2007:175). Förutsättningarna för att noggrant följa utvecklingen av antibiotikaresistens i djurhållningen har ökat genom att resurser har avsatts och en särskild strategigrupp, Strama-VL, har inrättats under ledning av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA). I tillägg till dessa trender skapar klimatförändringarna nya risker för djur- och folkhälsa och ställer nya krav på analys av djurskyddsaspekter.

Flera viktiga steg har tagits under 2007 för att uppnå effektivisering på djurskyddsområdet. När djurskyddskontrollen fr.o.m. 2009 övergår i statlig regi ges förutsättningar att bättre kunna styra, samordna och följa upp kontrollen. Brister rörande bl.a. likvärdigheten i den kommunala kontrollen och möjligheterna att garantera att EU:s bestämmelser om offentlig kontroll efterlevs kommer att åtgärdas i och med denna förändring.

Sveriges lantbruksuniversitet har i en studie visat att en förlust av högst fem vargar om året är att förvänta vid en förändring motsvarande regeringens införande av den under 1 maj 2007–1 maj 2009 gällande särskilda förordningen (2007:127) om skyddsåtgärder vid rovdjursangrepp med koppling till 28 § jaktförordningen (1987:905). Ett år efter ändringen har fyra vargar fällts med stöd av bestämmelsen.

Statens jordbruksverk har delredovisat hur regeringens ändring i 3 § rennäringsförordningen

(1993:384) påverkat småviltsstammarna, rennärningen, naturmiljön och den svenska jakttraditionen. Jordbruksverket har efter en säsong inte funnit någon ökning i jakttryck eller i antalet utländska jägare.

Sammanfattningsvis konstaterar regeringen att grunden för Sveriges goda djurhälso- och djurskyddsläge är det långsiktiga förebyggande arbetet liksom goda rutiner för bekämpande. Denna modell är fortfarande central och ska vidmakthållas.

2.6.3 Livsmedel

Resultat

Vägledande för regeringens arbete under 2007 var målet en ekologisk, ekonomisk och socialt hållbar livsmedelsproduktion som speglar konsumenternas efterfrågan.

2.6.4 Jordbruk

Resultat

Ett centralt mål för regeringens arbete rörande verksamhetsområdet jordbruk är ett dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv i hela landet som präglas av öppenhet och mångfald.

En indikator för att utvärdera måluppfyllelsen är jordbrukssektorns nettoresultat som mäter det ekonomiska resultatet för lantbruket. Totalt sett ökade jordbrukarnas nettoresultat med 35 procent under 2007, men variationerna mellan olika driftsinriktningar är stora. Växtodlingsföretagens lönsamhet ökade, vilket framför allt berodde på höga spannmålspriser. För animalieproducenterna sjönk däremot lönsamheten då de ökade kostnader för bl.a. foder och energi inte kompensades av ökade avräkningspriser på kött. Animalieproduktionen minskade även under 2007 och var den sektor som påverkades mest negativt av kostnadsökningen inom lantbruket.

Jordbrukarnas investeringar ökade kraftigt under 2007. En anledning kan antas vara en ökad framtidstro till följd av den ökade globala efterfrågan på jordbruksprodukter. Som följd av den ökade efterfrågan steg priset på jordbruksprodukter med nära 20 procent mellan 2006 och 2007. Spannmålspriserna ökade med 59 procent

och mjölkpriset med 53 procent. För övriga animalieprodukter sjönk dock priserna med 13 procent. Mjölkföretagens intäktsökning uppvägde inte de ökade kostnaderna för bl.a. foder.

Under 2008 har avräkningspriserna för flera jordbruksprodukter sjunkit. Det är dock troligt att de även fortsatt kommer att ligga på en något högre nivå än tidigare år. OECD gör bedömningen rörande spannmålspriserna att en ökad produktivitet på sikt kommer att leda till sjunkande realpriser för spannmål. Sett i ett längre perspektiv har spannmålspriserna sjunkit relativt konstant och prisuppgången under 2007 har endast delvis kompenserat denna prisnedgång.

Strukturutvecklingen inom jordbruket mot färre men större jordbruksenheter har fortsatt. Åkermarken minskade med 0,5 procent till 2 647 700 hektar totalt. Även betesarealen minskade, med 3 procent eller 15 200 hektar. Däremot ökade spannmålsarealen med 11 700 hektar. Antalet företag med mjölkkor har minskat med 11 procent sedan 2006 och antalet mjölkkor per företag ökade 2006 från 48 till 52 i juni 2007. Genomsnittet var 27 mjölkkor/företag 1995.

Den förväntade lönsamheten inom växtodlingen kan delvis bedömas utifrån markpriser och arrendepriiser. Det genomsnittliga priset på jordbruksmark 2006 var 34 300 kr/ha. Det är en ökning med ca 10 procent från 2005. Ökningen har framför allt skett i Götalands Södra Slättbygder samt i Götalands och Svealands Slättbygder. Markpriserna har stigit kontinuerligt sedan EU-inträdet 1995. Mellan 2005 och 2008 har ökningen dock varit något lägre än föregående år. Arrendepriiserna ökade från 1 190 till 1 202 kr/ha mellan 2005 och 2006.

Handeln med livsmedel och jordbruksprodukter ökade under 2007. Exportvärdet ökade med 5 procent till 40,9 miljarder kronor. Ökningen kan till viss del förklaras med prisuppgången på råvaran spannmål under 2007. Under det första halvåret av 2008 uppvisade exporten av livsmedel och jordbruksprodukter en värdeökning med 19 procent och en volymökning med 15 procent jämfört med samma period under 2007. Detta tyder på en ökad efterfråga samt nya exportmarknader för svenska företag. Ökningen är tydlig för både lågförädlade produkter och produkter med hög förädlingsgrad.

Analys och slutsatser

Reformen av EU:s gemensamma jordbrukspolitik (GJP) 2003 har genom frikopplingen av stöden från produktionen lett till ett jordbruk som är mer marknadsanpassat än tidigare. Den nuvarande produktionen är i högre utsträckning än tidigare kopplad till konsumenternas efterfrågan. I och med den kommande översynen av den senaste reformen, den s.k. hälsokontrollen, kommer ytterligare marknadsanpassningar att kunna göras. Den bedöms även kunna leda till ett förenklat regelverk på EU-nivå.

Utvecklingen mot färre men större företag är en del i jordbrukssektorns anpassning för att klara en framtida ökad konkurrens. Utvecklingen under det senaste året inom vegetabilie-sektorn visar hur företagarna även på kortare sikt anpassar sig till nya marknadsförhållanden.

En prioriterad fråga för regeringen är arbetet med att minska företagets administrativa börda i syfte att stärka näringsens lönsamhet. Även om successiva förbättringar sker görs det motsvarande förändringar i andra medlemsländer och det är därför viktigt att Sverige ligger i täten vad gäller regelförenklingar.

Ökningen av värdet på utrikehandeln är främst kopplad till de höga priserna på spannmål, men även handeln med de flesta köttslag ökade i värde. Sveriges viktigaste exportdestinationer är fortsatt de nordiska länderna. Exporten till nya marknader ökar och denna breddning av exporten är intressant sett i ljuset av de satsningar på export som har gjorts.

2.6.5 Fiske

Resultat

Måluppfyllelsen av målen ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart fiske för EU:s gemensamma fiskeripolitik (GFP) bedöms generellt vara bristfällig. Ett uthålligt fiske förutsätter långsiktigt biologiskt hållbara fiskbestånd. Ett för stort uttag ur bestånd med en lekbiomassa under säkra biologiska gränser eller med osäker beståndstatus är ett hot mot såväl ekosystemen som mot utvecklingen av en livskraftig fiskerinäring. I dag bedöms 80 procent av EU:s fiskbestånd vara överfiskade, vilket kan jämföras med 25 procent på global nivå. Indikatorn anger beståndsnivåer enligt MSY (maximum sus-

tainable yield). Indikatorn anger måluppfyllelse av den ekologiskt hållbara delen av det övergripande målet.

Mot bakgrund av dagens situation och olika alarmerande rapporter agerar regeringen för en förändring. För att utforma en brett förankrad svensk linje för en förbättrad fiskeripolitik tog regeringen därför våren 2008 initiativet till en hearing om framtiden för GFP.

Som ett led i förvaltningen av fiskbestånden fattade ministerrådet i EU 2007 beslut om en långsiktig förvaltningsplan för de östra respektive västra torskbestånden i Östersjön. Planen är att betrakta som en återhämtningsplan under de första tre åren. Den innebär att man strävar efter att sänka fiskeridödligheten med minst 10 procent per år genom att successivt reducera fiskekvoterna och fiskeansträngningen (fiskedagar). I planen finns en spärr mot att ändra fiskekvoterna med mer än 15 procent per år inbyggd. Med planen skärptes även kontrollen av fisket. En kombination av gemensamma fiskestopp och ett förutbestämt antal fiskedagar infördes.

Landnings- och kvalitetskontrollen överfördes från Kustbevakningen till Fiskeriverket från årsskiftet 2008. Kustbevakningen bedriver tillsyn och kontroll till sjöss. Övervakningen har koncentrerats till de regioner där fisket är mest omfattande. Givet att förutsättningarna för fiskerikontroll ändrades nyligen kan viktiga resultat av satsningar på stärkt myndighetsamverkan och resurser väntas först på sikt.

Svenskt fiske hade under 2007 tillgång till 57 kvoter. Den svenska sammanlagda kvoten uppgick till 254 544 ton. Under 2007 överskreds inga kvoter. Indikatorn kan hänföras till måluppfyllelse av den ekologiskt hållbara delen av det övergripande målet. Förbrukningen av dessa kvoter var i medeltal 98 procent. Kvoten för torsk i östra Östersjön stoppades när det redovisade fisket uppgick till 91 procent av kvoten. Bakgrunden var den bedömda graden av orapporterat fiske som enligt beräkningar uppgick till ca 8 procent av den svenska kvoten.

Medlemsstaterna har kritiserats av den Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten för att inte tillräckligt effektivt sanktionera överträdelser av fiskebestämmelser. Den 1 juli 2008 införde Sverige ett nytt system för administrativa sanktioner. Syftet är att skapa förutsättningar, bl.a. för omedelbart ingripande vid upptäckt av överträdelse.

Den Europeiska kommissionen har även framfört kritik mot den svenska fiskerikontrollen i allmänhet och fångstövervakningen i synnerhet, främst rörande dimensioneringen av landningskontrollen, brister i korskontrollen samt möjligheter att sanktionera överträdelser. Mot bakgrund av kritiken har bl.a. antalet kontrollanter i Östersjön fördubblats. Vidare har en överenskommelse ingåtts mellan Fiskeriverket och kommissionen för att åtgärda de brister som har identifierats. Överenskommelsen innebär bl.a. att Sverige ska förstärka landningskontrollen och vidareutveckla den administrativa kontrollen.

Under 2007 landades 237 000 ton fisk fångad av svenska fartyg. Värdet i första försäljningsled uppgick till 1 083 miljoner kronor. Volymen har minskat successivt de senaste åren medan värdet har ökat. Samtidigt fortsätter antalet yrkesfiskare och fiskefartyg att minska. Trots detta kvarstår en överkapacitet i många fartygssegment och i kombination med nedfiskade torskbestånd samt ett högt bränslepris är lönsamheten generellt låg.

Strukturprogrammet för Fonden för fiskets utveckling under perioden 2000–2006 utanför mål 1 fortsatte att gälla även i början av 2007. Betalningsgraden var 75 procent av ursprunglig ram vid årsskiftet 2007/08 och ökade markant i slutet av perioden, varför ett väsentligt mindre återtag till den gemensamma EU-budgeten krävdes jämfört med tidigare år. Strukturåtgärderna har betydelse för utvecklingen av landsbygden och indikatorn anger måluppfyllelse av den socialt hållbara delen av det övergripande målet. För den nuvarande perioden, 2007–2013, har regeringen under 2007 förhandlat med kommissionen om ett nytt program som finansieras via Europeiska fiskerifonden. Programmet godkändes i december 2007.

Regeringen tillsatte hösten 2007 en utredning med syfte att utreda förutsättningarna för ett utvecklat svenskt vattenbruk.

Analys och slutsatser

Fiskbestånden är fortsatt överutnyttjade och allt för många bestånd befinner sig utanför biologiskt säkra gränser. Det förvaltningssystem som används i dag, med begränsningar av landad kvantitet, leder till att en del av fångsten slängs över bord (utkast). Sverige har på olika sätt verkat för att på försök införa en förvaltning

baserad på fiskeansträngning i Kattegatt för att komma åt problemet med utkast. EU har tagit ett principbeslut i syfte att minska utkast av i första hand torsk. Sverige har också verkat för att användningen av selektiva fiskemetoder ska öka. Fiskeriverket beslutade i juli 2008 att förbjuda maximering av fångsten för att uppnå största möjliga landningsvärde s.k. ”high-grading”.

Val av åtgärder för att främja ett långsiktigt hållbart fiske bygger på god kunskap om fiskbeståndens aktuella status och roll i ekosystemen. Medlemsstaternas arbete med att ta fram data under datainsamlingsförordningen är basen för den vetenskapliga rådgivning som ICES ger, vilken också är grunden för EU-gemensamma förvaltningsbeslut. För de arter som inte hanteras av ICES bidrar Fiskeriverket med en bedömning genom datainsamling, bl.a. inom ramen för miljömålsarbetet. Trots detta är kunskapen i många fall bristfällig. Tillförlitliga vetenskapliga råd är en av förutsättningarna för att på sikt nå ett långsiktigt hållbart fiske.

Fiskerikontrollen ingår som en grundläggande del i en hållbar fiskeriförvaltning och ett utvecklat samarbete om kontrollen i gemenskapen är av stor vikt liksom att Sverige har en väl fungerade nationell fiskerikontroll.

Syftet med den överenskommelse som tecknats mellan Fiskeriverket och kommissionen är att effektivisera den svenska kontrollen. Under hösten 2008 kommer EU:s gemensamma kontrollförordning att ses över för att utveckla kontrollen ytterligare. Kommissionen har i beräkningar visat att landbaserad kontroll leder till en ökad effektivitet inom fiskekontrollen. I Sverige pågår ett arbete för att se över hur fiskekontrollen kan göras mer effektiv utifrån dagens situation. Det är viktigt att såväl landbaserad kontroll som kontroll i transportledet och till sjöss sker i nära samverkan och med hög effektivitet.

I programmet för den Europeiska fiskerifonden under 2007–2013 har regeringen fastställt ett antal målsättningar om beståndsstus, fiskeflottans kapacitet, sysselsättning, lönsamhet, utbildningsnivå och svensk fiskkonsumtion. De projekt och åtgärder som kan finansieras genom programmet ska främja och komplettera övriga beslut och förändringar i fiskeriförvaltningen, t.ex. genom fartygsskrotning, utveckling av selektiva redskap, ökat mervärde genom kvalitet, hygien och produktutveckling, restaurering av

vandringsvägar, utveckling av vattenbruk etc. Viss finansiering kan också beviljas för utvecklingen av fritidsfiske och fisketurism. De undersökningar som har gjorts av fritidsfiskets utövande tyder på stor potential och stora samhällsekonomiska värden. Riksdagen har bl.a. i betänkandet 2007/08:MJU2 och uppföljningen av de fiskepolitiska insatserna 2007/08:RFR3 lämnat synpunkter på regeringens indikatorer för att följa upp de sociala och ekonomiska målen för fiskeripolitiken, särskilt avseende utvecklingen av det EU-finansierade fiskeprogrammet samt lönsamheten inom fiskerisektorn. Synpunkter har även lämnats på indikatorer för det ekologiska målet främst avseende beståndsstus. Regeringen har för avsikt att se över de aktuella indikatorerna samt vidare beakta övriga synpunkter som riksdagen har lämnat och återkomma.

2.6.6 Säker och bra mat

Resultat

Målet för verksamhetsområdet Säker och bra mat har varit att alla livsmedel ska vara säkra och att konsumenterna ska ha tillräcklig kunskap om mat och matvanors betydelse för att kunna göra medvetna val.

Säkra livsmedel

Regelverket på livsmedelsområdet är i huvudsak harmoniserat inom EU och tar avstamp i att man ser livsmedelskedjan som en sammanhängande kedja. Företagen ansvarar för att de livsmedel som de producerar är säkra. I regelverket ställs höga krav för att skydda konsumenternas hälsa. Sverige deltar aktivt i arbetet med att utveckla de gemensamma EG-reglerna för livsmedel.

Effektiviteten i kontrollen har förbättrats genom utökad användning av datorbaserade inspektioner. Detta har även ökat likvärdigheten i kontrollverksamheten, men skillnaderna mellan kommunerna bedöms av Livsmedelsverket fortfarande vara stora. I många kommuner är kontrollen dessutom ännu inte riskbaserad.

Indikatorn för mikrobiologisk säkerhet är ett mått på om maten är säker. Indikatorn utgörs av andelen allvarliga avvikelser observerade vid kommunernas datorbaserade inspektioner i

restauranger och storhushåll. Dessa var i landet som helhet för alla utvalda kontrollpunkter 16 procent, vilket ska jämföras med 10 procent 2006 och 20 procent 2005.

Indikatorn för kemisk säkerhet är ett annat mått på säker mat. Det genomsnittliga intaget av akrylamid via ett urval av livsmedel följs. Under 2007 genomfördes mätningar under såväl vår som höst med resultaten 20 respektive 19 mikrogram per dag för en vuxen normalkonsument, jämfört med hösten 2005 då intaget var 21 mikrogram per dag.

Livsmedelsverkets övergripande bedömning är att livsmedlen i Sverige är säkra.

Livsmedelsverket har via sin webbplats snabbt kommenterat rapportering som förekommit i massmedia för att ge nyanserad information som inte onödigtvis skrämmer konsumenterna.

Bra matvanor och konsumenters möjligheter att göra medvetna val

Livsmedelsverkets konsumtionsråd för bra matvanor ger konsumenterna information som kan användas för att göra medvetna val. Råden uppdateras regelbundet och vilar på vetenskaplig grund. Under 2007 har en organisation byggts upp för att certifiera nyckelhålmärkning på restauranger.

I syfte att främja bra matvanor, särskilt för barn och unga, har Livsmedelsverket under 2007 tagit fram råd om bra mat i förskola och skola. Likaledes har råd tagits fram om bra mat på arbetsplatsen.

Indikatorn ”omvärldens syn på Livsmedelsverket” visar på fortsatt goda resultat. I en undersökning av allmänhetens attityder till Livsmedelsverket uppgav 80 procent av de tillfrågade att de anser att verkets råd och rekommendationer är mycket eller ganska trovärdiga. Trovärdigheten för rekommendationerna är mycket hög i jämförelse med andra myndigheter och är i princip oförändrad jämfört med 2006.

Analys och slutsatser

Indikatorerna för att mäta måluppfyllelsen är alla relativt nya och därför går det för flera av indikatorerna ännu inte att dra några entydiga slutsatser. En viktig faktor i analysen är att olika aktörer samspelar och statens påverkan på vissa

områden kan vara begränsad med ett stort ansvar hos t.ex. företag och konsumenterna. Indikatorerna visar att befolkningen i allmänhet litar på informationen och råden från Livsmedelsverket. Regeringen anser att det är viktigt med en oberoende förmedlare av vetenskapligt grundad kunskap om säkra livsmedel och bra matvanor.

Ett problem i arbetet med att säkerställa att livsmedlen som konsumeras i Sverige är säkra är att livsmedelskontrollen i landet inte ligger på samma nivå och inte heller alltid är effektiv och fullt ut riskbaserad. De lokala kontrollmyndigheterna har i många fall inte prioriterat sina insatser utifrån ett risktänkande. Det leder till att resurserna för kontrollen inte används på bästa sätt och att det finns en risk att kontrollobjekt kontrolleras med fel intervall. Befolkningens matvanor utgör enligt Livsmedelsverket en påtaglig riskfaktor för bl.a. övervikt, hjärt- och kärlsjukdomar samt diabetes. Kvinnor har i allmänhet något bättre matvanor än män. Likaså finns skillnader i matvanor mellan olika åldersgrupper där främst unga mäns låga konsumtion av frukt och grönsaker och deras förhållandevis höga konsumtion av sockerrika livsmedel är oroande.

Livsmedelsverket verkar för redlig hantering, dvs. varje livsmedel ska vara vad det utges för att vara så att konsumenten inte blir vilseledd. Livsmedelsverket bedömer efter gjorda undersökningar att det finns brister i redligheten och att den kan bli bättre.

Av den information som finns tillgänglig anser regeringen dock att man kan dra slutsatsen att de flesta livsmedel som konsumeras i Sverige är säkra.

2.6.7 Landsbygd

Resultat

Många statliga åtgärder för att bidra till en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling av landsbygden återfinns i Landsbygdsprogram för Sverige 2007–2013. För flera områden i programmet saknas resultat eftersom verksamheten endast har pågått under en relativt kort tid. Detta gäller i synnerhet åtgärder för diversifiering av landsbygdsekonomin och förbättrad livskvalitet på landsbygden (axel 3) samt de insatser som bedrivs inom lokala utvecklingsstrategier (axel 4). Inga åtgärder inom dessa

områden har för 2007 uppnått de årliga mål som finns fastställda i programmet. Även bland åtgärder för ett konkurrenskraftigt jord- och skogsbruk (axel 1) är måluppfyllelsen låg men varierar beroende på åtgärd. För skogsåtgärder i landsbygdsprogrammet och åtgärder på det samiska området kan resultat inte uppvisas för 2007.

För flertalet av de åtgärder där resultat saknas för 2007 innebär utvecklingen av verksamheten under början av 2008 att resultaten är på väg i rätt riktning mot uppsatta mål. Få igångsatta insatser har däremot kunnat avslutas. För axel 4 väntas att ca 60 lokala utvecklingsstrategier kommer att godkännas under 2008.

För åtgärder som syftar till att förbättra miljön och landskapet (axel 2) har flertalet åtgärder varit verksamma under 2007 varför resultatet är mer omfattande. För några insatser, främst bevarande av betesmarker, miljöskyddsåtgärder, ekologiska produktionsformer samt natur- och kulturmiljöer, är emellertid resultaten hittills lägre än de i programmet fastställda årliga målen och anslutningen till dessa åtgärder har minskat jämfört med motsvarande åtgärder 2006.

Flera av de nationella miljö kvalitetsmålen berör jordbruket, framför allt Ett rikt odlingslandskap, Ingen övergödning, Giftfri miljö och Myllrande våtmarker. Enligt målet Ett rikt odlingslandskap ska arealen hävdade ängs- och betesmarker i landet bevaras. För 2007 beräknas arealen hävdade ängs- och betesmarker med miljöersättning i landet till 458 000 hektar, vilket är en minskning med 30 000 hektar jämfört med 2006. Arealen hävdad ängsmark har ökat sedan 2000 och ökningen uppgår till 3 600 hektar, vilket ska jämföras med målet om en ökning på 5 000 hektar till 2010. Mellan 2006 och 2007 ökade arealen hävdade ängsmarker med 300 hektar. Enligt miljömålet ska mängden kulturbärande landskapselement som vårdas öka till år 2010. Antalet vårdade landskapselement i odlingslandskapet har generellt sett ökat sedan 2000 men har minskat mellan 2005 och 2007.

Enligt miljömålet Ingen övergödning ska utsläpp från jordbruksverksamhet i form av fosfor, kväve och ammoniak minska. Enligt beräkningar har fosforförlusterna från jordbruket minskat. Kväveutlakningen från åkermark beräknas ha minskat med ca 5 000 ton kväve mellan 1995 och 2005, vilket är två tredjedelar av sektorsmålet för jordbruket till 2010. De

totala utsläppen av ammoniak har under perioden 1995 till 2005 minskat med ca 18 procent.

Enligt miljömålet Giftfri miljö ska miljö- och hälsoriskerna vid framställning och användning av kemiska ämnen minska. Enligt beräkningar har miljöriskerna minskat sedan 2000 samtidigt som hälsoriskerna är oförändrade. Det ekologiska jordbruket omfattade ca 503 000 hektar jordbruksmark 2007. Av denna areal var ca 266 400 hektar certifierad, vilket motsvarar knappt 9 procent av den totala jordbruksmarken i landet. Denna andel kan jämföras med målet på 20 procent av landets jordbruksmark till 2010.

Enligt miljömålet Myllrande våtmarker ska 12 000 hektar våtmarker och småvatten anläggas eller återställas i odlingslandskapet till 2010. Hittills har 6 430 hektar anlagts eller återställts.

Analys och slutsatser

Resultaten från flera åtgärder i landsbygdsprogrammet under 2007 har på grund av den korta tiden för genomförandet varit måttliga och måluppfyllelsen har varit låg på ett antal områden. I synnerhet gäller detta åtgärder för en diversifierad landsbygdsekonomi och en ökad livskvalitet på landsbygden. Måluppfyllelsen har även varit låg för åtgärder för förbättrad konkurrenskraft i jord- och skogsbruket. Regeringen bedömer att måluppfyllelsen kommer att öka väsentligt under programperioden.

Orsakerna till den låga måluppfyllelsen för några av miljöåtgärderna bedöms bl.a. vara ökade priser för jordbruksprodukter som innebär att det är mer företagsekonomiskt lönsamt att använda mark och arbetstid för att producera livsmedel i stället för att vidta miljöinsatser med miljöersättning från landsbygdsprogrammet.

En fortsatt utveckling mot ökad spannmålsodling kan därutöver komma att påverka användning av växtskyddsmedel och växtnäring. Eftersom 2007 var det första året för programmet bedöms emellertid inte att resultaten från miljöåtgärderna fullt ut är representativa för hur måluppfyllelsen utvecklas de närmaste åren.

Miljöåtgärderna i landsbygdsprogrammet är av stor betydelse för att nå ett antal av de nationella miljö kvalitetsmålen. För delmål kopplade till miljö kvalitetsmålet Ett rikt odlingslandskap bedöms att omfattningen av ängs- och betesmarkerna i landet bevaras i stort men att ytterligare åtgärder kan behövas för att nå målen till

2010. En negativ utveckling är att arealen hävdad betesmark har minskat de senaste två åren. Mängden vårdade kulturbärande landskapselement, som enligt miljömålen ska öka till 2010, har också minskat. Vidare förekommer stora skillnader i vilka element som bevaras och var i landet dessa finns.

Utsläppen av fosfor, kväve och ammoniak från jordbruksverksamhet har minskat och delmålen kopplade till Ingen övergödning bedöms i huvudsak vara uppfyllda när det gäller minskningar från jordbruket. Trots det goda resultatet inom jordbruket är bedömningen att miljökvalitetsmålet i sin helhet inte kommer att nås till 2010. För Myllrande våtmarker innebär utvecklingen hittills att delmålet om anläggning av våtmarker och småvatten i odlingslandskapet i huvudsak kan uppfyllas till 2010 om takten på anläggning och återställande ökar. Delmålet om minskade miljö- och hälsorisker vid användning av växtskyddsmedel bedöms delvis vara uppfyllt.

Trots en positiv utveckling på marknaden med en ökad efterfrågan från konsumenter bedöms att målet för certifierat ekologiskt jordbruk till 2010 inte kommer att nås fullt ut. Den fortsatta marknadsutvecklingen samt viljan för jordbrukare att ställa om till certifierad ekologisk produktion är avgörande för en förbättrad måluppfyllelse.

Den samlade bedömningen för miljökvalitetsmålen som berör jordbruket är att insatserna inom främst landsbygdsprogrammet men även andra områden som t.ex. forsknings-, försöks- och utvecklingsverksamhet, har haft goda resultat och är helt avgörande för måluppfyllelsen. I synnerhet för miljömålen Ett rikt odlingslandskap, Ingen övergödning och Myllrande våtmarker. Därutöver bedöms att lantbrukarnas individuella insatser och initiativ är av stor betydelse för att få till stånd ett miljömässigt hållbart lantbruk. För åtgärder för en ekonomiskt och socialt hållbar utveckling är resultaten av insatserna i landsbygdsprogrammet för perioden 2007–2013 ännu inte tillräckliga för att göra en samlad bedömning.

En halvtidsutvärdering av landsbygdsprogrammet kommer att påbörjas under 2009 och slutföras under 2010. Utvärderingen kommer att på grundval av de åtskilliga indikatorer som finns fastställda i programmet göra bedömningar av de olika mål som finns angivna i programmet.

2.6.8 Sameområdet

Resultat

Det övergripande målet 2007 för samepolitiken har varit att verka för en levande samisk kultur byggd på en ekologiskt hållbar rennäring och andra samiska näringar. Som ett led i informationsverksamheten har Sametinget under 2007 öppnat en ny webbportal som har fått stort genomslag genom att 90 procent av telefonförfrågningarna om Sametingets verksamhet har styrts om till webbportalen. Vidare har Samiskt informationscentrum, SIC, inrättats av Sametinget. SIC har bidragit till att särskilt unga fått mer kunskap om samer med utskick av böcker m.m. till skolor.

Rennäringens ställning har stärkts under året. Antalet under säsongen slaktade renar där prisstöd har erhållits har ökat från 48 275 2003/04 till 74 775 säsongen 2006/07. Ökningen förklaras till en del av marknadsföringsinsatser som bidragit till ökad efterfrågan med höjd avsättning och höjda avräkningspriser som följd. Det genomsnittliga avräkningspriset har ökat från lägsta nivå 2004/05 på ca 25 kr/kg och till ca 34 kr/kg 2007. Moms och prisstöd är inte inräknat. Antalet renskötsel företag ligger på en stabil nivå.

Under året har Sametinget utbetalat 15 023 037 kronor i bidrag till utfodring vid svåra betesförhållanden, s.k. katastrofskadebidrag. Klimatförändringarnas påverkan på rennäringen är en fråga som regeringen avser återkomma till i klimat- och energipropositionen.

Totalt har 137 EU-projekt genomförts under programperioden 2000–2006, vilka har genererat 80 arbetstillfällen och bevarat 246 arbetstillfällen. Sametinget har haft igångsättningsproblem under det första året med det nya landsbygdsprogrammet, endast hälften av resurserna har utnyttjats. Regeringen bedömer emellertid att måluppfyllelsen kommer att öka väsentligt under programperioden.

På uppdrag av regeringen har Sametinget utarbetat en handbok för ökad användning av de samiska språken avsedd för myndigheter. Handboken bidrar till synliggörandet av de samiska språken.

Regeringen deltar i Arktiska rådet som är ett internationellt samarbetsorgan bestående av åtta arktiska stater och sex urfolksorganisationer

Det folkvalda organet Sametinget har tagit initiativ inom en rad områden: ungdom och politik, samiska mänskliga kvarlevors återförande, medel för markarrendekostnader för renbete i Härjedalen, samiska frågor inom Svenska kyrkan, inrättat kampanjråd för samiska språk, tagit initiativ till inledande av förhandlingar om Nordisk samekonvention syftande till en ratifikation av konventionen och övertagande av Sameskolstyrelsens uppgifter.

Analys och slutsatser

Sedan bildandet 1993 har Sametinget bidragit till en samling kring samisk kultur, samhälle och språk. Sametinget verkar för att nå uppsatta mål, bl.a. genom deltagande i olika sammanhang med syftet att stärka samernas ställning i samhället, genom aktivt arbete med informationsspridning samt genom att ge stöd till den samiska kulturen och de samiska näringarna.

Överföringen av förvaltningsansvaret för rennäringen till Sametinget överensstämmer med regeringens intention att stärka samernas inflytande över egna angelägenheter. Genom detta har även Sametingets ekonomi förstärkts, antal anställda ökat och myndighetens ledning förstärkts.

Enligt slutbetänkandet av Klimat- och sårbarhetsutredningen (SOU 2007:60) står rennäringen inför varmare klimat med perioder med mycket snö, längre tider med barmark och ökad växtlighet i fjällen som kan innebära ändrade svåra betesförhållanden. Sametinget arbetar med att stärka de samiska näringarna med beredningsplaner för att möta eventuella hot på både kort och lång sikt.

Valet av åtgärder för att en samisk kultur byggd på en ekologiskt hållbar rennäring och andra näringar måste bygga på en god kunskap om de areella näringarnas roll i ekosystemet. Miljömålsarbete bidrar till ökad kunskap om rennäringens villkor och förutsättningar för miljön. Forskningen har en central roll i det framåtsyftande arbetet med rennäringen och andra samiska näringar, dit hör också forskningsförmedling. Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter har under 2007 haft synpunkter på att frågan om landrättigheter fortfarande inte är löst och att någon ratifikation av ILO 169 ännu inte har skett samt rekommenderat Sverige att öka samernas inflytande över

frågor om naturresursanvändning som påverkar samernas traditionella näringar.

Europarådets ministerkommitté har framfört vissa kritiska synpunkter på Sveriges sätt att genomföra minoritetsspråkskonventionerna. Regeringen tar den kritik som har framförts på allvar och frågorna bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Regeringen välkomnar att FN:s urfolksdeklaration har blivit antagen av generalförsamlingen.

2.6.9 Utbildning och Forskning

Resultat

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) utbildar och forskar om den kunskap som är nödvändig för ett hållbart nyttjande av marken och de biologiska naturresurserna.

Bedömningen är att målet om minst 10 700 helårsstudenter för perioden 2006–2008 kommer att uppfyllas genom ett utökat utbildningsutbud och ett ökat antal studenter i fristående kurser.

Andelen antagna programstudenter som avlägger examen har minskat successivt från 71 procent 2005 till 59 procent 2007. SLU har under ett antal år haft som mål att minst 75 procent av antagna programstudenter ska ha avlagt examen under perioden 2005–2008. Målet bedöms inte kunna uppfyllas.

SLU har genomfört en enkät inom forskarutbildningen. Resultatet visar att doktoranderna huvudsakligen är nöjda med handledningen.

Forskningen för de areella näringarna vid SLU håller generellt sett en hög vetenskaplig nivå. En bibliometrisk analys som gjordes av Resursutredningen visar att SLU i förhållande till sitt statliga forskningsanslag publicerar bättre än genomsnittet för svenska lärosäten.

Under året har utvärderingar gjorts av forskning inom markvetenskap och ekonomi. Dessa har visat att forskningen som bedrivs inom dessa områden i huvudsak håller en god internationell standard med en hög vetenskaplig publicering. Även veterinärutbildningen och den veterinärmedicinska forskningen har i utvärderingar, bl.a. Höskoleverkets, fått mycket goda omdömen såväl nationellt som internationellt.

Även verksamhetsgrenen Fortlöpande miljöanalys (FOMA) har utvärderats under 2007. Utvärderingen visar att FOMA är väletablerat och att det är positivt med närheten till forsk-

ningen som bidrar till vetenskapligt stöd både i sak- och metodfrågor. Utvärderingen föreslår att FOMA integreras med kärnverksamheterna utbildning och forskning. FOMA fyller en viktig funktion för bedömningen av miljömålen nationellt och inom EU, enligt utvärderingen.

ArtDatabanken har regeringens uppdrag att inom ramen för Svenska artprojektet ta fram ett uppslagsverk innehållande samtliga flercelliga organismer i Sverige. Under 2007 har en volym getts ut. Inom ramen för artprojektet har även en omfattande insektsinventering finansierats varvid ca 1 000 nya arter har upptäckts i landet. Närmare hälften av dessa är helt nya för vetenskapen.

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) har ansvaret främst för den långsiktiga kunskapsuppbyggnaden inom miljöområdet och för de areella näringarna. Knappt hälften av rådets forskningsmedel satsas på forskning om de areella näringarna, djur och livsmedel. Resterande medel fördelas inom områdena miljö, natur och samhällsbyggnad.

Formas har under det senaste året gjort nya särskilda programsatsningar med anknytning till Jordbruksdepartementets ansvarsområden inom landsbygdsutveckling, veterinärmedicin, ekologisk produktion, klimatforskning samt inom marknad, företagande och tillväxt. En särskild utlysning för tvärvetenskaplig forskning har också ägt rum samt en utlysning gemensam med Vetenskapsrådet under det pågående Internationella polaråret (IPY). I syfte att stödja och öka samverkan mellan svenska forskare och forskare i u-land har en utlysning gemensam med Sida/SAREC gjorts.

En övergripande redovisning av forskningspolitiken finns under utgiftsområde 16. En redovisning av forskning görs även under utgiftsområde 20.

Analys och slutsatser

Regeringen bedömer att SLU i stort sett uppfyller uppställda mål och regeringens förväntningar på verksamheten.

SLU har emellertid i vissa fall svårt att nå målen. Målet att minst 75 procent av antalet antagna programstudenter ska ha avlagt examen under perioden 2005–2008 kommer inte att uppnås. En orsak till detta är att drygt 20 procent av programstudenterna vid SLU övergår till

annan utbildning eller annan verksamhet redan efter det första studieåret. Variationen är emellertid stor mellan olika utbildningar. Studenter med utbildning från SLU är som regel eftersökta på arbetsmarknaden och blir i vissa fall rekryterade redan innan utbildningen har avslutats. SLU verkar för att göra universitet mera känt bland allmänheten för att därigenom kunna attrahera fler att söka till SLU:s olika utbildningsprogram och kurser.

Mot bakgrund av de nationella miljömålen och de ökande kraven som ställs från EU avseende miljötillståndet i landet är enligt regeringens mening, utveckling av den fortlöpande miljöanalysen, angelägen för att få tillförlitliga underlag. En större integration i både utbildningssammanhang och i forskningen är viktigt bl.a. för kunna bibehålla kompetensen inom området.

En samlad bedömning av SLU:s resultat är att universitetet i stort sett har uppfyllt målen för verksamheten. Regeringen bedömer att verksamheten ligger väl i tiden för att möta utmaningarna när det gäller klimatfrågan, t.ex. det ökade behovet av en hållbar produktion av biomassa för livsmedel, energi och förnybara råvaror. De areella näringarna tillförsäkras därmed kompetens som medför att svenskt jord- och skogsbruk kan utvecklas i internationell konkurrens. Formas forskningsstöd är viktigt för den långsiktiga kunskapsuppbyggnaden för att nå målen för en hållbar utveckling. Rådet har ett utvecklat system för att finansiera forskning med höga krav på vetenskaplig kvalitet i kombination med relevans. Det internationella samarbetet inom forskningen är viktigt och Formas har varit synnerligen aktivt och deltagit i olika konstellationer både inom och utanför Europa. Även det nationella forsknings-samarbetet har varit omfattande.

2.7 Revisionens iakttagelser

Samtliga årsredovisningar för myndigheterna inom utgiftsområdet, med ett undantag, har av Riksrevisionen bedömts vara i allt väsentligt rättvisande.

Riksrevisionen har lämnat en invändning i revisionsberättelsen för Skogsstyrelsen. Riksrevisionen har följande invändning mot ledningen, förvaltning och årsredovisning:

Skogsstyrelsens interna styrning och kontroll uppvisar betydande brister inom flera områden. Detta har medfört att årsredovisningen inte ger en rättvisande bild. Särskilt allvarligt är följande:

- Som en följd av Skogsstyrelsens bristande ekonomiska uppföljning och analys saknar årsredovisningen kommentarer rörande myndighetens ansträngda ekonomi. Information av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten i enlighet med Förordning om Årsredovisning 2 kap. 4 § saknas därmed.
- Skogsstyrelsen har inte gjort avsättningar för uppsagd personal i enlighet med reglerna i Förordning om Årsredovisning 4 kap. 2 §. Därigenom är årets resultat för högt redovisat i resultaträkningen med 6,2 miljoner kronor.

Den bristande interna styrningen och kontrollen har även inneburit att Skogsstyrelsen har varit tvungen att se över dess rutiner som stödansvarig myndighet för skogliga åtgärder inom EU-programmet för landsbygdsutveckling. Det har inneburit en försening av igångsättandet av de skogliga åtgärderna.

Skogsstyrelsen har tagit fram en åtgärdsplan för att komma till rätta med problemen. Åtgärderna innefattar bl.a. att en internkontrollplan och internkontrollrutiner har tagits fram för myndigheten. Vidare har en handlingsplan för controllers arbete samt nya rutiner för ekonomisk uppföljning tagits fram. Regeringen avser att noggrant följa upp myndighetens åtgärder.

Granskningsrapporter

I december 2006 publicerade Riksrevisionen en granskning av det statliga arbetet med genetiskt modifierade organismer (GMO) i foder, livsmedel och industriråvaror (Genetiskt modifierade organismer – det möjliga och det rimliga, RiR 2006:31). Riksdagen behandlade framställan från Riksrevisionens styrelse (2006/07:RRS23), angående ovanstående, den 17 december 2007 och beslutade om delvis bifall till framställningen (bet. 2007/08:MJU1). Delar av framställningen fick bifall i form av två tillkännagivanden till regeringen. Frågan bereds för närvarande i Regeringskansliet.

I juni 2008 redovisade Riksrevisionen en granskningsrapport: Dricksvattenförsörjning –

beredskap för stora kriser (RiR 2008:8) samt en rapport om tvärvillkorskontroller i EU:s jordbruksstöd (RiR 2008:11). Förslagen i rapporterna bereds för närvarande i Regeringskansliet.

2.8 Budgetförslag

2.8.1 1:1 Skogsstyrelsen

Tabell 2.5 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2007	Utfall	341 472	-7 461	
2008	Anslag	333 971 ¹		332 419
2009	Förslag	336 316		
2010	Beräknat	343 803 ²		
2011	Beräknat	351 315 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 335 341 tkr i 2009 års prisnivå.

³ Motsvarar 335 341 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för Skogsstyrelsens förvaltningskostnader. Regeringen bedömer att de ökade ambitionerna inom EU och internationellt om samarbete kring skogsfrågor kommer att ställa höga krav på svenskt deltagande. Det europeiska och internationella arbetet är därför en viktig del av myndighetens arbete.

Anslaget får användas för att medfinansiera kompetensutvecklingsinsatser enligt rådets förordning (EG) nr 1698/2005 av den 20 september 2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU).

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.6 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2007	300	324	-24
Prognos 2008	192	165	27
Budget 2009	175	120	55

Tabell 2.7 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2007	661 531	688 976	-27 445
(varav tjänsteexport)	9 892	10 446	-554
Prognos 2008	307 982	316 374	-8 392
(varav tjänsteexport)	13 701	13 636	65
Budget 2009	326 500	323 200	3 300
(varav tjänsteexport)	12 500	12 200	300

Skogsstyrelsens offentlighetsrättsliga verksamhet utgörs av avgifter för handel med skogsodlingsmaterial från utomstatliga, dvs. kontroll av frö- och planthandel.

Skogsstyrelsen bedriver uppdragsverksamhet som, i huvudsak, finansieras genom avgifter. Undantag är vissa arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Uppdragsverksamheten uppvisar ett kraftigt underskott 2007. Det är utfallet av uppdrag åt arbetsmarknadsmyndigheten som står för det största underskottet. Avvecklingen av arbetsmarknadsåtgärden Gröna jobb har påbörjats under 2007 och kommer att slutföras under 2008.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att anslaget 1:1 *Skogsstyrelsen* tillförs 2 miljoner kronor för 2009 och 1 miljon kronor för 2010 och 2011 för satsningar i regeringens kommande proposition om klimat och energi.

Regeringen föreslår att 336 316 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Skogsstyrelsen* för 2009. För 2010 beräknas anslaget till 343 803 000 kronor och för 2011 till 351 315 000 kronor.

Tabell 2.8 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:1 Skogsstyrelsen

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	328 971	328 971	328 971
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	5 345	13 782	21 271
Beslut	2 000	1 050	1 073
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	336 316	343 803	351 315

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

2.8.2 1:2 Insatser för skogsbruket

Tabell 2.9 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags- sparande	
2007	Utfall	380 300		558 643
2008	Anslag	379 873 ¹	Utgifts- prognos	558 935
2009	Förslag	249 873		
2010	Beräknat	219 873		
2011	Beräknat	219 873		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för att täcka kostnader för statsbidrag enligt förordningen (1993:555) om statligt stöd till skogsbruket och finansierar bidrag till sådant ädellövskogsbruk som regleras särskilt i skogsvårdslagen (1979:429) och vissa natur- och kulturmiljövårdsåtgärder. Anslaget används också för att täcka kostnader för biotopskydd och naturvårdsavtal.

Anslaget används vidare för att täcka kostnader för statsbidrag enligt förordning (2005:229) om tillfälligt stöd för lagring av virke och förordning (2006:171) om bidrag till anläggning av skog på områden med stormfärd skog samt statliga insatser för att övervaka och bekämpa skadeinsektspopulationen i de stormdrabbade områdena i södra Sverige.

Anslaget används också till insatser för skogens och jordbrukets roll för klimatet, inklusive förbättrade förutsättningar för en ökad produktion och ett hållbart uttag av biomassa.

Vidare får anslaget användas för vissa administrationskostnader hos Skogsstyrelsen.

Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tabell 2.10 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011–
Ingående åtaganden	22 854	24 307	30 000	-	-
Nya åtaganden	18 773	24 847	20 000	-	-
Infriade åtaganden	-17 320	-19 154	-20 000	-20 000	-10 000
Utestående åtaganden	24 307	30 000	30 000	-	-
Erhållet/förslaget bemyndigande	27 400	30 000	30 000	-	-

I hanteringen av vissa bidrag och ersättningar till skogsägare behöver ekonomiska förpliktelser kunna ingås som medför utgifter under kommande år. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2009 för anslaget 1:2 *Insatser för skogsbruket* ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare ingångna förpliktelser medför framtida behov av anslag om högst 20 000 000 kronor under 2010 och högst 10 000 000 kronor under 2011.

Regeringens överväganden

Arbetet med att minska klimatpåverkan innebär en ökad efterfrågan på biomassa från den svenska skogen och jordbruket. För 2008 tillfördes anslaget 10 miljoner kronor till insatser för att stärka skogens och jordbrukets roll för klimatet. Regeringen anser att anslaget bör ökas med ytterligare 20 miljoner kronor 2009 till insatser för detta ändamål.

Efter stormen i södra Sverige i januari 2005 riskerade stora mängder stormfällna träd att förstöras. Riksdagen beslutade att medel bl.a. skulle avsättas till merkostnader för insektsövervakning, stöd för skogsbilvägar och andra enskilda vägar, stöd för lagring av stormfällt virke samt stöd till återplantering av de stormdrabbade områdena (prop. 2004/05:100, bet. 2004/05:FiU21, rskr. 2004/05:303 och prop. 2005/06:1, bet. 2005/06:MJU2, rskr. 2005/06:107). För 2008 tillfördes anslaget 150 miljoner kronor för stöd till återplantering.

Regeringen följer utvecklingen noggrant för att snabbt kunna vidta åtgärder inom befintliga anslag.

Regeringen föreslår att 249 873 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Insatser för skogsbruket*

för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 219 873 000 kronor.

Tabell 2.11 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:2 Insatser för skogsbruket

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	379 873	379 873	379 873
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-130 000	-160 000	-160 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	249 873	219 873	219 873

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.3 1:3 Internationellt skogssamarbete

Tabell 2.12 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2007	Utfall	491		948
2008	Anslag	1 397 ¹	Utgifts-prognos	1 079
2009	Förslag	1 397		
2010	Beräknat	1 397		
2011	Beräknat	1 397		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används bl.a. för det alleuropeiska skogssamarbetet, närområdessamarbete i skogsfrågor inom Östersjöregionen samt nordiskt samarbete. FN:s skogssamarbete i form av främst FN:s skogsforum, skogens roll i klimatkonventionen och FAO belastar också anslaget.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 1 397 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Internationellt skogssamarbete* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till oförändrad nivå.

Tabell 2.13 Härlledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:3 Internationellt skogssamarbete

Tusental kronor			
	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	1 397	1 397	1 397
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 397	1 397	1 397

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.4 1:4 Statens veterinärmedicinska anstalt

Tabell 2.14 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
År	Slagslag	Belopp	Ändring	Resultat
2007	Utfall	105 753	Anslags-sparande	-634
2008	Anslag	105 414 ¹	Utgifts-prognos	102 746
2009	Förslag	114 592		
2010	Beräknat	119 652 ²		
2011	Beräknat	122 450 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 116 540 tkr i 2009 års prisnivå.

³ Motsvarar 116 540 tkr i 2009 års prisnivå.

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) är veterinärmedicinskt expert- och serviceorgan åt myndigheter och enskilda och utreder bl.a. uppkomst, orsak och spridningssätt av sjukdomar hos djur. SVA:s uppgift är att uppnå och vidmakthålla en god djur- och folkhälsa. Arbetet bedrivs genom forskning och utveckling samt direkta förebyggande, diagnostiserande och bekämpande åtgärder rörande infektionssjukdomar hos djur.

SVA medverkar vid utbrott av epizootiska och zoonotiska sjukdomar och ansvarar för Zoonoscentrum i Sverige.

SVA är nationellt veterinärmedicinskt laboratorium samt bl.a. internationell expertfunktion ("Collaborating Centre") för viss molekylär

diagnostik av virus (PCR-diagnostik) inom ramen för Världsoorganisationen för djurhälsa, OIE. SVA är även utsett till gemenskapens referenslaboratorium för campylobacter.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.15 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor			
Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2007	187 119	183 379	3 740
(varav tjänsteexport)	(3 877)	(3 140)	(737)
Prognos 2008	192 000	194 000	-2 000
(varav tjänsteexport)	(4 000)	(3 400)	(600)
Budget 2009	194 000	194 000	0
(varav tjänsteexport)	(4 000)	(3 400)	(600)

Regeringens överväganden

Ett program för att följa och analysera utvecklingen av sjukdomstillstånd hos vilda djurpopulationer genomförs i samråd med Naturvårdsverket. För att finansiera detta tillförs anslaget 3 miljoner kronor från det under utgiftsområde 20 uppförda anslaget 1:3 *Åtgärder för biologisk mångfald*. Ytterligare 3 miljoner kronor från detta anslag kan disponeras för akuta åtgärder.

Anslaget tillförs 4 miljoner kronor för 2009 och 6 miljoner kronor per år 2010 och 2011 för åtgärder som presenteras närmare i regeringens proposition om klimat och energi.

Regeringen föreslår att 114 592 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Statens veterinärmedicinska anstalt* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 119 652 000 kronor respektive 122 450 000 kronor.

Tabell 2.16 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:4 Statens veterinärmedicinska anstalt

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	105 414	105 414	105 414
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 178	5 051	7 634
Beslut	4 000	6 107	6 250
Överföring till/från andra anslag	3 000	3 080	3 152
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	114 592	119 652	122 450

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

2.8.5 1:5 Bidrag till distriktsveterinärorganisationen

Tabell 2.17 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2007	Utfall	97 784	Anslags-sparande	0
2008	Anslag	98 544 ¹	Utgifts-prognos	96 631
2009	Förslag	99 694		
2010	Beräknat	101 897 ²		
2011	Beräknat	103 794 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 99 694 tkr i 2009 års prisnivå.

³ Motsvarar 99 694 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för statens bidrag till distriktsveterinärorganisationen (DVO) och för att minska avlägset boende djurägares veterinärkostnader avseende livsmedelsproducerande djur. Jordbruksverket är chefsmyndighet för DVO.

DVO är avpassad främst för att tillgodose behovet av sjuk- och hälsovård hos djur inom animalieproduktionen och hos hästar som används i jord- och skogsbruket. Om det finns djurskyddsskäl eller där annan veterinärvård inte kan anvisas är en distriktsveterinär skyldig att även tillhandahålla djursjukvård för övriga djur. DVO ska, i samarbete med bl.a. den av lantbruksnäringen organiserade hälsokontrollverksamheten, medverka vid förebyggande åtgärder, delta i kontroll- och bekämpningsprogram samt utföra officiella veterinäruppgifter.

DVO finansieras i första hand av djurägarna och i övrigt av anslag över statsbudgeten. Kostnaderna för jourverksamhet utgör en betydande del av anslaget.

Under anslaget anvisas även medel för att minska avlägset boende djurägares veterinärkostnader för vård av livsmedelsproducerande djur. Dessa medel får disponeras till veterinär inom DVO eller till annan veterinär som arbetar under liknande former.

Enligt förordningen (1994:1313) om avgifter vid veterinär yrkesutövning meddelar Jordbruksverket föreskrifter om avgifter vid sådan veterinär yrkesutövning som står under verkets tillsyn och som avser arbetsuppgifter som utförs av en distriktsveterinär eller av annan veterinär på grund av en föreskrift eller ett myndighetsförordnande.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.18 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2007	6 586	6 586	0
Prognos 2008	4 800	4 800	0
Budget 2009	4 800	4 800	0

Tabell 2.19 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2007	439 891	448 177	-8 286
Prognos 2008	479 000	480 500	-1 500
Budget 2009	480 000	480 000	0

Av tabellerna framgår storleken på DVO:s avgiftsbelagda verksamhet, vilken finansierar större delen av DVO.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 99 694 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Bidrag till distriktsveterinärorganisationen* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 101 897 000 kronor respektive 103 794 000 kronor.

Tabell 2.20 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:5 Bidrag till distriktsveterinärorganisationen

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	98 544	98 544	98 544
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 150	3 353	5 250
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	99 694	101 897	103 794

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

2.8.6 1:6 Djurhäsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder

Tabell 2.21 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	13 847	Anslags-sparande	989
2007	Utfall	13 847	Anslags-sparande	989
2008	Anslag	19 708 ¹	Utgifts-prognos	20 032
2009	Förslag	14 708		
2010	Beräknat	14 708		
2011	Beräknat	14 708		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Ett av anslagets ändamål är att finansiera arbete för djurhäsovård i form av förebyggande hälsokontroll och djursjukdatasystem. Insatser ska

begränsa skadeverkningarna av djursjukdomar och förebygga spridning av smittsamma djursjukdomar som kan överföras till både djur och människor.

Ett annat ändamål med anslaget är att finansiera djurskyddsfrämjande åtgärder, såsom forskning och utveckling m.m. inom djurskyddsområdet rörande djurskydd och utarbetande av metoder som kan ersätta djurförsök samt till prövning av nya tekniska system i djurhållningen.

Anslaget används även för stöd till biodling och till djursjukdata.

Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Det av EU till hälften medfinansierade treåriga honungsprogrammet, totalt omfattande 13,5 miljoner kronor, beviljas för ett år i taget och löper i enlighet med EU:s budgetår. För 2008–2010 har ett nytt svenskt honungsprogram godkänts av EU. Programmet kommer att utökas från 4,5 miljoner kronor 2009 till 5 miljoner kronor 2010. Detta innebär att staten behöver åta sig framtida förpliktelser som inte rymms inom ramen för redan beviljat anslag.

Av denna anledning föreslås att regeringen bemyndigas att under 2009 för ramanslaget 1:6 *Djurhäsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder* fatta beslut som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 1 775 000 kronor under 2010.

Tabell 2.22 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011–
Ingående åtaganden	1 775	1 975	1 375	-	-
Nya åtaganden	1 975	1 175	1 775	-	-
Infriade åtaganden	-1 748	-1 375	1 375	-1 775	-
Utestående åtaganden	1 975	1 775	1 775	-	-
Erhållet/föreslaget bemyndigande	2 000	1 775	1 775	-	-

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 14 708 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till oförändrat belopp.

Tabell 2.23 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:6 Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	19 708	19 708	19 708
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-5 000	-5 000	-5 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	14 708	14 708	14 708

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.7 1:7 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar

Tabell 2.24 Anslagsutveckling

Tusental kronor

			Anslags- sparande	
2007	Utfall	244 391		-3 336
2008	Anslag	185 949 ¹	Utgifts- prognos	170 557
2009	Förslag	150 349		
2010	Beräknat	150 349		
2011	Beräknat	150 349		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Tabell 2.25 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011–
Ingående åtaganden	1 639	1 262	4 500	-	-
Nya åtaganden	1 262	4 500	4 500	-	-
Infriade åtaganden	-1 639	-1 262	-4 500	-4 500	-
Utestående åtaganden	1 262	4 500	4 500	-	-
Erhållet/förslaget bemyndigande	4 500	4 500	4 500	-	-

Anslaget används för bekämpande av och beredskap mot smittsamma husdjursjukdomar varvid ersättning lämnas enligt epizootilagen (1999:657), zoonoslagen (1999:658) och lagen om provtagning på djur m.m. (1992:1638) eller med stöd av i lagarna meddelade föreskrifter. Vidare används anslaget för bidrag till obduktionsverksamhet, för kostnader i samband med fågelinfluensa, för utveckling och genomförande av sjukdomskontroller och för genomförande av EG-lagstiftningen om djurskydd, djurhälsa, foder och livsmedel.

Anslaget används för nationell medfinansiering av kontroller för TSE (BSE och scrapie) som Sverige enligt EU:s krav är skyldig att göra.

Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringen bör bemyndigas att under 2009 för ramanslaget 1:7 *Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 4 500 000 kronor under 2010.

Regeringens överväganden

Regeringen anser att de obligatoriska TSE-kontrollerna som utförs vid slakt av nötkreatur ska bekostas med allmänna medel under perioden 2008–2010. Nedsättningen av avgiften genomförs i enlighet med kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget om statligt stöd till små och medelstora företag som är verk-samma inom produktion av jordbruksprodukter och om ändring av förordning (EG) nr 70/2001, EUT L358, 16.12.2006. Under 2008 anvisades 26 miljoner kronor för detta ändamål på anslaget 43:1 *Statens jordbruksverk*. Med syfte att tydliggöra alla kostnader som har med TSE-testerna att göra föreslås dessa medel flyttas till anslaget 1:7 *Bekämpande av smittsamma husdjurs-sjukdomar*.

Regeringen föreslår att 150 349 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Bekämpande av smitt-samma husdjursjukdomar* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till oförändrat belopp.

Tabell 2.26 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:7 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar

Tusental kronor			
	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	124 349	124 349	124 349
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	26 000	26 000	26 000
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	150 349	150 349	150 349

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.8 1:8 Ersättningar för viltskador m.m.

Tabell 2.27 Anslagsutveckling

Tusental kronor			
År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2007	89 865		4 593
2008	Anslag	90 975 ¹	89 774
2009	Förslag	110 975	
2010	Beräknat	90 975	
2011	Beräknat	90 975	

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för att förebygga skada av vilt och ersättning för sådan skada. Rätten till ersättning regleras i viltskadeförordningen (2001:724).

Regeringens överväganden

Tillväxten i populationer av säl och stora rovdjur gör att utgifterna under 2009 väntas öka avsevärt. I syfte att behålla möjligheten till ersättning för skada på tamdjur, fångst och redskap anser regeringen att anslaget bör ökas med 20 miljoner kronor för 2009.

Regeringen föreslår att 110 975 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Ersättningar för viltskador m.m.* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 90 975 000 kronor.

Tabell 2.28 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:8 Ersättningar för viltskador m.m.

Tusental kronor			
	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	90 975	90 975	90 975
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	20 000		
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	110 975	90 975	90 975

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Viltvårdsfonden

Jägare är enligt 49 § jaktförordningen (1987:905) skyldiga att betala viltvårdsavgift på 300 kronor per år till Viltvårdsfonden. Medlen ur fonden används för att främja viltvården och andra liknande ändamål som är förenliga med jakt-lagens syfte. Jaktåret omfattar tiden den 1 juli–den 30 juni. Merparten av viltvårdsavgifterna betalas till fonden i början av jaktåret medan utgifterna är fördelade över kalenderåret.

Mot denna bakgrund föreslås att regeringen bemyndigas låta Kammarkollegiet ha tillgång till en särskild kredit för Viltvårdsfonden i Riksgäldskontoret på högst 5 000 000 kronor för 2009.

2.8.9 1:9 Statens jordbruksverk

Tabell 2.29 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2007	Utfall	315 638	Anslags-sparande	6 463
2008	Anslag	485 988 ¹	Utgifts-prognos	495 129
2009	Förslag	554 796		
2010	Beräknat	411 170 ²		
2011	Beräknat	389 096 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 400 896 tkr i 2009 års prisnivå.

³ Motsvarar 371 107 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för Statens jordbruksverks förvaltningskostnader, länsstyrelsernas kostnader för å jourföring av blockdatabasen, Tullverkets särkostnader för exportbidragskontroller m.m. Jordbruksverket ska medverka till en korrekt tillämpning av EU:s regelverk så att finansiella korrigeringar undviks. Jordbruksverket är fondkoordinator för EU-stöden och det enda ackrediterade utbetalningsstället för EU-stöd finansierade av garantifonden för jordbruket (EGFJ) och jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Vidare är Jordbruksverket förvaltningsmyndighet för landsbygdsprogrammet under perioden 2007–2013.

Verket bistår regeringen och medverkar i internationellt arbete inom jordbruksområdet.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.30 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor			
Offentligrättslig verksamhet	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
<i>Tillsyn¹</i>			
Utfall 2007	0	0	0
Prognos 2008	21 800	25 000	-3 200
Budget 2009	25 100	25 900	-800
<i>Djur²</i>			
Utfall 2007	41 102	44 159	-3 057
Prognos 2008	25 700	31 200	-5 500
Budget 2009	24 600	27 100	-2 500
<i>Djurregister³</i>			
Utfall 2007	21 420	27 243	-5 823
<i>Växt</i>			
Utfall 2007	22 298	24 944	-2 646
Prognos 2008	7 200	9 300	-2 100
Budget 2009	8 300	8 900	-600
<i>Utsäde</i>			
Utfall 2007	8 369	8 705	-336
Prognos 2008	7 300	7 000	300
Budget 2009	7 500	7 300	200
<i>DVO</i>			
Utfall 2007	6 586	6 586	0
Prognos 2008	4 800	4 800	0
Budget 2009	4 800	4 800	0

¹ Resultatområde Tillsyn upprättades enligt regeringsbeslut 2008-06-26 retroaktivt fr.o.m. den 1 januari 2008. Tillsyn ingår i utfallet för 2007 i resultat-område Djur om -2 tkr, resultatområde Växt om -1 219 tkr och i resultatområde Utsäde om 484 tkr.

² I utfallet för 2007 ingår verksamheterna BSE-tester i normalslaktens intäkter 23 884 tkr och kostnader 22 393 tkr samt foderanläggningssystemets intäkter 0 tkr och kostnader 1 631 tkr för vilka avgiftsfinansieringen upphörde 2008-01-01 samt verksamheter med tillsyn (äggmärkning, del av foderkontroll samt verksamheten animaliska biprodukter) som 2008 har överförts till resultatområde Tillsyn. För 2008 har verksamheterna exportpass och djurmärken som tidigare ingick i resultatområde Djurregister överförts till resultatområde Djur.

³ Resultatområde Djurregister upphörde 2008-01-01. Verksamheterna nöt-, gris-, fjäderfä- samt får- och getregistret upphörde att finansieras via avgifter 2008-01-01 och de kvarvarande verksamheterna inom resultatområde Djurregister exportpass och djurmärken fördes över till Ro Djur.

Jordbruksverket uppbär och disponerar avgifter som härrör från foderkontroll, införsel av djur, avgifter för djurmärken enligt förordningen (2006:815) om provtagning på djur, avgifter enligt förordningen (1994:901) om genetiskt modifierade organismer, avgifter för hantering och bearbetning av animaliska biprodukter, pass för sällskapsdjur, djurmärken, exportpass, hundregister, verksamhet enligt djurskyddsförordningen (1988:539), godkännande av hovslagare samt den del av gränskontroll och övriga officiella uppdrag, t.ex. karantäsuppdrag som ej utförs av distriktsveterinärorganisationen. Dessa redovisas under resultatområde Djur. I enlighet

med riksdagsbeslut den 1 januari 2008 avskaffades avgiftsfinansieringen för nöt-, gris-, fjäderfä- samt får- och getregister. De kvarvarande verksamheterna djurmärken och exportpass inom resultat område Djurregister 2008 flyttades över till resultat område Djur. Resultat område Djurregister upphörde därmed. Avgifter inom resultat område Djur som härrör från foderanläggningar och BSE-tester avskaffades i enlighet med riksdagsbeslut fr.o.m. den 1 januari 2008.

Resultat område Växt innefattar fytosanitär verksamhet, saluföring av trädgårdsväxter, GMO-verksamhet men exklusive tillsyn. Verksamhet som härrör från certifiering och analysering av utsäde redovisas under resultat område Utsäde. Uppgifter som rör tillsyn redovisas sedan den 1 januari 2008 under det nyinrättade resultat området Tillsyn. Från resultat område Växt har verksamheterna som omfattar tillsyn inom fytosanitär verksamhet, kvalitetskontroll av frukt och grönsaker, GMO-verksamheten samt retursystem för plastflaskor och metallburkar överförts till resultat område Tillsyn. Äggmärkning och tillsyn avseende anläggningar för animaliska biprodukter har överförts till resultat område Tillsyn från resultat område Djur. Från resultat område Utsäde har tillsynsdelen överförts till resultat område Tillsyn.

Tabell 2.31 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
<i>Vatten</i>	9 427	11 214	-1 787
Utfall 2007			
Prognos 2008	11 600	11 350	250
Budget 2009	12 100	11 750	250
<i>Djur¹</i>	6 703	6 239	464
Utfall 2007			
Prognos 2008	0	0	0
Budget 2009	0	0	0
<i>Tillsyn</i>			
Utfall 2007	0	0	0
Prognos 2008	4 500	4 500	4 500
Budget 2009	4 100	4 100	0
<i>Utsäde</i>	21 687	23 291	-1 424
Utfall 2007			
Prognos 2008	22 100	21 700	400
Budget 2009	22 500	22 200	300
<i>DVO</i>	439 891	448 177	-8 286
Utfall 2007			
Prognos 2008	479 000	480 500	-1 500
Budget 2009	480 000	480 000	0

¹ Uppdragsverksamheten inom resultat område Djur 2007 bestod av verksamhet (transportör- och hundregister) som Jordbruksverket administrerade åt Djurskyddsmyndigheten t.o.m. den 30 juni 2007 och uppdrag åt Sametinget. Köttklassificeringen avser tillsyn och har fr.o.m. den 1 januari 2008 överförts till resultat område Tillsyn.

Jordbruksverket uppbär och disponerar avgifter som utgörs av vattenhushållning vilket redovisas under resultat område Vatten. Resultat område Tillsyn utgörs av verksamheten Köttklassificering som t.o.m. 2007 redovisades under resultat område Djur. Verksamheten som härrör från certifiering och analysering av utsäde redovisas under resultat område Utsäde.

Regeringens överväganden

Anslaget 1:9 *Statens jordbruksverk* ökade 2008 enligt tilläggsbudgetpropositionen med 70 miljoner kronor för att starta arbetet med att uppdatera Blockdatabasen. För att kunna slutföra arbetet under 2009 och få databasen klar till kontrollsäsongen 2010 föreslår regeringen att ytterligare 150 miljoner kronor tillförs anslaget 1:9 *Statens jordbruksverk* under 2009.

För att värna ett gott djurskydd och förbättra den offentliga kontrollen av detta upprättas ett djurförbudsregister och ett djurskyddskontrollregister. För detta ändamål föreslås 7 miljoner

kronor 2009 och 3 miljoner kronor årligen 2010–2011.

För att tydliggöra alla kostnader som har med TSE-tester att göra flyttas de medel som under 2008 anvisades för detta på anslag 1:9 *Statens jordbruksverk* till anslaget 1:7 *Bekämpande av smittsamma busdjursjukdomar*.

Regeringen föreslår att 554 796 000 kronor anvisas under anslaget 1:9 *Statens jordbruksverk* för 2009. För 2010 beräknas anslaget till 411 170 000 kronor och 2011 beräknas anslaget till 389 096 000 kronor.

Tabell 2.32 Härlledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:9 Statens jordbruksverk

Tusental kronor			
	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	415 988	415 988	415 988
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	6 841	17 677	27 337
Beslut	157 967	4 171	-26 969
Överföring till/från andra anslag	-26 000	-26 666	-27 260
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	554 796	411 170	389 096

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

2.8.10 1:10 Bekämpande av växtsjukdomar

Tabell 2.33 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos	
2007		2 963		38
2008	Anslag	3 000 ¹		2 978
2009	Förslag	5 000		
2010	Beräknat	6 000		
2011	Beräknat	6 000		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för kostnader för åtgärder mot växtskadegörare enligt växtskyddslagen (1972:318) samt för vissa förluster till följd av sådana åtgärder. Kostnader för beredskaps-åtgärder, akuta skyddsåtgärder, marknads-kontroller, inventeringar m.m. mot karantän-skadegörare finansieras också med detta anslag liksom undersökningar av växtprover som av Jordbruksverkets växtinspektion överlämnas för

laboratoriemässig diagnostisering. Åtgärder för ett behovsanpassat växtskydd i ett förändrat klimat omfattas. Vidare belastar delar av kostnaden för växtinspektionens internationella engagemang anslaget. Slutligen finansierar anslaget kostnader för verifiering av de svenska skyddade zonerna.

Regeringens överväganden

Anslaget tillförs 2 miljoner kronor för 2009 och 3 miljoner kronor per år 2010 och 2011 för åtgärder som presenteras närmare i regeringens proposition om klimat och energi.

Regeringen föreslår att 5 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:10 *Bekämpande av växtsjukdomar* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 6 000 000 kronor.

Tabell 2.34 Härlledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:10 Bekämpande av växtsjukdomar

Tusental kronor			
	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	3 000	3 000	3 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	2 000	3 000	3 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	5 000	6 000	6 000

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.11 1:11 Gårdstöd och djurbidrag m.m.

Tabell 2.35 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos	
2007		7 193 798		543 532
2008	Anslag	6 874 798 ¹		7 056 124
2009	Förslag	6 923 633		
2010	Beräknat	6 949 757		
2011	Beräknat	6 949 757		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Från anslaget utbetalas gårdstöd (fr.o.m. 2007 ingår mjölkbidraget i gårdstödet), handjursbidrag, stöd för proteingrödor, energigrödor, stöd för kontrakterad stärkelsepotatis, stöd för kvalitetscertifiering samt bidrag från EU för

bekämpande av djursjukdomar. Stöden är gemensamma för hela EU och finansieras helt från EU-budgeten. För att få gårdsstöd måste brukarna förutom att bruka marken även ha stödrätter för motsvarande areal jordbruksmark. Ett villkor för gårdsstöd är att en del av marken tas ur livsmedels- eller foderproduktionen. Detta villkor är dock tillfälligt borttaget för marknadsåret 2008/09. Ett annat villkor för fullt utbetalt stöd är att de s.k. tvärvillkoren är uppfyllda, dvs. minimikrav för miljö, djurskydd och livsmedels-säkerhet. Bidragen är begränsade antingen i takbelopp i euro på nationell nivå, t.ex. gårdsstöd eller maximal areal inom EU, t.ex. stöd till energigrödor. Det finns även kombinationer av landskvot och takbelopp, t.ex. handjursbidraget.

Tabell 2.36 Utbetalda direktstöd för stöddår 2007, utfall

Stödform	Utbetalat belopp i mnkr ¹	Utnyttjandegrad %
Gårdsstöd	6 093	97,5
Proteingrödor	17	EU-nivå
Energiogrödor	12	EU-nivå
Kontrakterad stärkelsepotatis	33	EU-nivå
Kvalitetscertifiering och mervärden i jordbruket	29	98,9
Återbetalning av modulerade medel	100	99,1

¹ Växelkursen för upptagna stödformer var 9,2147 kr/euro. I utfallen ingår beräknade utbetalningar under augusti–september 2008.

För handjursbidraget finns utöver landskvoten på 250 000 bidrag i varje åldersgrupp ett takbelopp på totalt 36 323 000 euro, motsvarande 326 300 000 kronor med 2005 års växelkurs.

Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Med hänsyn tagen till beräknade ekonomiska åtaganden föreslås att regeringen bemyndigas att under 2009 avseende ramanslaget 1:11 *Gårdsstöd och djurbidrag m.m.* godkänna stöd som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 170 000 000 kronor under 2010.

Tabell 2.37 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011–
Ingående åtaganden	169 285	213 431	163 641	-	-
Nya åtaganden	230 185	163 641	170 000	-	-
Infriade åtaganden	-186 039	-213 431	-163 641	-170 000	-
Utestående åtaganden	213 431	163 641	170 000	-	-
Erhållet/föreslaget bemyndigande	6 650 000	170 000	170 000	-	-

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 6 923 633 000 kronor anvisas under anslaget 1:11 *Gårdsstöd och djurbidrag m.m.* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 6 949 757 000 kronor.

Tabell 2.38 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:11 Gårdsstöd och djurbidrag m.m.

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	6 874 798	6 874 798	6 874 798
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	48 835	74 959	74 959
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	6 923 633	6 949 757	6 949 757

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.12 1:12 Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter

Tabell 2.39 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifter
2007	Utfall	476 489	931 013	
2008	Anslag	1 007 504 ¹	489 580	
2009	Förslag	1 007 504		
2010	Beräknat	1 007 504		
2011	Beräknat	1 007 504		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för kostnader för intervention, stöd i form av produktions-, konsumtions- och marknadsföringsbidrag, exportbidrag, fiberberedning, stöd till biodling i enlighet med EU:s regler samt omstrukturingsstöd för sockersektorn. Anslaget är obligatoriskt och finansieras av EU-budgeten, utom vissa s.k. tekniska kostnader till följd av offentlig lagring, vilka för närvarande är högre än den schablonersättning som ersätts av EU. Dessa merkostnader regleras under anslaget 1:13 *Räntekostnader för förskottade gårdsstöd m.m.* Exportbidrag lämnas för att täcka skillnaden mellan gemenskapspris och världsmarknadspris och därmed möjliggöra export till tredje land.

Det av EU till hälften medfinansierade treåriga honungsprogrammet, totalt omfattande 13,5 miljoner kronor, beviljas för ett år i taget och löper i enlighet med EU:s budgetår under perioden den 16 oktober – den 15 oktober nästföljande år. För åren 2008–2010 har ett nytt svenskt honungsprogram godkänts av EU. Programmet utökades från 4 miljoner kronor 2008 till 4,5 miljoner kronor 2009 respektive 5 miljoner kronor 2010. Den svenska medfinansieringen anvisas under anslaget 1:6 *Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder*.

Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Riksdagen föreslås bemyndiga regeringen att under 2009 avseende anslaget 1:12 *Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter* godkänna stöd som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 185 000 000 kronor under 2010 och högst 47 000 000 kronor under 2011.

Tabell 2.40 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011–
Ingående åtaganden	450 764	280 006	207 333	-	-
Nya åtaganden	282 273	183 687	130 803	-	-
Infriade åtaganden	-453 031	-256 360	-106 136	-185 000	-47 000
Utestående åtaganden	280 006	207 333	232 000	-	-
Erhållet/föreslaget bemyndigande	410 000	245 000	232 000	-	-

Regeringens överväganden

Medelsbehovet är liksom tidigare svårt att förutse då utgiftsprognoserna är mycket osäkra gällande produktionen, priserna och svängningar i växelkursen. Nivån på kostnaden för offentlig lagring och exportbidrag bedöms dock minska.

Regeringen föreslår att 1 007 504 000 kronor anvisas under anslaget 1:12 *Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till oförändrat belopp.

Tabell 2.41 Härlledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:12 Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter

Tusental kronor			
	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	1 007 504	1 007 504	1 007 504
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 007 504	1 007 504	1 007 504

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.13 1:13 Räntekostnader för förskotterade gårdsstöd m.m.

Tabell 2.42 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2007	Utfall	40 479	Anslags-sparande	49 592
2008	Anslag	75 472 ¹	Utgifts-prognos	78 697
2009	Förslag	75 472		
2010	Beräknat	75 472		
2011	Beräknat	75 472		

¹ Inklusivt tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för eventuella finansiella korrigeringar och straffavgifter som den Europeiska kommissionen kan komma att ålägga Sverige samt revisionskostnader förknippade med granskning av Sveriges utnyttjande av EU:s jordbruksfonder. Anslaget får dessutom belastas med s.k. tekniska kostnader för offentlig lagring i den mån som ersättning inte erhålls från EU-budgeten. Vidare får anslaget användas för eventuella räntekostnader, revisions- och kontrollkostnader, finansiella korrigeringar och

straffavgifter m.m. sammanhängande med medel från EU:s solidaritetsfond samt för skadestånd.

Medelsbehovet på anslaget kan variera mycket mellan olika år. Det beror huvudsakligen på eventuella finansiella korrigeringar och s.k. tekniska kostnader för offentlig lagring som inte ersätts av EU.

Regeringens överväganden

Den Europeiska kommissionen har efter två granskningsbesök rörande djurbidrag framfört att vissa utgifter inte överensstämmer med gemenskapslagstiftningen. I det första ärendet har kommissionen föreslagit att Sverige ska betala tillbaka 231 miljoner kronor. Beloppet motsvarar en finansiell korrigering om 5 procent på utbetalda djurbidrag stödåren 2002–2004. I det andra ärendet har kommissionen ännu inte meddelat sina slutsatser. Kommissionen kommer att meddela sina slutsatser i det första ärendet under slutet av 2008.

Regeringen föreslår att 75 472 000 kronor anvisas under anslaget 1:13 *Räntekostnader för förskotterade gårdsstöd m.m.* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 75 472 000 kronor.

Tabell 2.43 Härlledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:13 Räntekostnader för förskotterade gårdsstöd m.m.

Tusental kronor			
	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	75 472	75 472	75 472
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	75 472	75 472	75 472

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.14 1:14 Fiskeriverket

Tabell 2.44 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2007	Utfall	127 104	Anslags- sparande	4 858
2008	Anslag	137 192 ¹	Utgifts- prognos	142 363
2009	Förslag	157 546		
2010	Beräknat	162 565 ²		
2011	Beräknat	166 183 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 158 521 tkr i 2009 års prisnivå.

³ Motsvarar 158 521 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för Fiskeriverkets förvaltningskostnader. Fiskeriverket ska medverka i Sveriges strävan att inom den gemensamma fiskeripolitiken uppnå ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart fiske och vattenbruk, medverka till att miljö kvalitetsmålen uppnås samt följa, utvärdera och hålla regeringen informerad om fiskeresursernas tillstånd och utvecklingen inom fiskerinäringen.

Vidare ska Fiskeriverket bidra till en livskraftig och miljöanpassad livsmedelsproduktion till nytta för konsumenterna, medverka till att öka allmänhetens fiskemöjligheter samt främja och bedriva forskning och utvecklingsverksamhet inom fiskets område.

Verket ska även medverka i genomförandet av politiken för regional tillväxt, bistå regeringen och medverka i arbetet med internationella fiskefrågor och förhandlingar. Fiskeriverket har det övergripande ansvaret för den svenska fiskerikontrollen.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.45 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2007	34293	26293	8000
(varav tjänsteexport)	(8079)	(8077)	(2)
Prognos 2008	36000	36000	0
(varav tjänsteexport)	(8500)	(8500)	(0)
Budget 2009	37233	38 200	0
(varav tjänsteexport)	(8798)	(8798)	(0)

Fiskeriverket bedriver uppdragsverksamhet och tjänsteexport. För budgetåret 2007 fick Fiskeriverket drygt 34 miljoner kronor i avgiftsintäkter från sin uppdragsverksamhet och tjänsteexport. Avgiftsintäkterna får disponeras av Fiskeriverket.

Avgiftsintäkterna i uppdragsverksamheten kommer från Fiskeriverkets undersökningsfartyg, utredningskontor och laboratorier.

Även Fiskeriverkets tjänsteexport är inkluderad och hänförs till internationell konsultverksamhet, i första hand grundat på ett avtal med Sida och s.k. twinningprojekt inom ramen för EU:s förmedlemskapsstrategi.

Regeringens överväganden

För arbete med landningskontroll föreslår regeringen att anslaget 1:14 *Fiskeriverket* fr.o.m. 2009 tillförs 3 miljoner kronor från utgiftsområde 6 anslaget 7:1 *Kustbevakningen*. Vidare föreslår regeringen att anslaget tillförs 15 miljoner kronor fr.o.m. 2009 samt ytterligare 1 miljon kronor fr.o.m. 2010 för satsningar i regeringens kommande klimatproposition.

Regeringen föreslår att 157 546 000 kronor anvisas under anslaget 1:14 *Fiskeriverket* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 162 565 000 kronor respektive 166 183 000 kronor.

Tabell 2.46 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:14 Fiskeriverket

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008 ¹	137 192	137 192	137 192
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 354	5 914	9 099
Beslut	18 000	19 459	19 892
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	157 546	162 565	166 183

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

2.8.15 1:15 Strukturstöd till fisket m.m.**Tabell 2.47 Anslagsutveckling**

Tusental kronor

2007	Utfall	31 781	Anslags- sparande	37 739
2008	Anslag	28 000 ¹	Utgifts- prognos	48 774
2009	Förslag	28 000		
2010	Beräknat	28 000		
2011	Beräknat	28 000		

¹ Inklusivt tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används framför allt för nationellt stöd till åtgärder som medfinansieras av EU inom

ramen för strukturåtgärder inom fiskerinäringen. Anslaget kan även användas för medfinansiering av andra EG-projekt som ligger i linje med strukturprogrammen.

Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Riksdagen föreslås bemyndiga regeringen att under 2009 avseende anslaget 1:15 *Strukturstöd till fisket m.m.* godkänna stöd som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 21 000 000 kronor 2010 och högst 7 000 000 kronor under 2011.

Tabell 2.48 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011–
Ingående åtaganden		-	28 000	-	
Nya åtaganden		28 000	14 000	-	
Infriade åtaganden		-	-14 000	-21 000	-7 000
Utestående åtaganden		28 000	28 000	-	
Erhållet/förslaget bemyndigande		32 000	28 000		

Regeringens överväganden

Det svenska programmet för fiskerinäringen avseende perioden 2007–2013, Europeiska fiskerifonden, EFF, började genomföras under 2008. Finansieringen från EFF uppgår till totalt närmare 55 miljoner euro. Över sjuårsperioden blir den genomsnittliga årliga budgetramen ca 7,9 miljoner euro. För att få hela Sveriges tilldelning från EU-budgeten måste nationell medfinansiering med motsvarande belopp, dvs. 50 procent nationell offentlig medfinansiering, tillföras programmet, vilket ger programmet en total årlig budget på ca 140 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att 28 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:15 *Strukturstöd till fisket m.m.* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till oförändrat belopp.

Tabell 2.49 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:15 Strukturstöd till fisket m.m.

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	28 000	28 000	28 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	28 000	28 000	28 000

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.16 1:16 Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.

Tabell 2.50 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2007	Utfall	95 679	Anslags-sparande	190 545
2008	Anslag	70 000 ¹	Utgifts-prognos	127 771
2009	Förslag	70 000		
2010	Beräknat	70 000		
2011	Beräknat	70 000		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslagets ändamål är att finansiera det belopp som motsvarar EU:s medfinansiering av strukturstöd till fisket m.m. som redovisas under anslaget 1:15 *Strukturstöd till fisket m.m.* Sverige har tilldelats närmare 55 miljoner euro från Europeiska fiskerifonden under programperioden 2007–2013.

Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Riksdagen föreslås bemyndiga regeringen att under 2009 avseende anslaget 1:16 *Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.* godkänna stöd som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 53 000 000 kronor 2010 och högst 17 000 000 kronor under 2011.

Tabell 2.51 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011–
Ingående åtaganden		-	70 000	-	
Nya åtaganden		70 000	35 000	-	
Infriade åtaganden		-	-35 000	-53 000	-17 000
Utestående åtaganden		70 000	70 000	-	
Erhållet/förslaget bemyndigande		70 000	70 000		

Regeringens överväganden

Nationell medfinansiering sker under anslaget 1:15 *Strukturstöd till fisket m.m.*

Regeringen föreslår att 70 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:16 *Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till oförändrat belopp.

Tabell 2.52 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:16 Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.

Tusental kronor			
	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	70 000	70 000	70 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	70 000	70 000	70 000

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.17 1:17 Fiskevård

Tabell 2.53 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
År	Utfall	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2007	Utfall	26 226		1 095
2008	Anslag	26 832 ¹		27 101
2009	Förslag	26 832		
2010	Beräknat	26 832		
2011	Beräknat	26 832		

¹ Inklusiv tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för bl.a. bildande av fiskevårdsområden, fisketillsyn, främjande av den biologiska mångfalden och biotopvård, insatser för bevarandet av hotade arter samt utsättning av fisk.

Anslaget används även till fiskevård främst i allmänna och enskilda vatten med fritt handredskapsfiske i kustområden och i sjöarna Vätern, Vättern, Hjälmaran, Mälaren samt Storsjön i Jämtland.

Allmän fiskevård finansieras för närvarande delvis av anslaget för fiskevård men också av vattenavgiftsmedel i enlighet med vattendomar.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 26 832 000 kronor anvisas under anslaget 1:17 *Fiskevård* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till oförändrat belopp.

Tabell 2.54 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:17 Fiskevård

Tusental kronor			
	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	26 832	26 832	26 832
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	26 832	26 832	26 832

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.18 1:18 Livsmedelsverket

Tabell 2.55 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
År	Utfall	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2007	Utfall	173 515		1 396
2008	Anslag	181 551 ¹		179 401
2009	Förslag	191 977		
2010	Beräknat	198 662 ²		
2011	Beräknat	193 304 ³		

¹ Inklusiv tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 193 929 tkr i 2009 års prisnivå.

³ Motsvarar 184 784 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget disponeras för Livsmedelsverkets förvaltningskostnader. Livsmedelsverket ska som central förvaltningsmyndighet för livsmedelsfrågor i konsumenternas intresse arbeta aktivt för säkra livsmedel av hög kvalitet, redlighet i livsmedelshanteringen och bra matvanor. Verkets främsta uppgifter är att utarbeta regler inom livsmedelsområdet, utöva kontroll enligt livsmedelslagen (2006:804), leda och samordna livsmedelskontrollen, hålla regeringen informerad om utvecklingen på livsmedelsområdet, medverka samt bistå regeringen i EU-arbetet och annat internationellt arbete på livsmedelsområdet. Vidare genomför verket utredningar och praktiska vetenskapliga undersökningar om livsmedel och matvanor samt utvecklar metoder för livsmedelskontrollen, informerar konsu-

menter och intressenter i livsmedelskedjan om gällande regelverk och om andra viktiga förhållanden på livsmedelsområdet. Livsmedelsverket ansvarar även för köttkontrollen vid landets slakterier.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.56 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2007	154 662	160 630	-5 968
Prognos 2008	165 386	165 039	347
Budget 2009	167 000	170 000	-3 000

Tabell 2.57 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2007	8 103	8 322	-219
(varav tjänsteexport)	(3 150)	(3 179)	(-29)
Prognos 2008	8 712	10 119	-1 407
(varav tjänsteexport)	(3 222)	(3 359)	(-137)
Budget 2009	10 000	9 900	100
(varav tjänsteexport)	(3 600)	(3 500)	(100)

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att anslaget tillförs 2,5 miljoner kronor fr.o.m. 2009 för arbete med landsgodkännande vid livsmedelsexport. Anslaget tillförs 5 miljoner kronor för 2009 och 7 miljoner kronor per år 2010 och 2011 för åtgärder som presenteras närmare i regeringens proposition om klimat och energi.

Regeringen föreslår att 191 977 000 kronor anvisas under anslaget 1:18 *Livsmedelsverket* för 2009. För 2010 respektive 2011 beräknas anslaget till 198 662 000 respektive 193 304 000 kronor.

Tabell 2.58 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:18 Livsmedelsverket

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	181 551	181 551	181 551
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 926	7 428	11 432
Beslut	7 500	9 683	321
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	191 977	198 662	193 304

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

2.8.19 1:19 Livsmedelsstatistik

Tabell 2.59 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2007	Utfall	24 704		-230
2008	Anslag	23 356 ¹		22 677
2009	Förslag	24 554		
2010	Beräknat	25 282 ²		
2011	Beräknat	25 944 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 24 554 tkr i 2009 års prisnivå.

³ Motsvarar 24 554 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för statistik inom jordbruksområdet inklusive kostnader för en statistisk årsbok inom jordbruks- och livsmedelsområdet samt sammanställningar av statistik i senare led i livsmedelskedjan. I anslaget ingår även framtagandet av statistik över prisutvecklingen i konsument- och producentleden på jordbruksprodukter.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 24 554 000 kronor anvisas under anslaget 1:19 *Livsmedelsstatistik* för 2009. För 2010 beräknas anslaget till 25 282 000 kronor och för 2011 till 25 944 000 kronor.

Tabell 2.60 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:19 Livsmedelsstatistik

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	23 356	23 356	23 356
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	633	1 344	1 991
Beslut	565	582	597
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	24 554	25 282	25 944

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

2.8.20 1:20 Jordbruks- och livsmedelsstatistik finansierad från EG-budgeten

Tabell 2.61 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2007	7 356	221	
2008	7 356 ¹		6 374
2009	Förslag	7 356	
2010	Beräknat	7 356	
2011	Beräknat	7 356	

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för EU:s finansiering av jordbruks- och livsmedelsstatistik samt av nationell medfinansiering vid periodiska utvidgningar av den statistikproduktion som regleras av EU.

Regeringens överväganden

Anslaget används för medfinansieringen av EU:s årliga bokföringsundersökning och strukturstatistik. Enligt rådets förordning (EG) nr 2467/96 av den 17 december 1996 ska i varje medlemsland särskilda gemenskapsundersökningar om företagsstrukturen i jordbruket genomföras 2003, 2005 och 2007. Sverige kommer, liksom hittills, att få ersättning från den Europeiska kommissionen. Medfinansieringen från EG tillförs inkomsttitel 6911 Övriga bidrag från EG.

Regeringen föreslår att 7 356 000 kronor anvisas under anslaget 1:20 *Jordbruks- och livsmedelsstatistik finansierad från EG-budgeten* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till oförändrat belopp.

Tabell 2.62 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:20 Jordbruks- och livsmedelsstatistik finansierad från EG-budgeten

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	7 356	7 356	7 356
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	7 356	7 356	7 356

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.21 1:21 Konkurrenskraftig livsmedelssektor

Tabell 2.63 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2007	13 922	1 286	
2008	31 480 ¹		12 748
2009	Förslag	43 980	
2010	Beräknat	43 980	
2011	Beräknat	27 410	

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för åtgärder inom livsmedelsområdet för att främja exporten av svenska livsmedel och regional utveckling av livsmedelsförädling. Därtill används anslaget till stöd för marknadsföring och deltagande i mässor samt stöd till projektverksamhet vars syfte är att öka kompetens samt utveckla produkter, processer, teknik eller logistiklösningar med anknytning till livsmedelsförädling. Detta enligt förordningen (2008:80) om stöd till insatser på livsmedelsområdet. Anslaget föreslås finansiera åtgärder inom ramen för En livsmedelsstrategi för hela Sverige.

Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tabell 2.64 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011–
Ingående åtaganden		-	8 000	-	
Nya åtaganden		8 000	6 000		-
Infriade åtaganden		8 000	6 000	-6 000	
Utestående åtaganden		8 000	6 000		
Erhållet/förslaget bemyndigande		8 000	6 000		

Regeringen bör bemyndigas att under 2009 för ramanslaget 1:21 *Konkurrenskraftig livsmedelssektor* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 6 000 000 kronor under 2010.

Regeringens överväganden

Regeringen avser att stärka livsmedelsindustrins konkurrenskraft genom att satsa på exportfrämjande åtgärder och åtgärder för att främja innovation, utveckling och högre kompetens i sektorn samt för arbete med landgodkännande vid livsmedelsexport. Regeringen föreslår därför att anslaget 1:21 *Konkurrenskraftig livsmedelssektor* bör öka med 12,5 miljoner kronor under 2009–2011.

Regeringen föreslår att 43 980 000 kronor anvisas under anslaget 1:21 *Konkurrenskraftig livsmedelssektor* för 2009. För 2010 beräknas anslaget till 43 980 000 kronor och för 2011 till 27 410 000 kronor.

Tabell 2.65 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1.21 Konkurrenskraftig livsmedelssektor

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	31 480	31 480	31 480
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	12 500	12 500	-4 070
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	43 980	43 980	27 410

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.22 1:22 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.

Tabell 2.66 Anslagsutveckling

Tusental kronor

	Utfall	36 098	Anslags- sparande	575
2007	Utfall	36 098	Anslags- sparande	575
2008	Anslag	39 366 ¹	Utgifts- prognos	39 166
2009	Förslag	36 866		
2010	Beräknat	36 866		
2011	Beräknat	36 866		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslagets ändamål är huvudsakligen att finansiera kostnader för medlemskap i internationella organisationer inom departementets ansvarsområde. Den dominerande posten är kostnaden för Sveriges medlemskap i FN:s jordbruks- och livsmedelsorganisation (FAO).

Anslaget används även för kostnader i samband med obligatoriskt deltagande i vissa internationella möten och konferenser. En del av anslaget avser kostnader för EU:s regionala rådgivande nämnder inom fiskeripolitiken, nordiskt samarbete samt bilateralt forskarutbyte med länder i Central- och Östeuropa, utvecklings- och Newly Industrialised Countries-länder.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 36 866 000 kronor anvisas under anslaget 1:22 *Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till oförändrat belopp.

Tabell 2.67 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:22 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	36 866	36 866	36 866
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	36 866	36 866	36 866

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.23 1:23 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur

Tabell 2.68 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2007	Utfall	2 134 403		1 490 541
2008	Anslag	3 005 931 ¹	Utgifts-prognos	2 676 701
2009	Förslag	3 013 431		
2010	Beräknat	2 813 431		
2011	Beräknat	2 813 431		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för åtgärder inom ramen för Sveriges landsbygdsprogram 2007–2013 inklusive kvarvarande utbetalningar från programperioden 2000–2006.

Anslaget används för det nationella stödet till jordbruket i norra Sverige enligt förordningen (1996:93) om nationellt stöd till jordbruket i norra Sverige. Slutligen finansieras återföringen av skatterna på handelsgödsel och bekämpningsmedel. Del av skatten på handelsgödsel utgör medfinansiering i landsbygdsprogrammet 2007–2013.

En mindre del av anslaget används för uppföljning, utvärdering, administration och kontroll av verksamheten under anslaget.

Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Huvuddelen av åtgärderna som finansieras under anslaget är ersättningsformer som bygger på fleråriga förpliktelser om utbetalningar. Detta innebär att staten åtar sig framtida ekonomiska förpliktelser som inte ryms inom ramen för de av riksdagen årligen anvisade anslagsmedlen. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2009 för ramanslaget 1:23 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 2 020 308 000 kronor under 2010, högst 1 465 229 000 kronor under 2011, högst 338 639 000 kronor under 2012, högst 154 914 000 kronor under 2013 och högst 20 910 000 kronor därefter.

Tabell 2.69 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011–
Ingående åtaganden	804 934	4 330 502	3 837 460	-	-
Nya åtaganden	4 494 569	732 575	1 063 627	-	-
Infriade åtaganden	-1 583 126	-1 225 617	-901 087	-2 020 308	-1 979 692
Utestående åtaganden	4 330 502	3 837 460	4 000 000	-	-
Erhållet/föreslaget bemyndigande	7 630 000	4 900 000	4 000 000	-	-

Regeringens överväganden

Sverige har från EU-budgeten tilldelats ca 1 826 miljoner euro, inklusive s.k. moduleringsmedel (överföring av medel från direktstöd), för landsbygdsprogrammet för perioden 2007–2013. Utöver den nödvändiga nationella medfinansieringen anvisas ytterligare nationella medel för att öka programmets omfattning.

I anslagsberäkningen ingår att skatterna på handelsgodsl och bekämpningsmedel kommer att återföras. Del av skatten på handelsgodsl återförs i form av medfinansiering i landsbygdsprogrammet 2007–2013. Övriga skatter kommer under 2009 att återföras till ändamål som främjar en hållbar, såväl ekonomiskt som miljömässigt, utveckling av svenskt jordbruk.

Regeringen föreslår att 3 013 431 000 kronor anvisas under anslaget 1:23 *Åtgärder för landsbygdsens miljö och struktur* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 2 813 431 000 kronor. Den beräknade minskningen av anslaget 2010 beror på att det gällande beslutet om återföring av skatter på handelsgodsl och bekämpningsmedel avser perioden t.o.m. 2009.

Tabell 2.70 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:23 Åtgärder för landsbygdsens miljö och struktur

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	3 018 431	3 018 431	3 018 431
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-5 000	-205 000	-205 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	3 013 431	2 813 431	2 813 431

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.24 1:24 Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdsens miljö och struktur

Tabell 2.71 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2007	Utfall	1 651 381		989 712
2008	Anslag	2 491 262 ¹	Utgifts-prognos	2 098 458
2009	Förslag	2 347 262		
2010	Beräknat	2 347 262		
2011	Beräknat	2 347 262		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för åtgärder inom ramen för Sveriges landsbygdsprogram 2007–2013 motsvarande EU:s finansiering av detta program. Finansiering sker via EU:s landsbygdsfond (EJFLU).

Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Huvuddelen av åtgärderna som finansieras under anslaget är ersättningsformer som bygger på fleråriga förpliktelser om utbetalningar. Detta innebär att staten åtar sig framtida ekonomiska förpliktelser som inte ryms inom ramen för de av riksdagen årligen anvisade anslagsmedlen. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2009 för ramanslaget 1:24 *Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdsens miljö och struktur* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 2 056 340 000 kronor under 2010, högst 1 463 049 000 kronor under 2011, högst 315 833 000 kronor under 2012, högst 145 119 000 kronor under 2013 och högst 19 659 000 kronor därefter.

Tabell 2.72 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011–
Ingående åtaganden	1 306 768	3 954 446	3 531 761	-	-
Nya åtaganden	4 180 334	716 796	1 120 850	-	-
Infriade åtaganden	-1 621 628	-1 139 481	-652 611	-2 056 340	-1 943 660
Utestående åtaganden	3 954 446	3 531 761	4 000 000	-	-
Erhållet/föreslaget bemyndigande	6 465 000	4 200 000	4 000 000	-	-

Regeringens överväganden

Sverige har från EU-budgeten tilldelats ca 1 826 miljoner euro, inklusive s.k. moduleringsmedel, för landsbygdsprogrammet för perioden 2007–2013. Finansiering sker via EU:s landsbygdsfond (EJFLU).

Anslaget beräknas minska från 2009 till följd av att kvarvarande utbetalningar från jordbruksfondens utvecklingssektion för programperioden 2000–2006 avslutas under 2008.

Regeringen föreslår att 2 347 262 000 kronor anvisas under anslaget 1:24 *Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till oförändrat belopp.

Tabell 2.73 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:24 Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	2 491 262	2 491 262	2 491 262
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-144 000	-144 000	-144 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 347 262	2 347 262	2 347 262

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.25 1:25 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket

Tabell 2.74 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2007	11 870		197
2008	24 830 ¹		24 541
2009	Förslag	27 830	
2010	Beräknat	24 830	
2011	Beräknat	24 830	

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för försöks- och utvecklingsverksamhet i syfte att styra utvecklingen inom jordbruket och trädgårdsnäringen mot minskat växtnärläckage, minskad ammoniakavgång, säkrare och minskad användning av växtskyddsmedel, bevarande av biologisk mångfald och tillvaratagande av kulturvärden, för ekolo-

giskt jordbruk samt för effektivare energi-användning inom de areella näringarna. Anslaget får likaså disponeras för uppföljning och utvärdering av den gemensamma jordbrukspolitiken liksom effekterna av de verksamheter som finansieras under anslaget.

Regeringens överväganden

Resultaten från verksamheten ligger bl.a. till grund för rådgivning, information och utbildning riktad till jordbrukare, lagstiftning på området samt framtagande och utveckling av insatser inom ramen för landsbygdsprogrammet. Ett förändrat klimat ställer oss inför nya utmaningar. Bland annat bör en effektivare energi-användning eftersträvas inom de areella näringarna. Anslaget tillförs därför 3 miljoner kronor under 2009. Regeringen avser att återkomma med åtgärder inom detta område i den kommande propositionen om klimat och energi.

Regeringen föreslår att 27 830 000 kronor anvisas under anslaget 1:25 *Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 24 830 000 kronor.

Tabell 2.75 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:25 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	24 830	24 830	24 830
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	3 000		
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	27 830	24 830	24 830

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.26 1:26 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.

Tabell 2.76 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2007	Utfall	2 982	Anslags-sparande	0
2008	Anslag	4 116 ¹	Utgifts-prognos	4 036
2009	Förslag	4 116		
2010	Beräknat	4 116		
2011	Beräknat	4 116		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för bidrag till jordbrukets yttre och inre rationalisering enligt förordningen (1978:250) om statligt stöd till jordbrukets rationalisering (omtryckt 1988:999). Från och med 2006 används anslaget helt för vissa omarronderingsprojekt i Dalarnas, Västra Götalands samt delar av Värmlands län.

Regeringens överväganden

Erfarenheten från tidigare projekt visar tydligt att efter genomförd omarrondering får man en kraftigt ökad skoglig aktivitet, vilket i sin tur betyder ökad tillgång på skogsråvara till den regionala träförädlingsindustrin. Detta i sin tur medför möjlighet till att upprätthålla sysselsättningen inom träindustrin och eventuellt öka densamma.

Regeringen föreslår att 4 116 000 kronor anvisas under anslaget 1:26 *Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till oförändrat belopp.

Tabell 2.77 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:26 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	4 116	4 116	4 116
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 116	4 116	4 116

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.27 1:27 Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.

Tabell 2.78 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2007	Utfall	1 575	Anslags-sparande	0
2008	Anslag	1 529 ¹	Utgifts-prognos	1 499
2009	Förslag	1 529		
2010	Beräknat	1 529		
2011	Beräknat	1 529		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används i huvudsak för bidrag till investeringar i byggnader och andra fasta anläggningar på fjällägenheter samt underhåll och upprustning av dessa. Vidare ska anslaget dessutom täcka avvecklingsbidrag och avträdesersättning till arrendatorer m.m.

Regeringens överväganden

Fjällägenhet är en upplåtelseform som har sina grunder i lagstiftning från 1915. Huvuddelen av fjällägenheterna återfinns i Jämtlands län. Normalt är de belägna mycket långt från annan bebyggelse och i vissa fall t.o.m. i väglöst land. Staten är fastighetsägare och hyresvärd för de boende. Frågor om nedläggning av fjällägenheter prövas av Jordbruksverket medan upplåtelse beslutats av länsstyrelsen. Riksdagen har beslutat att de fjällägenheter som inte har särskilda bevarandevärden från naturvårds- eller kulturmiljösynpunkt, eller som av andra skäl bör behållas i statens ägo, ska avvecklas och försälgas. Avvecklingen ska ske successivt i första hand genom friköp av arrendatorn. I juli 2007 återstod drygt ett trettiotal ej nedlagda fjällägenheter i statens ägo. Dessutom äger staten ett tiotal redan nedlagda fjällägenheter. Av dessa har ca 28 bedömts ha särskilt bevarandevärde och ska inte säljas. Beträffande 13 fastigheter pågår för närvarande en avveckling.

Regeringen föreslår att 1 529 000 kronor anvisas under anslaget 1:27 *Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till oförändrat belopp.

Tabell 2.79 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:27 Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	1 529	1 529	1 529
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 529	1 529	1 529

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.28 Sametinget

Sametingets förvaltningsanslag redovisas under utgiftsområde 1 Rikets styrelse anslaget 3:1 *Sametinget*.

2.8.29 1:28 Främjande av rennärigen m.m.

Tabell 2.80 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	57 130	Anslags-sparande	11 812
2007	Utfall	57 130	Anslags-sparande	11 812
2008	Anslag	56 718 ¹	Utgifts-prognos	57 727
2009	Förslag	55 718		
2010	Beräknat	56 718		
2011	Beräknat	56 718		

¹ Inklusiv tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används till åtgärder för att främja rennärigen.

De utgifter som belastar anslaget är:

- underhåll eller rivning av vissa riksgrensstängsel och renskötselanläggningar som staten har underhållsansvar för,

- statens del av kostnaderna för redovisning av markanvändningen, riksintressen och marker som är värdefulla för renskötseln, natur- och kulturmiljövården,
- utveckling av företagsregistret för rennärigen,
- bidrag enligt 35b § i rennäringsförordningen (1993:384),
- prisstöd till rennärigen enligt förordningen (1986:255) om pristillägg på renkött,
- ersättning till följd av Tjernobylyolocken enligt förordningen (1994:246) om ersättning för vissa merkostnader och förluster med anledning av Tjernobylyolocken,
- kostnader för medling m.m. i tvister mellan samebyar och jordbrukare när det gäller konflikter på grund av renbetning på åkermark,
- katastrofskadeskydd enligt 35a § rennäringsförordningen (1993:384) samt
- övriga åtgärder för främjande av rennärigen.

Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

En viss del av den verksamhet som finansieras av anslaget är åtgärder i form av projektstöd och medel till speciella satsningar för främjande av rennärigen.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2009 för ramanslaget 1:28 *Främjande av rennärigen m.m.* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 000 000 kronor under 2010.

Tabell 2.81 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011–
Ingående åtaganden	3 825	200	4 000	-	-
Nya åtaganden	200	4 000	4 000	-	-
Infriade åtaganden	-3 625	-200	-4 000	-4 000	-
Utestående åtaganden	200	4 000	4 000	-	-
Erhållet/föreslaget bemyndigande	4 000	4 000	4 000	-	-

Regeringens överväganden

Anslaget bör tillföras 9 miljoner kronor 2009 samt 10 miljoner kronor 2010 respektive 2011 för åtgärder som presenteras närmare i regeringens proposition om klimat och energi.

Regeringen föreslår att 55 718 000 kronor anvisas under anslaget 1:28 *Främjande av rennäringen m.m.* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 56 718 000.

Tabell 2.82 Härlledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:28 Främjande av rennäringen m.m.

Tusental kronor			
	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	46 718	46 718	46 718
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	9 000	10 000	10 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	55 718	56 718	56 718

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.30 1:29 Sveriges lantbruksuniversitet

Tabell 2.83 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
År	Typ	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2007	Utfall	1 391 376		0
2008	Anslag	1 426 915 ¹		1 399 215
2009	Förslag	1 509 882		
2010	Beräknat	1 550 200 ²		
2011	Beräknat	1 583 766 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 510 490 tkr i 2009 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 508 619 tkr i 2009 års prishnivå.

Anslaget används för att finansiera högskoleutbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå, forskning och fortlöpande miljöanalys. Verksamheten bedrivs utifrån en sektorsroll som preciseras av fem ansvarsområden och där varje ansvarsområde omfattar hela kedjan, från råvaruproduktion till färdig produkt på marknaden:

- kvalitet i livsmedelskedjan,
- djurhållning, djurhälsa och djurskydd,
- skog, skogsbruk och förädling av skogsråvaran,

- landsbygdsutveckling, rekreation och fritid samt
- landskapsplanering och markanvändning i tätorter och tätortsnära miljöer.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå bedrivs inom ett 50-tal olika utbildningsprogram.

Tabell 2.84 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor			
Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2007	441 898	441 898	0
(varav tjänsteexport)	(0)	(0)	(0)
Prognos 2008	440 000	440 000	0
(varav tjänsteexport)	(0)	(0)	(0)
Budget 2009	450 000	450 000	0
(varav tjänsteexport)	(0)	(0)	(0)

Avgiftsintäkterna disponeras av SLU.

Regeringens överväganden

Regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2008 att frågan om den framtida organisationen av analysverksamhet inom Jordbruksdepartementets ansvarsområden bereds. Som resultat av detta arbete beslutade regeringen den 18 juni 2008 att Livsmedelsekonomiska institutet ska avvecklas fr.o.m. den 31 december 2008. Vidare beslutade regeringen att ge Lunds universitet och Sveriges lantbruksuniversitet i uppdrag att inordna analysverksamheten som Livsmedelsekonomiska institutet har ansvarat för fr.o.m. den 1 januari 2009. Finansieringen fr.o.m. 2009 föreslås ske på anslaget 1:29 *Sveriges lantbruksuniversitet*. Regeringen föreslår därför att anslaget 1:29 *Sveriges lantbruksuniversitet* ökas med 9,5 miljoner kronor 2009 och med 10,4 miljoner kronor därefter.

Regeringen kommer i den kommande forsknings- och innovationspropositionen att presentera fördelningen av bl.a. kommande resursförstärkningar för forskning vid universitet och högskolor.

Anslaget tillförs 40 miljoner kronor för 2009, 45 miljoner kronor för 2010 och 45 miljoner kronor för 2011 för åtgärder som presenteras närmare i regeringens proposition om klimat och energi.

Regeringen föreslår att 1 509 882 000 kronor anvisas under anslaget 1:29 *Sveriges lantbruksuniversitet* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 1 550 200 000 kronor respektive 1 583 766 000 kronor.

Tabell 2.85 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:29 Sveriges lantbruksuniversitet

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	1 436 915	1 436 915	1 436 915
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	23 500	61 894	96 246
Beslut	40 000	40 799	41 734
Överföring till/från andra anslag	9 467	10 593	8 872
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 509 882	1 550 200	1 583 766

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

2.8.31 1:30 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning

Tabell 2.86 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	282 333	Anslags-sparande	3 171
2007	Utfall	282 333	Anslags-sparande	3 171
2008	Anslag	321 709 ¹	Utgifts-prognos	318 573
2009	Förslag	379 927		
2010	Beräknat	400 850 ²		
2011	Beräknat	416 142 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 385 225 tkr i 2009 års prisivå.

³ Motsvarar 385 225 tkr i 2009 års prisivå.

Tabell 2.87 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011–
Ingående åtaganden	425 294	340 250	750 000		
Nya åtaganden	133 976	647 344	750 000		
Infriade åtaganden	-219 020	-237 594	-350 000	-400 000	-750 000
Utestående åtaganden	340 250	750 000	1 150 000		
Erhållet/föreslaget bemyndigande	700 000	910 000	1 150 000		

Anslaget används för stöd till forskning om de areella näringarna samt projektrelaterade kostnader i anslutning till sådan forskning såsom utvärderingar, beredningsarbete, konferenser, vissa resor och seminarier samt informationsinsatser. Anslaget används också till att finansiera med näringen samfinansierad forskning som omfattar jordbruks- och miljöteknisk forskning, viss skogsforskning, trädgårdsforskning samt växtförädling. Förvaltningsanslaget redovisas under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård under anslaget 2:1 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Förvaltningskostnader* och anslaget för forskning inom områdena miljö och samhällsbyggande redovisas under anslaget 2:2 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning* under utgiftsområde 20. En samlad resultatredovisning för politikområdet återfinns under politikområdet Forskningspolitik under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

För att underlätta planering, upphandling och genomförande av långsiktiga forskningsprojekt bör regeringen bemyndigas under 2009 att under detta anslag ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 400 000 000 kronor under 2010, högst 400 000 000 kronor under 2011 och högst 350 000 000 kronor därefter.

Regeringens överväganden

I enlighet med vad som kommer att beskrivas närmare i den forsknings- och innovationsproposition, som regeringen avser att presentera under hösten 2008, föreslår regeringen i denna proposition att anslaget tillförs 49,5 miljoner kronor för 2009 och att 55,5 miljoner kronor beräknas för vardera av åren 2010 och 2011 samt 67,5 miljoner kronor för 2012.

Regeringen föreslår att 379 927 000 kronor anvisas under anslaget 1:30 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 400 850 000 kronor respektive 416 142 000 kronor.

Tabell 2.88 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:30 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning*

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	321 709	321 709	321 709
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	8 718	22 120	35 237
Beslut	49 500	57 021	59 196
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	379 927	400 850	416 142

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

2.8.32 1:31 Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien

Tabell 2.89 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2007	Utfall	1 177	0
2008	Anslag	1 977 ¹	1 939
2009	Förslag	1 427	
2010	Beräknat	1 427	
2011	Beräknat	1 427	

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA) uppgift är att med stöd av vetenskap och praktisk erfarenhet till samhällets gagn

främja jordbruk och skogsbruk samt därtill knuten verksamhet.

Anslagets ändamål är att finansiera kostnader för akademiens ordinarie tjänstemän, ersättning åt skoglig expertis, bidrag till bibliotek, seminarier m.m. samt vissa kostnader för utländskt forskarutbyte och utländska forskarkontakter.

Regeringens överväganden

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA) fungerar som diskussionsplattform för ledande företrädare inom den gröna sektorn. Under året har KSLA bedrivit en omfattande konferens- och seminarieverksamhet inom områden som är angelägna för de areella näringarna. Akademien fyller en viktig funktion som länk mellan forskning, näringsliv, övriga samhällsorgan och ideella organisationer.

Regeringen föreslår att 1 427 000 kronor anvisas under anslaget 1:31 *Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till oförändrat belopp.

Tabell 2.91 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, 1:31 *Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien*

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	1 977	1 977	1 977
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-550	-550	-550
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 427	1 427	1 427

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.8.33 1:32 Avvecklingsmyndigheten för Livsmedelsökonomiska institutet

Tabell 2.92 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2007	Utfall		0
2008	Anslag	0 ¹	0
2009	Förslag	900	
2010	Beräknat	0	
2011	Beräknat	0	

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för kostnader som uppstår i samband med avvecklingen av Livsmedels-ekonomiska institutet.

Regeringens överväganden

Regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2008 att frågan om den framtida organisationen av analysverksamhet inom Jordbruksdepartementets ansvarsområden bereddes i Regeringskansliet. Som resultat av detta arbete beslutade regeringen den 18 juni 2008 att Livsmedels-ekonomiska institutet ska avvecklas den 31 december 2008. Med anledning av detta överförs 900 000 kronor från anslaget 43:11 *Livsmedels-ekonomiska institutet* för att användas till avvecklingskostnader.

Regeringen föreslår att 900 000 kronor anvisas under anslaget 1:32 *Avvecklingsmyndigheten för Livsmedels-ekonomiska institutet* för 2009. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 0 kronor.

Tabell 2.93 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:32 Avvecklingsmyndigheten för Livsmedels-ekonomiska institutet

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	0	0	0
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	0	0	0
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	900	0	0
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	900	0	0

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

2.9 Övriga förslag

Regeringens förslag: Regeringen får använda del av de under Samefonden redovisade inkomsterna från Statens fastighetsverk för delfinansiering av arrendekostnader för vinterbete.

Skälen till regeringens förslag

Genom olika domar har det fastslagits att det inte finns någon av avtal oberoende rätt till vinterbete för ren på vissa privata fastigheter i Härjedalen. På regeringens uppdrag har under Statens jordbruksverks ledning förhandlats fram ett utkast till avtal om arrende av vinterbete mellan samebyar och privata markägare och som parterna i princip är överens om. Arrendet anges till 5 kronor per ha och år. Samebyarna anser sig dock inte kunna betala hela arrendekostnaden ensamma. Man anser sig behöva extern finansiering för ca hälften av kostnaden som totalt uppgår till ca 1 500 000 kronor per år.

Efter förslag av regeringen beslöt 1962 års riksdag att nettoavkastningen av skogarna på renbetesfjällen i Jämtlands län under en tid av 50 år skulle tillföras Samefonden. Beloppet, som är indexreglerat, uppgår i dag till knappt 1 500 000 kronor per år och betalas av Statens fastighetsverk, som förvaltar skogarna. Samefondens styrelse beslutar hur dessa medel ska användas, enligt riksdagsbeslutet "för att stödja renskötseln och för andra utgifter till fromma för samerna". Dessa medel bör enligt förhandlingsgruppen få användas för delfinansiering av arrendekostnaden.

Regeringen, som anser det angeläget att en finansiering av arrendeavtalen för vinterbete kommer till stånd, delar förhandlingsgruppens uppfattning att den föreslagna delfinansieringen är lämplig. Länsstyrelsen bör därför av dessa medel få disponera ett belopp motsvarande högst 50 procent av arrendekostnaden.